

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในบทนี้เป็นการนำเสนอผลการวิจัยโดยแบ่งเสนอเป็น 5 ส่วน ประกอบด้วย

1. ข้อมูลด้านประชากรและภูมิหลังทางครอบครัว
 - 1.1 อายุและเพศของกลุ่มตัวอย่าง
 - 1.2 การศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง
 - 1.3 ความคิดทางกฎหมายของกลุ่มตัวอย่าง
 - 1.4 อาชีพของกลุ่มตัวอย่าง
 - 1.5 อาชีพของบิดา
 - 1.6 อาชีพของมารดา
 - 1.7 รายได้ของครอบครัว
 - 1.8 การศึกษาของบิดา
 - 1.9 การศึกษาของมารดา
 - 1.10 สถานภาพการสมรสของบิดามารดา
 - 1.11 บุคคลที่อาศัยอยู่ด้วย
2. กระบวนการสังคมกรรม
 - 2.1 การอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว
 - 2.2 สภาพแวดล้อมในชุมชนที่อยู่อาศัย
 - 2.3 ลักษณะของกลุ่มเพื่อน
3. รูปแบบและเนื้อหาของรายการโทรทัศน์ประเภทสารคดีเชิงสืบสวน
4. การเปิดรับและแรงงูใจในการเปิดรับรายการโทรทัศน์
5. การเปิดรับและแรงงูใจในการเปิดรับรายการโทรทัศน์ประเภทสารคดีเชิง

สืบสวน

ข้อมูลด้านประชากรและภูมิหลังทางครอบครัว

อายุและเพศของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ได้ทำการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกเป็นเด็กและเยาวชนชายและหญิง จำนวน 40 คน ประกอบด้วยเด็กและเยาวชนชาย 30 คน และเด็กและเยาวชนหญิง 10 คน ซึ่งมีช่วงอายุตั้งแต่ 13-18 ปี แบ่งได้ดังต่อไปนี้

อายุ 13 ปี	จำนวน	1	คน
อายุ 14 ปี	"	4	คน
อายุ 15 ปี	"	11	คน
อายุ 16 ปี	"	7	คน
อายุ 17 ปี	"	12	คน
อายุ 18 ปี	"	5	คน
	รวม	40	คน

จากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีอายุระหว่าง 13-18 ปี โดยระดับอายุที่มีจำนวนมากที่สุด คือ 17 ปี มีจำนวน 12 คน และเป็นที่น่าสนใจเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเยาวชนชายและเยาวชนหญิงที่อายุ 15-18 ปี มีจำนวนถึง 35 คนคิดเป็นร้อยละ 87.5 แสดงว่าเด็กและเยาวชนที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนมีอายุระหว่าง 15-18 ปี

การศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า จำแนกได้ดังนี้

ไม่ได้เรียน	จำนวน	1	คน
ประถมศึกษาปีที่ 1-3	"	3	คน
ประถมศึกษาปีที่ 5-6	"	15	คน
มัธยมศึกษาปีที่ 1-3	"	17	คน
มัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ปวช. หรือเทียบเท่า	"	4	คน
	รวม	40	คน

เหตุผลที่ไม่ได้ศึกษาต่อของกลุ่มตัวอย่างมีดังต่อไปนี้

หนีออกจากบ้าน	จำนวน	3	คน
ถูกไล่ออกเนื่องจากมีเรื่องทะเลาะวิวาท	"	7	คน
ฐานะยากจน ต้องออกมาทำงาน	"	18	คน
ไม่ชอบเรียน	"	8	คน
ทำความเข้าใจถูกจับกุม	"	2	คน
ชายที่อยู่อาศัยบ่อย	"	1	คน
	รวม	40	คน

จากข้อมูลข้างต้น กลุ่มตัวอย่างมีระดับการศึกษาตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือเทียบเท่า และพบว่ามีกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้รับการศึกษาอีก 1 คน คือนายอาร์ม เขวชนชายอายุ 15 ปี ที่ไม่ได้เรียนหนังสือเลยเนื่องจากฐานะยากจนและบิดามารดาแยกทางกัน อาศัยอยู่กับมารดาซึ่งมีรายได้น้อย

“ไม่ได้เรียนหนังสือครับ พ่อกับแม่แยกทางกันตั้งแต่ยังเล็กๆ ผมอยู่กับแม่ แม่ก็ไม่มีเงินส่งเรียน ผมไม่เคยเจอกับพ่อหรอก ตอนนี่เขาก็มาตามจะให้เรียนหนังสือ แต่ผมหนีตลอดจะไปกับแม่ตลอด”

สำหรับเหตุผลที่กลุ่มตัวอย่างไม่ได้ศึกษาต่อในระดับการศึกษาที่สูงขึ้นนั้น เหตุผลที่มีมากที่สุดคือ ฐานะยากจนต้องออกมาทำงานช่วยครอบครัว ซึ่งมีจำนวนถึง 18 คนหรือร้อยละ 45 ซึ่งแสดงว่าเด็กและเยาวชนที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนส่วนมากมีระดับการศึกษาในระดับต่ำ เนื่องจากฐานะครอบครัวยากจนจึงต้องทำงานช่วยครอบครัว และเป็นที่น่าสังเกตว่ามีกลุ่มตัวอย่างที่ยังคงเรียนหนังสืออยู่ก่อนถูกจับกุมเพียง 2 คนเท่านั้น แสดงว่าครอบครัวของกลุ่มตัวอย่างส่วนมากไม่ค่อยให้ความสำคัญสนับสนุนด้านการศึกษามากนัก ซึ่งอาจเนื่องจากฐานะทางครอบครัวที่ยากจน รวมทั้งการที่บิดามารดา หรือผู้ปกครองของกลุ่มตัวอย่างมีระดับการศึกษาไม่สูงจึงให้ความสำคัญกับการศึกษาของบุตรน้อยกว่าการประกอบอาชีพหารายได้เลี้ยงครอบครัว

ความคิดทางกฎหมาย ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่าจำแนกได้ดังนี้

กั๊กทรัพย์	จำนวน	26	คน
กรรโชกทรัพย์	"	3	คน
ยักยอกทรัพย์	"	2	คน
ชิงทรัพย์	"	1	คน
จำหน่ายยาบ้า (แอมเฟตามีน)	"	5	คน
ข่มขืน	"	1	คน
โทรมหญิง	"	1	คน
กระทำอนาจาร	"	1	คน
	รวม	40	คน

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนมากกระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ ซึ่งมีจำนวนถึง 32 คนคิดเป็นร้อยละ 80 และส่วนมากเป็นคดีลักทรัพย์ และยังพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนมากถึง 31 คน คิดเป็นร้อยละ 77.5 ที่เสพยาเสพติด เช่น สารระเหย กัญชา เฮโรอีน และโดยเฉพาะอย่างยิ่งยาบ้า หรือแอมเฟตามีนซึ่งเป็นยาเสพติดที่กลุ่มตัวอย่างเสพกันมากที่สุด และจากคำกล่าวของนางจันทิมา วณิชวัฒน์ นักสังคมสงเคราะห์กองแรกรับบ้านเมตตาที่ว่า “ยาบ้าระบาดมากจนเป็นแฟชั่น เป็นค่านิยมผิดๆของเด็กวัยรุ่น ใครดูยาบ้าจะรู้ดีกว่าแท้ ทำให้ยาบ้าเป็นปัญหามากในปัจจุบัน ตอนนี้ยาบ้ามาเป็นอันดับหนึ่งเลย เด็กที่ถูกจับกุมมา 90% เคยเสพยาบ้า” (สัมภาษณ์, 28 ธันวาคม 2540)

อาชีพ ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่าจำแนกได้ดังนี้

คนงานในโรงงาน	จำนวน	12	คน
งานตู้ซ่อมรถ	"	3	คน
กรรมกรก่อสร้าง	"	3	คน
ทำความสะอาด	"	2	คน
ล้างจาน	"	1	คน

คนรับใช้	จำนวน	1	คน
ทำนาช่วยทำกับครอบครัว	"	1	คน
รับซื้อของเก่าช่วยทำกับครอบครัว	"	1	คน
ทำรองเท้าช่วยทำกับครอบครัว	"	1	คน
พนักงานขาย	"	2	คน
เล่นตลกคาเฟ่	"	1	คน
บริกรบนรถทัวร์	"	1	คน
หน่วยดับเพลิง และมูลนิธิกู้ภัย	"	2	คน
ขับรถมอเตอร์ไซค์รับจ้าง	"	1	คน
ยังไม่ได้ทำงาน	"	8	คน
	รวม	40	คน

จากข้อมูลข้างต้น จะเห็นว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนมากประกอบอาชีพเป็นคนงานในโรงงาน ซึ่งมีจำนวนถึง 12 คน หรือร้อยละ 30 และรองลงมาเป็นอาชีพคนงานในตู้ซ่อมรถ และกรรมกรก่อสร้าง ในจำนวนที่เท่ากัน

อาชีพของบิดาของบิดากลุ่มตัวอย่าง พบว่า มีอาชีพจำแนกได้ดังนี้

กรรมกรก่อสร้าง	จำนวน	6	คน
คนงานในโรงงาน	"	5	คน
เกษตรกร	"	4	คน
ช่างไฟฟ้า	"	2	คน
รับซื้อของเก่า (บิดามารดาบุญธรรม)	"	1	คน
กรรมกรแบกข้าวสาร	"	1	คน
ขับรถสิบล้อ	"	1	คน

ขับรถรับส่งนักเรียน	จำนวน	1	คน
คนคุมบ่อนการพนัน	"	1	คน
ช่างเชื่อมเหล็ก	"	1	คน
รับจ้างออกเรือทำประมง	"	1	คน
ค้าขาย	"	1	คน
บริษัทเอกชน	"	2	คน
รับราชการ	"	1	คน
หน่วยกู้ภัย	"	1	คน
ทำธุรกิจโรงงานทำรองเท้า	"	1	คน
ไม่ทราบเนื่องจากบิดาเสียชีวิต	"	2	คน
ไม่ทราบเนื่องจากบิดามารดาแยกทางกัน	"	6	คน
ไม่ทราบเนื่องจากอยู่กับมารดาบุญธรรม	"	1	คน
ไม่ทราบเนื่องจากบิดามารดาเสียชีวิต	"	1	คน
	รวม	40	คน

อาชีพของมารดา ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า จำแนกได้ดังนี้

ค้าขายอาหาร	จำนวน	4	คน
ค้าขายของชำ	"	2	คน
ขายน้ำผึ้งที่จังหวัดนครสวรรค์ (เดินขายตามบ้าน)	"	1	คน
แม่บ้าน (ไม่ได้ทำงาน)	"	6	คน
เกษตรกร	"	5	คน
ทำงานโรงงาน	"	4	คน
บริษัทเอกชน	"	4	คน
ทำความสะอาด	"	1	คน
แม่ครัวร้านอาหาร	"	1	คน
เสมียนร้านขายหนังสือ	"	1	คน

ทำธุรกิจโรงงานทำรองเท้า	จำนวน	1	คน
รับจ้างทำปลาหมึก	"	1	คน
ขายสต็อกเกอร์ให้สมาคม	"	1	คน
รับจ้างถนอมมัน ทำสวนทำไร่	"	1	คน
กรรมกรก่อสร้าง	"	1	คน
รับซื้อของเก่า (บิคารมาคาราบุญธรรม)	"	1	คน
เลี้ยงเป็ด และทำขนมขาย (มารดาบุญธรรม)	"	1	คน
ไม่ทราบเนื่องจากบิคารมาคาราแยกทางกัน	"	2	คน
ไม่ทราบเพราะมารดาเสียชีวิต	"	2	คน
	รวม	40	คน

จากข้อมูลข้างต้น จะเห็นว่าบิดาของกลุ่มตัวอย่างส่วนมากประกอบอาชีพเป็นกรรมกรก่อสร้าง มีจำนวน 6 คน หรือร้อยละ 15 และรองลงมาเป็นคนงานในโรงงาน และเกษตรกรตามลำดับ ส่วนมารดาของกลุ่มตัวอย่างส่วนมาก ไม่ได้ประกอบอาชีพใดๆเป็นแม่บ้านอยู่กับบ้าน จำนวน 6 คน หรือร้อยละ 15 และรองลงมาเป็นมารดาที่เป็นเกษตรกร และคนงานในโรงงานและทำงานบริษัทเอกชนในจำนวนที่เท่ากัน

รายได้ของครอบครัว ของกลุ่มตัวอย่างมีรายละเอียดดังนี้

เดือนละ 1,000-5,000 บาท	จำนวน	10	คน
เดือนละ 5,001-10,000 บาท	"	15	คน
เดือนละ 10,001-15,000 บาท	"	7	คน
เดือนละ 15,001-20,000 บาท	"	3	คน
เดือนละ มากกว่า 20,000 บาท	"	5	คน
	รวม	40	คน

จากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างอยู่ในครอบครัวที่มีสถานทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำ เนื่องจากบิดามารดาหรือผู้ปกครองส่วนมากประกอบอาชีพเป็นผู้ใช้แรงงาน ซึ่งมีรายได้ต่ำ ดังจะเห็นได้จากตัวเลขรายได้ของครอบครัวของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 25 คน หรือร้อยละ 62.5 ที่มี

รายได้ไม่เกิน 10,000 บาท ซึ่งนับว่าเป็นรายได้ที่น้อยมากสำหรับเลี้ยงดูครอบครัวในสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน ที่เงินเป็นสิ่งจำเป็นมากในการดำรงชีวิต ทั้งนี้ปัญหาความยากจนมักเป็นจุดเริ่มของปัญหาต่างๆ ที่จะตามมา ทั้งปัญหาสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย ปัญหาการศึกษา ปัญหาสุขภาพจิต ปัญหาครอบครัว ปัญหาความรุนแรง และปัญหาอาชญากรรม เป็นต้น ดังที่ครอบครัวของนายอาร์ม เขาวชนชายอายุ 15 ปี ได้กล่าวถึงฐานะทางบ้านว่า “หาเช่ากินค่าพอมือพอกินไปวันๆ” และเขาได้บรรยายถึงสภาพความเป็นอยู่ของครอบครัวไว้ว่า

“บ้านเป็นบ้านไม้ ชั้นเดียว มีได้ดูแลอยู่ทีสระบุรี เป็นห้องเดี่ยวโล่งจะกางมุ้งนอนแยกกัน แต่ส่วนมากเขาไปนอนกันที่อื่น เพราะที่นอนจำกัด ผมจะนอนกับพ่อกับแม่ บางทีก็นอนหน้าโทรทัศน์เลย ไม่อยากนอนเบียดกัน”

สำหรับนายตุ่น อายุ 17 ปี ก็กล่าวถึงความเป็นอยู่ของครอบครัวว่า

“บางวันก็ไม่รู้จะทำอะไร หากินไปวันๆ ทำไร่ ไร่สวน ปลูกผัก ถึงที่ดินของพ่อแต่ที่ดินไม่เยอะนัก”

นายศील อายุ 17 ปี กล่าวว่า “ฐานะไม่ค่อยดี และก็มีหนี้สินมาก พ่อก็ไม่ค่อยส่งด้วย”

นายต่อ อายุ 17 ปี ซึ่งอาศัยอยู่กับแม่บุญธรรม ซึ่งทำอาชีพเลี้ยงเป็ด และขายขนมกล่าวว่า

“แม่เลี้ยงเป็ด เดียวนี้ไม่ได้เลี้ยงมาขายขนมข้าวต้มมัด ขายกินไปวันๆ วันละ 100-200 ให้ผมวันละ 20 บาท”

นายต่อยังกล่าวถึงสภาพบ้านของตนเองด้วยน้ำเสียงอัดอั้น แผงความน้อยเนื้อต่ำใจว่า

“บ้านผมเป็นสังกะสี เป็นบ้านชั้นเดียว ไม่มีห้องอะไรหรอก ผมนอนรวมกับแม่ นอน 2 คนก็เต็มบ้านแล้ว”

เป็นที่น่าสังเกตว่ามีกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ครอบครัวตั้งแต่ 15,000-20,000 บาทต่อเดือน และมากกว่า 20,000 บาทต่อเดือน ซึ่งจัดเป็นรายได้ในระดับปานกลางและค่อนข้างดี ซึ่งอาจเป็นไปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างเหล่านี้มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนเนื่องจากสาเหตุอื่นได้แก่ สภาพจิตใจ และพันธุกรรม ความแตกแยกในครอบครัว สภาพแวดล้อมในครอบครัวและละแวกบ้านหรือกลุ่มเพื่อนที่ชักชวนกันไปในทางไม่ดี ดังเช่น นายเจ ซึ่งบิดามารดาแยกทางกัน และบิดาทำงานเป็นคนคุมบ่อนการพนัน มีรายได้ต่อเดือนค่อนข้างมาก ประมาณ 70,000 บาทต่อเดือน แต่บิดาของนายเจเคยถูกจับคดีฆาตกรรมมาแล้ว รวมทั้งพี่ชายก็เคยถูกจับคดีจำหน่ายและเสพยาบ้ามาแล้วเช่นกัน นอกจากนี้นางสาวปู ซึ่งบิดามารดาอยู่ด้วยกัน แต่บิดาไปทำงานในประเทศ

ได้หวั่น เป็นเวลา 2 ปีแล้ว และมารดาก็ทำงานไม่มีเวลาดูแลบุตรเท่าที่ควร สำหรับ ค.ช. ตาล ซึ่งมีปัญหาครอบครัว บิดามารดาหย่าร้างกันแต่ยังคงอยู่ร่วมบ้านเดียวกันเพื่อทำธุรกิจโรงงาน รongเท้า และบิดามารดาก็ไม่มีเวลาดูแลครอบครัวนัก

ทั้งนี้จะเห็นได้ว่าแม้กลุ่มตัวอย่างบางคนจะมีฐานะครอบครัวที่ไม่ยากจนนัก ยังมีสาเหตุอื่นๆ ที่เป็นปัจจัยให้เกิดพฤติกรรมเบี่ยงเบนในเด็กและเยาวชนได้เช่นกันดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น คือ

1. การที่บิดามารดาประกอบอาชีพไม่ดี เป็นแบบอย่างของพฤติกรรมเบี่ยงเบน
2. การที่บิดามารดา ญาติพี่น้องประพฤติไม่ดี เคยถูกจับเพราะกระทำผิดกฎหมายต่างๆ จึงเป็นแบบอย่างในเด็กเลียนแบบพฤติกรรมเหล่านั้นได้
3. การที่เด็กและเยาวชนไม่ได้รับการดูแลเอาใจใส่เลี้ยงดูอบรมสั่งสอนให้เป็นคนดี บิดามารดา หรือผู้ปกครองต้องทำงานหาเลี้ยงครอบครัว จนไม่มีเวลาเลี้ยงดูบุตร รวมถึงการที่ครอบครัวแตกแยก บิดามารดาไม่ได้เอาใจใส่เลี้ยงดูบุตร

ระดับอายุของบิดามารดา ของกลุ่มตัวอย่าง

จากการศึกษาระดับอายุของบิดามารดาของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า

อายุของบิดาของกลุ่มตัวอย่าง	อยู่ระหว่าง	34-70 ปี	จากจำนวน 21 คน
อายุมารดาของกลุ่มตัวอย่าง	อยู่ระหว่าง	30-60 ปี	จากจำนวน 27 คน

จากการศึกษามีกลุ่มตัวอย่างจำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 45 ที่สามารถตอบถึงอายุของบิดาและมารดาได้อย่างมั่นใจ และกลุ่มตัวอย่างที่ทราบเฉพาะอายุของบิดามีจำนวน 3 คน กลุ่มตัวอย่างที่ทราบเฉพาะอายุของมารดามีจำนวน 9 คน ซึ่งแสดงว่ากลุ่มตัวอย่างที่ทราบอายุของบิดามีทั้งหมด 21 คน และกลุ่มตัวอย่างที่ทราบอายุของมารดามีทั้งหมด 27 คน และพบว่าจำนวนบิดาที่มีอายุระหว่าง 34-40 ปี มีจำนวน 8 คน ใน 21 คน และมารดาของกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง 30-40 ปี มีจำนวน 18 คน ใน 27 คน ซึ่งถือว่าบิดามารดาของกลุ่มตัวอย่างส่วนมากมีอายุน้อย และการที่บิดามารดามีครอบครัวตั้งแต่อายุยังน้อยก็เป็นสาเหตุหนึ่งที่น่าไปสู่

ความแตกแยกในครอบครัว เนื่องจากบิดามารดา ยังไม่มีวุฒิภาวะในการที่จะใช้ชีวิตคู่ และยังไม่มีความรับผิดชอบเพียงพอที่จะดูแลครอบครัว สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ทราบและไม่แน่ใจ อายุของบิดามารดานั้นเนื่องจากเหตุผลดังนี้ ไม่เคยทราบเพราะบิดามารดาแยกทางกันและไม่ได้อยู่ด้วยกัน ไม่ทราบเพราะบิดามารดาหรือคนใดคนหนึ่งเสียชีวิตไปแล้ว และการที่ไม่ได้อาศัยอยู่กับบิดามารดาที่แท้จริง สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่บิดามารดาอยู่ด้วยกันก็กล่าวว่าบิดามารดาไม่เคยบอกเรื่องอายุเลย ทั้งนี้จะเห็นได้ว่ามีกลุ่มตัวอย่างจำนวนมากกว่าที่มีความใกล้ชิดกับมารดา มากกว่าบิดา เนื่องจากในครอบครัวที่บิดามารดาแยกทางกันส่วนมากบุตรมักอยู่ในความดูแลของมารดา ซึ่งจากการศึกษาเกี่ยวกับบุคคลที่กลุ่มตัวอย่างอาศัยอยู่ด้วยก็ปรากฏข้อมูลที่สอดคล้องกันคือ จำนวนของกลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่กับมารดามี 11 คน ในขณะที่จำนวนของกลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่กับบิดามีเพียง 6 คนเท่านั้น

การศึกษาของบิดา ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่าจำแนกได้ดังนี้

ประถมศึกษาปีที่ 1-4	จำนวน	12	คน
ประถมศึกษาปีที่ 5-6	"	2	คน
มัธยมศึกษาปีที่ 3	"	1	คน
ปวช.หรือเทียบเท่า	"	1	คน
ไม่ทราบ	"	24	คน
	รวม	40	คน

การศึกษาของมารดา ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่าจำแนกได้ดังนี้

ไม่ได้เรียน	จำนวน	5	คน
ประถมศึกษาปีที่ 1-4	"	14	คน
ประถมศึกษาปีที่ 5-6	"	4	คน
มัธยมศึกษาปีที่ 3	"	1	คน
ปวช.หรือเทียบเท่า	"	1	คน
ไม่ทราบ	"	15	คน
	รวม	40	คน

สถานการณ์การสมรสของบิดามารดา ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่าจำแนกได้ดังนี้

บิดามารดาอยู่ด้วยกัน	จำนวน	14	คน
บิดามารดาแยกทางกัน	"	16	คน
หม้ายเนื่องจากคู่สมรสเสียชีวิต	"	6	คน
ทั้งบิดามารดาเสียชีวิต	"	2	คน
ไม่ทราบเนื่องจากไม่ได้อยู่อาศัย	"	2	คน
	รวม	40	คน

จะเห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนมากมีสภาพครอบครัวที่ไม่ปกติ คือเป็นครอบครัวแตกแยกที่บิดามารดาแยกทางกัน บิดามารดาหรือคนใดคนหนึ่งเสียชีวิตไป และกลุ่มตัวอย่างที่เป็นบุตรบุญธรรม ไม่ได้อยู่กับบิดามารดาที่แท้จริง เมื่อรวมกันแล้วมีจำนวนถึง 26 คน และยังมีกลุ่มตัวอย่างที่บิดามารดาอยู่ด้วยกันแต่บิดามีภรรยาหลายคนอยู่จำนวน 3 คน ทั้งหมดรวมเป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 29 คน หรือร้อยละ 72.5 ที่มีสภาพครอบครัวที่มีปัญหาความขัดแย้งกันและมีสภาพขาดความสมบูรณ์ในครอบครัว ดังที่ นายศील เยาวชนชายอายุ 17 ปี ซึ่งบิดามารดาอยู่ด้วยกัน ได้กล่าวถึงปัญหาในครอบครัวของตนว่า

“พ่อไม่ส่งเงิน พ่อ ไปอยู่กับเมียน้อย นานๆส่งที”

“พ่อเลิกงานก็ไปบ้านเมียน้อยก่อน แล้วค่อยกลับมาอนบ้านแม่ เป็นอย่างนี้ประจำ”

ส่วนนายหมู เยาวชนชายอายุ 16 ปี มารดาเสียชีวิต หมุกกล่าวถึงบิดาด้วยน้ำเสียงประชดประชันว่า

“พ่อมีเมียใหม่อายุ 19 เอง มากกว่าผม 3 ปีเอง บางทีพ่อก็คุยกับแม่เลี้ยง ไม่ค่อยสนใจผม คิดว่าพ่อไม่สนใจ”

และนางสาวปลา อายุ 16 ปี ซึ่งมีปัญหากับพ่อเลี้ยงกล่าวว่า

“ส่วนมากจะไม่เข้ากับพ่อเลี้ยง กลัวเขาตอนแม่ไม่อยู่ไม่กล้าอยู่คนเดียว จะไม่อยู่บ้าน ถ้าแม่ไม่อยู่บ้าน”

นางสาวสน อายุ 17 ปี บิดามารดาแยกทางกันตั้งแต่เล็กๆ อาศัยอยู่กับปู่ ย่า และญาติที่
น้องของบิดา ส่วนบิดามารดาไม่ได้มาดูแลเลยหลังจากที่แยกทางกัน สนกล่าวด้วยน้ำเสียงคับ
ข้องใจว่า

“มีเรื่องทางครอบครัวเลขจากบ้านมากรุงเทพฯ เพราะคนดูถูกเรื่องแม่ ญาติที่น้องพ่อ
เกลียดแม่เลยเกลียดสนด้วย มาค่าว่าสนด้วย ”

“อยู่บ้านสนไม่มีใคร มีแต่ปู่ย่า คนอื่นเกลียดสน เขาค่าว่าถ้าสนแต่งงานไปต้องเหมือน
แม่ที่มีผัวหลายคน”

สำหรับนายอู๋ อายุ 16 ปี มีรูปร่างอ้วน บุคลิกลักษณะเป็นผู้ชายที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบน
ทางเพศ อู๋กล่าวเมื่อผู้วิจัยสอบถามถึงอายุและอาชีพของบิดาว่า

“อายุเขาเท่าไรร่หนูไม่ไปนั่งประมาณเขาหรอก เจอก็ไม่ค่อยได้เจอ ไม่ได้มาเลี้ยงหนู
สักหน่อย”

“ทำอะไรหนูไม่สนใจ เขามาหาหนูไม่สนใจ เขามาหาที่บ้านหนูก็ไม่คุย เอาเงินมาให้
หนูก็รับ ใหว่ก็ไม่ใหว่ด้วย”

บุคคลที่อาศัยอยู่ด้วย

บิดามารดา	จำนวน	13	คน
บิดา	”	6	คน
มารดา	”	11	คน
ญาติ	”	7	คน
บิดามารดาบุญธรรม	”	2	คน
เร่ร่อน	”	1	คน
	รวม	40	คน

จากการศึกษาพบว่า มีกลุ่มตัวอย่างถึง 27 คน หรือร้อยละ 67.5 มีสภาพครอบครัวที่ไม่
ปกติไม่ได้อาศัยอยู่กับบิดามารดาอย่างสมบูรณ์ คือกลุ่มตัวอย่างบางคนก็ขาดบิดามารดาหรือ
ขาดคนใดคนหนึ่งเนื่องจากการแยกทางกันและมีปัญหาเรื่องบิดามารดามีครอบครัวใหม่ บาง
คนก็อาศัยอยู่กับญาติเนื่องจากบิดามารดาแยกทางกันหรือบิดามารดาต้องแยกไปทำงานไกล

บ้าน บางคนอาศัยบิดามารดาบุญธรรม และเร่ร่อน ตัวอย่างเช่น นางสาวเอ อายุ 17 ปี ที่ทราบ
 แต่ว่าบิดามารดาเสียชีวิตทั้ง 2 คน และอาศัยอยู่กับยายเพียงลำพัง 2 คน โดยที่ญาติคนอื่นๆ ไม่
 ได้มาดูแล และยายก็ไม่ได้บอกเรื่องราวเกี่ยวกับบิดามารดาเลย เธอกล่าวด้วยน้ำเสียงเรียบๆ ว่า

“ไม่รู้ ไม่มีใครบอกค่ะ พ่อแม่ตายตั้งแต่หนูเด็กๆ หนูก็อยู่กับยาย ไม่มีใครบอกว่าพ่อ
 แม่ตายเพราะอะไร หนูก็ไม่รู้เรื่องเขาเลย หนูถามยายก็ไม่บอก ญาติๆ เขาก็ไม่บอกกันเลย”

นายบี อายุ 15 ปี ใช้ชีวิตอยู่ตัวคนเดียวมาประมาณ 1 ปี เนื่องจากมารดาเสียชีวิตตั้งแต่
 บียังจำความไม่ได้ และอาศัยอยู่กับบิดาซึ่งทำงานที่หน่วยกู้ภัยของมูลนิธิร่วมกตัญญูที่จังหวัด
 ลพบุรี เมื่อประมาณ 1 ปีมาแล้ว บิดาของเขาวงกตเสียชีวิตเนื่องจากเสพยาเสพติด นายบีจึง
 ตัดสินใจมาทำงานที่กรุงเทพฯ โดยเดินทางมาจากจังหวัดลพบุรีเพียงคนเดียวมาทำงานอยู่ซ่อม
 รถเมล์ตักกระยะหนึ่งแล้วก็มาทำงานที่หน่วยกู้ภัยของมูลนิธิร่วมกตัญญู เพราะได้เคยทำงานนี้
 กับพ่อที่ลพบุรีตั้งแต่ออกจากโรงเรียน

“พ่อตายเพราะฉีดยา พ่อพ่อตายผมก็มากรุงเทพฯ มาทำงานตอนนี้อยู่คนเดียว เช่า
 บ้านอยู่เอง ส่วนแม่ผมไม่รู้จัก พ่อบอกว่าตายนานแล้ว”

นอกจากนี้มีเยาวชนที่ไม่ทราบรายละเอียดของบิดามารดาที่แท้จริง จำนวน 2 คน เนื่อง
 จากอาศัยอยู่กับพ่อแม่บุญธรรม ได้แก่

นางสาวเมย์ อายุ 15 ปี อาศัยอยู่กับพ่อแม่บุญธรรมซึ่งทำอาชีพรับซื้อของเก่า เนื่องจาก
 พ่อแม่จริงได้นำมาให้พ่อแม่บุญธรรมเลี้ยงตั้งแต่เล็กแล้วก็ได้ตัดต่ออีก

“หนูไม่รู้จักพ่อแม่จริงเท่าไร ไม่รู้ว่าเขาทำงานอะไรด้วย แต่เขายังอยู่ด้วยกัน ตอนนี้
 เขาจะกลับมาขอหนูคืนแต่หนูไม่ไป เขาไม่ได้เลี้ยงเราตั้งแต่เล็ก หนูก็ไม่อยากไปอยู่ด้วยและ
 หนูก็อยู่กับพ่อแม่บุญธรรมมาตั้ง 15 ปีแล้ว”

นายต่อ อายุ 17 ปี อาศัยอยู่กับแม่บุญธรรมอายุ 60 ปี อยู่ด้วยกันเพียง 2 คน โดยเขาไม่
 ทราบว่าพ่อแม่จริงนั้นเป็นใคร ประกอบอาชีพอะไร และยังมีชีวิตอยู่หรือไม่ เนื่องจากพ่อแม่
 จริงนำตนมาจ้างแม่บุญธรรมเลี้ยง แล้วก็ทิ้งไปไม่ได้มีการติดต่อกลับมาเลย และแม่บุญธรรมก็
 ไม่มีสามี อยู่คนเดียวมาตลอด นายต่อกล่าวถึงพ่อแม่จริงด้วยอาการกลั้นน้ำตา

“อยู่กับแม่สองคน เป็นแม่ที่เลี้ยงมา เห็นแม่บอกว่าพ่อแม่จริงเขาเอามาจ้างเลี้ยงแล้วก็
 ไม่ได้ติดต่อกันอีกเลย”

จากการศึกษาถึงภูมิหลังทางครอบครัวของกลุ่มตัวอย่าง ปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนมากอยู่ในครอบครัวที่มีสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำ บิคามารดาของกลุ่มตัวอย่างมีการศึกษาดำ มีการประกอบอาชีพที่ใช้แรงงาน และเป็นอาชีพที่ไม่มั่นคงนักเนื่องจากรายได้น้อย และเป็นรายได้ที่ไม่แน่นอน เช่น กรรมกรก่อสร้าง เกษตรกร ค้าขาย คนงานในโรงงาน คนขับรถ รับจ้าง และงานรับจ้างทั่วไป เป็นต้น ซึ่งสภาพปัญหาทางด้านเศรษฐกิจในครอบครัว เป็นปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดความตึงเครียดขึ้นในครอบครัว สมาชิกในครอบครัวมีการทะเลาะวิวาทกัน ทำให้เกิดความแตกแยก ขาดความรักความเอาใจใส่ซึ่งกันและกัน จนบางครอบครัวถึงขั้นแยกทางกัน เป็นเหตุให้บุตรไม่มีที่พึ่งที่ปรึกษา จึงเกิดความคับข้องใจ มีอารมณ์ที่ไม่มั่นคง มีพฤติกรรมก้าวร้าว โกรธแค้นสังคม และเป็นปฏิปักษ์ต่อสังคม จนกระทั่งถึงขั้นคิดก่อกบฏได้ นอกจากนี้ยังพบว่ากลุ่มตัวอย่างบางคนมีสถานะเป็นบุตรบุญธรรมของครอบครัว และบางคนเป็นเด็กเร่ร่อน ซึ่งขาดความรักความอบอุ่นในครอบครัวเนื่องจากรู้ดีว่าตนเองไม่มีใครรักและรู้ดีว่าถูกทอดทิ้งจนเป็นความรู้สึกละอายใจ การไม่มีที่พึ่งที่ปรึกษาทำให้เด็กและเยาวชนมีการตัดสินใจผิดพลาดเนื่องจากเด็กและเยาวชนเหล่านี้ยังไม่มีวุฒิภาวะเพียงพอ จนทำให้ประพฤติดนขัดต่อสังคม นอกจากนั้นเด็กและเยาวชนที่มีปัญหาในครอบครัวก็มักจะเข้าร่วมกลุ่มกับเพื่อนฝูงที่มีสภาพชีวิตความเป็นอยู่ใกล้เคียงกัน ร่วมกันประพฤติดัวเป็นกลุ่ม อันธพาลเกร่ หึงก่อความวุ่นวาย เสพสิ่งเสพติด เที่ยวเตร่ เล่นการพนัน และก่ออาชญากรรมที่เป็นปัญหาสำคัญในสังคมปัจจุบัน

กระบวนการสังคมกรรม

กระบวนการสังคมกรรมเป็นกระบวนการจัดเกลาทางสังคมที่บุคคลทุกคนจะได้รับตั้งแต่เกิด โดยเริ่มจากสังคมหน่วยเล็กที่สุดคือ ครอบครัว จนขยายไปสู่หน่วยของสังคมที่ใหญ่ขึ้นได้แก่โรงเรียน ละแวกบ้านที่อยู่อาศัย กลุ่มเพื่อน ศาสนา และสื่อมวลชนแขนงต่างๆ ซึ่งในการศึกษากระบวนการสังคมกรรมของกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้ศึกษาถึงลักษณะการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว สภาพแวดล้อมในชุมชนที่อยู่อาศัย และลักษณะของกลุ่มเพื่อนของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งปรากฏผลการวิจัยดังต่อไปนี้

ลักษณะการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนมาก จำนวน 21 คน หรือร้อยละ 52.5 อยู่ในครอบครัวที่มีลักษณะการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย เนื่องจากความแตกแยกในครอบครัว และความยากจนของครอบครัวเป็นหลักซึ่งครอบครัวของกลุ่มตัวอย่างเหล่านี้เป็นสภาพครอบครัวที่ไม่ปกติบิดามารดาแยกทางกันและมีครอบครัวใหม่ การที่บิดามีภรรยาหลายคน การขาดบิดามารดาหรือคนใดคนหนึ่งเนื่องจากเสียชีวิต ซึ่งจะเห็นได้จากกลุ่มตัวอย่างทั้ง 40 คนนี้ มีเพียง 13 คน หรือร้อยละ 32.5 ที่อาศัยอยู่กับบิดาและมารดา แต่ก็ยังมีกลุ่มตัวอย่างอีก 3 คนใน 13 คนนี้ที่กล่าวว่าบิดาของตนมีภรรยาหลายคนซึ่งทำให้พวกเขาเหล่านั้นไม่พอใจบิดาของตนนัก ซึ่งแสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีปัญหาความแตกแยกในครอบครัวจำนวนถึง 29 คน หรือร้อยละ 72.5 ซึ่งจากการศึกษาถึงการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัวของกลุ่มตัวอย่างปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนมากมาจากครอบครัวที่อบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย เนื่องจากครอบครัวมีปัญหาความแตกแยก บิดามารดาแยกทางกัน และบิดามีภรรยาหลายคน รวมทั้งการที่บิดามารดาหรือคนใดคนหนึ่งเสียชีวิต ดังที่กลุ่มตัวอย่างได้กล่าวไว้ดังนี้

นายคิด อายุ 15 ปี บิดามารดาแยกทางกัน เป็นลูกคนเดียว หลังจากที่บิดามารดาแยกทางกันมารดาก็ไปทำงานที่กบินทร์บุรี และให้นายคิดอาศัยอยู่กับตา ยาย และน้าอีก 2 คน เพื่อให้เรียนศึกษาผู้ใหญ่ที่กรุงเทพฯ นายคิดกล่าวถึงครอบครัวว่า

“ผมไม่สนิทกับใคร สนิทกับยายคนเดียว น้าจะเฉยๆ ไม่ค่อยพูดกับผม อารมณ์ไม่ดีก็คำ ทำต้อยอีกต่างหาก”

“เดือนหนึ่งแม่มาครั้ง คุยกัน 2-3 ชั่วโมง ก็กลับ เวลาแม่มาน้ำ 2 คน จะดี แม่ไปก็ไม่ดีเลย บางทีน้ำไม่ให้ผมกินข้าวเลยให้หากินเอง”

“ทำผิดไม่มีใครทำโทษ ปล่อยเลยตามเลย อยากทำอะไรก็ทำ แต่ช่วงหลังผมติดม้า เขาจะไม่อยากให้เข้าบ้าน ระวังผม ยิ่งตอนเอาปืนเข้าบ้านยิ่งระวังใหญ่”

ส่วนนายอาร์ม อายุ 15 ปี บิดามารดาแยกทางกันตั้งแต่ยังเล็กๆ อาร์มมีพี่สาวบิดามารดาเดียวกัน ซึ่งแยกไปอยู่กับบิดาตั้งแต่บิดามารดาแยกทางกัน บิดาของอาร์มมีภรรยาใหม่ มีลูกอีก 2 คน มารดามีคู่สมรสมาแล้ว 4 คน และมีลูกมาแล้ว 6 คนซึ่งเป็นละคนพ่อกันก่อนที่จะสมรสกับบิดาของอาร์ม และหลังจากมารดาแยกทางกับบิดาของอาร์มแล้ว มารดาก็สมรสใหม่อีกครั้งแต่ยังไม่ให้มีบุตรด้วยกัน อาร์มอาศัยอยู่กับมารดา สามิใหม่ของมารดา ยาย พี่สาว 2 คน ซึ่งเป็นลูกกับสามิเก่าของมารดา พี่เขย 2 คน และหลานอีก 2 คน อาร์มกล่าวถึงความไม่สบายใจว่า

“เรื่องไม่สบายใจก็พ่อแม่เราเองไม่ได้อยู่ด้วยกัน ครอบครัววนวาย รู้สึกไม่สบายใจเรื่องนี้บ่อย เพราะบางทีพี่ก็ว่า ชอบล้อว่าไม่ใช่ลูกพ่อแม่เดียวกัน ส่วนที่สาวจริงๆไม่เคยเจอหน้ากันเลย แม่ก็ไม่สนใจเราปล่อยเพราะต้องดูแลน้อง ทำงานด้วย”

นายเจ อายุ 18 ปี บิดามารดาแยกทางกันตั้งแต่เรียนชั้น ป. 4 มีพี่น้องพ่อแม่เดียวกัน 4 คน เป็นคนที่ 2 บิดามีภรรยาใหม่ มีลูกด้วยกันอีก 2 คน บิดาทำงานเป็นคนคุมบ่อนการพนัน ส่วนมารดาไม่ได้สมรสใหม่ ประกอบอาชีพค้าขาย เจอาศัยอยู่กับบิดา ภรรยาใหม่ของบิดา น้อง 2 คนซึ่งเป็นลูกของบิดากับภรรยาใหม่ และพี่น้องพ่อแม่เดียวกันอีก 3 คน และหลังจากบิดามารดาแยกทางกันแล้ว เจก็ไม่ได้ค่อยพบกับมารดาเนื่องจากบิดาไม่ให้มารดาพบลูก และหากเจจะพบมารดาจะต้องแอบออกไปพบเอง เจกล่าวถึงความสัมพันธ์ของคนในบ้านว่า

“ที่บ้านเขาตามสบาย ไม่สนใจกัน เขาตามใจ ไม่ค่อยเจอกันเท่าไร ส่วนใหญ่หมุ่นเวียนกันเข้าบ้านไม่เป็นเวลา”

“พี่น้องไม่สูงสิง อยู่ใครอยู่มัน”

“ไม่ค่อยเจอกับพ่อ เจอก็มิดังค์ใช้ ก็ให้ดังค์ใช้”

“ไม่มีการทำกิจกรรมร่วมกัน ไม่ได้ไปเที่ยวด้วยกัน ไปตัวใครตัวมันเกี่ยวกับเพื่อนเอง”

“เรื่องไปโรงเรียนไม่มีใครดูแลใคร พ่อจะไป เอาดังค์วางให้ ก็ไปโรงเรียน หากินเอง”

สำหรับนางสาวไอ มีอายุ 17 ปี มารดาเสียชีวิตประมาณ 2 ปีแล้ว บิดายังไม่ได้สมรสใหม่ ไอมีพี่น้อง 3 คน เป็นคนที่ 2 ไอกล่าวถึงความสัมพันธ์ในครอบครัวว่า

“ไม่ค่อยทะเลาะกัน แต่ไม่ค่อยเจอหน้ากันจะแยกกันอยู่มากกว่าตัวใครตัวมันมากกว่า”

“พ่อไม่ค่อยกลับบ้าน เขาจะไปอยู่โรงงานมากกว่า และก็ไปหาปลาตอนกลางคืน แล้วยังเล่นไฮโลด้วย”

“น้องก็ไม่ค่อยกลับบ้าน น้องมีแฟนไม่ค่อยกลับบ้าน หายไปเลยหลายวันก็ไม่ค่อยเจอกันเท่าไร”

นายอาร์ อายุ 17 ปี บิดาเสียชีวิตเมื่อ 2 ปีที่แล้ว มารดามีสามีใหม่ มีลูกติดจากสามีใหม่ 1 คน อาร์อาศัยอยู่กับปู่ย่า อาร์กล่าวถึงความสัมพันธ์ในครอบครัวว่า

“สนิทกับปู่ย่าดี ไม่ดูแลก็คุยไม่รู้เรื่องจะคุยกับเพื่อนมากกว่าไปเที่ยวกับเพื่อนมากกว่า”

“เจอกับแม่อาทิตย์ละครั้ง แม่เอาดังค์มาให้ บางทีก็ไปหาแม่”

“ไม่ค่อยไปไหนกับที่บ้าน มีแต่ไปเที่ยวกับพวกเพื่อนๆ”

นายจิม อายุ 16 ปี บิดาเสียชีวิต และมารดาได้สมรสใหม่ มีลูกอีก 1 คน จิมอาศัยอยู่กับมารดา สามิใหม่ของมารดา นู๋ย่าที่เป็นพ่อแม่ของพ่อเลี้ยง น้อง 1 คน และพี่ที่เป็นลูกของสามิคนแรกของมารดา จิมกล่าวถึงความสัมพันธ์ในครอบครัวว่า

“กับพ่อเลี้ยงไม่ค่อยถูกกัน เขาไม่ค่อยชอบหน้า ผมรู้ว่าเขาไม่ชอบผม”

“เวลาว่างแม่ไม่ค่อยมี หลังเลิกงานก็มาคุยกัน ส่วนมากก็ทำไอที เลิกที่ 4 ทุ่ม กลับดึกแล้วก็นอน ไม่ค่อยคุยกัน”

“ทั้งบ้านไม่ชอบผม พวกนู๋ย่าที่เป็นพ่อแม่ของพ่อเลี้ยง นิสัยผมไม่เหมือนคนในบ้าน ไม่ยอมคน ผมไม่ชอบยุ่งกับเขา เขาชอบหาเรื่องผม เขาไม่ชอบหน้าผมตั้งแต่เล็ก”

นายอู๋ เขาชนชายอายุ 16 ปี บิดามารดาแยกทางกัน แต่ยังไม่ได้สมรสใหม่ทั้งคู่ อู๋เป็นลูกคนเดียว มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศ อู๋อาศัยอยู่กับ ยาย 3 คน และน้ำและน้ำสะใภ้ และเมื่อถามถึงความสัมพันธ์กับมารดาอู๋ก็เล่าว่า

“แม่ก็มีเวลา เดือนหนึ่งก็มาหา 2 ครั้ง ไม่ได้อยู่กับแม่ แม่อยู่บ้านเพื่อน เช้าบ้านอยู่ แม่ทำงานมา 4-5 ปี ก็ไปอยู่ที่นั่นเพราะใกล้ที่ทำงาน หนูก็อยู่กับยาย มียาย 3 คน และน้ำกับน้ำสะใภ้ ยายใจดี ตามใจหนู เขาไม่ว่าหนูหรือ หนูมีแฟนไปอยู่กับแฟนเขาก็ไม่ว่า แต่ไม่ให้พาเข้าบ้าน”

จากกรณีของนายอู๋ ซึ่งนอกจากบิดามารดาจะปล่อยปละทอดทิ้งให้บุตรอาศัยอยู่กับยายและน้ำแล้ว ยังเห็นว่าอู๋ยังได้รับการตามใจในเรื่องที่ไม่สมควรจะปฏิบัติ เช่น การที่อู๋จะมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศและออกไปอาศัยอยู่กับเพื่อนชาย ยายก็ไม่ได้ว่ากล่าวตักเตือนใดๆ ซึ่งอู๋ก็กล่าวว่า ยายตามใจอีกด้วย และนอกจากการปล่อยปละละเลย ไม่ดูแลอบรมสั่งสอนบุตรแล้ว ยังพบว่าครอบครัวของกลุ่มตัวอย่างบางคนมีความขัดแย้งกัน และเกิดปัญหาความลำเอียงในครอบครัว ซึ่งเป็นเหตุให้เกิดความน้อยเนื้อต่ำใจแก่บุตรได้ ดังเช่น นางสาวก้อ และนางสาวปลา เป็นต้น

นางสาวก้อ อายุ 17 ปี บิดามารดาอยู่ด้วยกัน มีพี่น้อง 2 คน ก้อเป็นคนโต และก้อได้กล่าวถึงความสัมพันธ์ภายในบ้านว่า

“ที่บ้านไม่ค่อยสนิทกัน ไม่ค่อยคุยกัน ก้อจะคุยกับแม่ ก็ปรึกษาแม่บ้าง แต่ไม่บ่อย ก้อกับน้องไม่ค่อยคุยกัน จะทะเลาะกันมากกว่า รู้สึกพ่อแม่ลำเอียง ดูเล่นน้องมากกว่า เอาใจใส่น้องคนเดียว เรื่องการเรียน จะสอนน้องมากกว่า ไม่สนใจเรา พ่อมีเวลาไม่เยอะ เห็นตอนเช้าแล้ว ก็ไปทำงาน กลับก็ดึก บางทีเขาก็ไม่กลับบ้านเลย คงไปนอนบ้านเมียบ่อย”

นางสาวปลา อายุ 16 ปี อาศัยอยู่กับมารดาและพ่อเลี้ยง และปลามีความขัดแย้งกับพ่อเลี้ยงด้วย ปลากล่าวว่า

“แม่ไม่มีเวลา ดูแลแม่จะรักน้องมากกว่า เพราะแม่รักเด็กผู้ชาย ไม่ค่อยมีเวลาให้หนู”

นอกจากกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในครอบครัวที่มีการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย เนื่องจากสภาพครอบครัวที่แตกแยกแล้ว ยังมีกลุ่มตัวอย่างที่มีการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยเนื่องจากปัญหาสภาพเศรษฐกิจในครอบครัว บิดามารดาต้องเอาเวลาส่วนใหญ่ไปประกอบอาชีพ หรือทำงานในสถานที่ไกลบ้านแล้ว ทำให้มีเวลาให้กับครอบครัวน้อยลง จนหย่อนการอบรมสั่งสอนบุตร เป็นเหตุให้บุตรขาดที่พึ่งที่ปรึกษาและขาดความอบอุ่น เกิดความน้อยเนื้อต่ำใจและต้องการประชดประชันหรือเรียกร้องความสนใจจากบิดามารดาหรือผู้ปกครอง มีปัญหาด้านพฤติกรรมพาลมาร และกระทำสิ่งที่ขัดต่อปทัสถานของสังคม ดังที่จะแสดงให้เห็นจากสภาพในครอบครัวของกลุ่มตัวอย่างต่อไปนี้

ค.ช. ตาล อายุ 14 ปี บิดามารดาหย่าร้างกัน 2-3 ปีแล้ว แต่ยังอยู่บ้านเดียวกัน ครอบครัวของตาลมีฐานะปานกลาง เนื่องจากทำธุรกิจโรงงานทำรองเท้าซึ่งมารดามักไม่ค่อยมีเวลาดูแลบุตรนัก ตาลมีพี่น้อง 4 คน ตาลเป็นคนที่ 3 และตาลได้กล่าวถึงความไม่สบายใจของคนว่า

“ไม่สบายใจเรื่องพ่อแม่หย่ากัน แต่พ่อไม่ได้ออกไป เขาไม่ดูกัน ไม่รู้เพราะอะไรไม่ดูกันแต่อยู่ด้วยกันทำไม เขาทะเลาะกันไม่พูดกันนานแล้วด้วย”

“สนิทกับแม่ กับพี่น้องที่สุด แม่เอาใจใส่ที่สุด แต่พูดคุยกับแม่ไม่ค่อยแม่ไม่ค่อยมีเวลาจ่ายงาน เก็บเงิน ทำงานตลอด พ่อจะดูแล เพราะพ่อไม่ค่อยได้ทำงาน พ่อชอบเที่ยว เมื่อก่อนก็ช่วยแม่บ้าง”

ค.ช. พล อายุ 14 ปี บิดามารดาแยกทางกันตั้งแต่เรียนชั้น ป. 1 พลมีพี่สาว 1 คน อายุ 16 ปี ทั้งสองอาศัยอยู่กับมารดา และสามีใหม่ของมารดา ซึ่งยังไม่มีลูกด้วยกัน พลกล่าวว่า

“ไม่มี ไม่ได้ไปไหนกันมานานแล้ว มีแต่ไปค้าป่า 2 ครั้ง ผมไปกับห้องข้างๆ ไม่ได้ไปกับแม่ แม่ทำงานตลอด ตั้งแต่เช้าเลิกตี 2 บางทีก็เลิกเช้าเลย แม่ทำโรงงานเฟอร์นิเจอร์”

นายเสก อายุ 17 ปี บิดามารดาแยกทางกันได้ 5 ปีแล้ว มีพี่น้อง 3 คน เป็นคนโต มารดามีสามีใหม่ มีลูกด้วยกันอีก 1 คน บิดามีภรรยาใหม่ ยังไม่มีลูกด้วยกัน เสกอาศัยอยู่กับบิดา ภรรยาใหม่ของบิดา และน้องอีก 2 คน เสกกล่าวถึงความสัมพันธ์ในครอบครัวว่า

“กับพ่อก็คุยปรึกษาได้ ถ้ามีเวลาก็คุยกัน พ่อไปทำงานต่างจังหวัด ไปที่ถิ่นานประมาณ เดือนนึงก็กลับที”

ค.ช. มาตรฐาน อายุ 13 ปี บิดามารดาอยู่ด้วยกัน มีพี่น้อง 3 คน เป็นคนสุดท้าย ก่อนหน้านี้ บิดาทำงานก่อสร้าง ไปทำงานไกลบ้านทีนาน 2-3 เดือน แต่ตอนนี้ข้าหักเลหยุดทำงานก่อน ส่วนมารดาทำงานขายข้าวแกง เมื่อถามถึงเรื่องไม่สบายใจ มาตรฐานกล่าวว่า “คิดถึงพ่อ” มาตรฐานยังกล่าวอีกว่า เวลาคิดถึงพ่อมารวมักจะร้องไห้คนเดียวตลอด” นอกจากนี้มาตรฐานกล่าวถึงความสัมพันธ์ในครอบครัวว่า

“ที่บ้านไม่ค่อยเล่น ไม่ค่อยได้คุยกันเท่าไร แม่ออกจากบ้านติ 2 ไปทำงาน กลับบ้าน 5 โมงเย็น ผมช่วยแม่ซักผ้า พ่อไปทำงานนานๆกลับที ไปทำก่อสร้างที่ไกลๆตามจังหวัดต่างๆ ไปที 2-3 เดือน บางทีก็เกือบปี”

“ถ้าว่างแม่เขาอยากไปถึงได้ไป แต่ถ้าอยากไปเที่ยวไหนไปขอพ่อแม่ก็ไม่ได้ไป เพราะบางทีเขาบอกไม่มีเวลาพาไปเพราะพ่อแม่ทำงาน”

นายโอม อายุ 15 ปี บิดามารดาอยู่ด้วยกัน มีพี่น้อง 7 คน เป็นคนสุดท้าย พี่สาวคนโต เสียชีวิตแล้ว เพราะผูกคอตาย บิดามารดาอยู่จังหวัดตราด แต่โอมอาศัยอยู่กับพี่สาว 2 คน พี่ชาย 2 คน พี่สะใภ้ 3 คน และหลานอีก 3 คน ซึ่งมาทำงานในโรงงานที่กรุงเทพฯ โอมกล่าวว่า

“เหงาอยากอยู่กับพ่อกับแม่ รู้สึกเหงาบ่อย พี่ให้ขึ้นมาทำงานที่กรุงเทพฯ ก่อน ขอไปอยู่กับพ่อกับแม่ พี่ก็ให้มาทำงานก่อน”

นางสาวปู อายุ 18 ปี บิดามารดาอยู่ด้วยกัน มีพี่น้อง 4 คน เป็นคนที่ 3 อาศัยอยู่กับ บิดามารดา พี่สาว 2 คน และน้องชาย แต่ปัจจุบันบิดาไปทำงานอยู่ต่างประเทศ 2 ปีแล้ว ปูมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศ ที่มีบุคลิกลักษณะคล้ายเด็กผู้ชาย ปูกล่าวว่า

“ที่บ้านสนิทกันดี เวลาพ่ออยู่ที่สนุก เวลาพ่อไม่อยู่ที่จะเจิบๆ”

“พ่อไม่ค่อยมีเวลาให้ แม่ก็ไม่ค่อยมี ช่วงนั้นแม่เช่าบ้านอยู่บางกะปิ เหนียงมาเรียน ใน กรุงเทพฯ แม่ก็มาทำงานกรุงเทพฯ ก็ไม่มีเวลา ตอนเช้าก็ทิ้งเงินไว้ให้เฉยๆ แล้วไปทำงาน พอตอนเย็นแม่กลับมาปูก็ไปทำงานแล้ว บางทีก็นอนแล้ว”

ค.ช. จิต อายุ 14 ปี บิดามารดาอยู่ด้วยกัน มีพี่น้อง 4 คน เป็นคนที่ 1 บิดามารดาทำงานก่อสร้าง ไปทำงานต่างจังหวัดนานเป็นปี จิตก็จะอยู่กับยายกับน้อง จิตกล่าวว่า

“คิดถึงพ่อแม่ คิดถึงตลอด คิดถึงก็ไหว้พระให้พ่อแม่อยู่ดีมีสุข ก็ไหว้พระทุกวัน”

“ตอนนี้พ่อแม่ทำงานที่สระบุรี เดือนนี้ได้แล้ว พ่อแม่จะทำงานเสร็จก็กลับมาอยู่กับ ลูกจนตั้งค้หมคก็ค่อยไปทำงานใหม่”

นายขุน อายุ 16 ปี บิดามารดาอยู่ด้วยกัน มีพี่น้อง 3 คน เป็นคนที่ 1 ขุนพูดถึงความสัมพันธ์ในครอบครัวว่า

“ที่บ้านสนิทกันดีไม่ทะเลาะกัน มีครั้งนึงทะเลาะกับแม่เรื่องขอมอเตอร์ไซค์ แม่ไม่ให้”

“แม่มีเวลา แต่พ่อไม่ค่อยมีเวลา พ่อไปเข้าเย็นกลับ เสาร์อาทิตย์ก็ไม่ค่อยเจอ เพราะพ่อออกต่างจังหวัดบ่อย”

จากการศึกษากระบวนการสังคมกรรมภายในครอบครัวในเรื่องของการอบรมเลี้ยงดูนั้นยัง พบอีกว่ากลุ่มตัวอย่าง 16 คน หรือร้อยละ 40 ที่มีลักษณะของการเลี้ยงดูแบบใช้อำนาจควบคุมที่ลงโทษทางกาย มีสภาพครอบครัวที่ใช้ความก้าวร้าวรุนแรงในครอบครัวอยู่เป็นประจำ มีการบังคับควบคุมอย่างไม่มีเหตุผล ดังที่กลุ่มตัวอย่างได้กล่าวไว้ต่อไปนี้

นางสาวนี้ อายุ 17 ปี บิดามารดาแยกทางกัน เป็นลูกคนเดียว บิดามีภรรยาใหม่ และมารดามีสามีใหม่ และกำลังตั้งท้องกับสามีใหม่อยู่ นี้อาศัยอยู่กับบิดาและภรรยาใหม่ของบิดา นีกล่าวดังถึงความสัมพันธ์ของครอบครัวก่อนที่บิดามารดาจะแยกทางกันว่า

“พ่อกับแม่เขาดีกันบ่อย พ่อเนี่ยถ้าเขาทั้งดีทั้งตะ ขนาดหนูยังโดนประจำเลย แม่เขาก็เลยเลิก ตอนเขาเลิกกันหนูก็ไม่อยู่บ้านเลย ทะเลาะกับพ่อ หนูยังจำได้ว่าถ้ารู้ว่าจะเลิกกันแล้วมีหนูมาทำไม ไม่น่ามีหนูมาเลย น่าจะให้หนูตายตั้งแต่เล็กๆหนูไม่ชอบ หนูว่าเขาอยู่กันมาตั้งนานไม่น่ามาเลิกกันตอนแก่”

“ก่อนพ่อแม่แยกทางกัน หนูสนิทกับแม่ พ่อเลิกกันหนูอยู่กับพ่อก็เลยมาสนิทกับพ่อแทน และแม่เขาก็ไม่มาสนใจหนูเลย เขาก็มีครอบครัวใหม่ของเขา ตอนพ่อแม่เลิกกันหนูทะเลาะกับพ่อแม่บ่อยเลย ปกติพ่อชอบกินเหล้า พ่อเขาก็ทะเลาะกับแม่ หนูเคยหนีออกจากบ้านเพราะพ่อทะเลาะกับแม่ หนูหนีไปทำงานเล่นตลกที่คาเฟ่ประมาณ 2 ปี พ่อตามกลับก็ไม่กลับ พ่อเลยไม่ให้ภัยโมโห ไม่ยอมรับเงินที่ส่งให้ พ่อเขาบอก “กูมีปัญญา มีเงิน กูไม่เอาของมึง” พ่อกลับมาอยู่กับพ่อกับแม่ตอนที่เขายังไม่เลิกกันก็เคยโดนพ่อเตะเพราะพ่อกินเหล้าทะเลาะกับแม่ โมโหเลยพาหมาเตะหนูต่อหน้าญาติๆและเพื่อนๆ หนูอายมากก็เลยหนีออกจากบ้านไปอีก พ่อยังเคยเตะพี่สาวพี่นุชเลย เขาเป็นลูกสาวพ่อกับเมียเก่า หนูว่าที่พี่เขารีบแต่งงานออกไปเพราะอย่างนี้แหละ”

“แม่ก็เป็นคนเจ้าอารมณ์ มักด่าและตีเนี่ยเวลาโมโห เคยใช้เหล็กฟาดหัวนิจนเข้าโรงพยาบาลต้องเอ็กซเรย์สมอง พ่อก็ว่าแม่ที่ทำอย่างนี้ก็เลยคบ เตะแม่ และด่าว่าแม่ทำหนักไป”

“เวลาพูดคำหยาบ พ่อแม่ไม่ชอบ ถ้าพูดพ่อคบเลย พ่อห้ามกระดิกขาด้วย ห้ามเคี้ยวข้าวเร็วถ้าทำถูกพ่อคบทันที”

“เรื่องไม่สบายใจก็พ่อแม่เลิกกัน แล้วก็พ่อชอบเมา แม่ก็ทิ้งไป พ่อก็ชอบระบาย อารมณ์ใส่ ทั้งตี ทั้งคำ ทั้งเตะ หนูเลยไม่ค่อยกลับบ้าน ออกไปเที่ยวกับเพื่อน เที่ยวคิสโก้เทค ไปนอนค้างบ้านเพื่อน ไปดิคบุรี อิกอย่างพ่อแม่เข้าใจหนู ชอบว่าที่หนีไปเที่ยวกับเพื่อน ไปดิคบุรี ดิคเกล้า ชอบผู้ชาย ตอนแรกไม่เป็น พ่อไม่เชื่อก็เลยทำจริงเลย ตอนพ่อแม่ยังอยู่ด้วยกันเวลาทำผิดพ่อแม่จะด่า ตี และชอบไล่ออกจากบ้าน เลขหนึ่งจริงๆ”

“พ่อแม่ไม่ถามก่อนว่าไปไหนมา ไปทำอะไร บอกเรื่องจริงก็ไม่เชื่อ จะด่าก่อนเลย มาถึงก็ด่า ตีทันที”

“หนูคิดว่าพ่อเข้มงวด คุ ใจดีบ้างเวลาไม่โมโห ไม่เมา แต่เวลาคุณากแล้ว แต่คิดว่าแม่ดุ แล้วเอาแต่อารมณ์ตัวเอง เข้าอารมณ์ พ่อแม่จะชอบบังคับมาก เข้มงวด ถ้าไม่ชอบก็ตีเลย”

ค.ช. ดาล อายุ 14 ปี บิดามารดาหย่าร้างกัน 2-3 ปีแล้ว แต่ยังอยู่บ้านเดียวกัน ดาลมีพี่น้อง 4 คน เป็นคนที่ 3 ดาลกล่าวว่า

“เคยทะเลาะกับพี่ เรื่องไม่ยอมไปโรงเรียน พี่ตบเลย พ่อมาว่าดาลอีกเพราะไม่ไปเรียน”

“เมื่อก่อนประมาณปีหนึ่งมาแล้ว หนีออกจากบ้านแม่เอาโซ่ล่าม 1 เดือน แม่ตีใช้หัว เข็มขัดตี แม่ตีบ่อยตีหนักมาก”

นางสาวสน อายุ 17 ปี บิดามารดาแยกทางกันตั้งแต่คลอดได้ 10 วัน ไม่ทราบเรื่องบิดามารดาเลย สนอาศัยอยู่กับปู่ ย่า อาผู้ชาย 2 คน และลูกของอาอีก 1 คน สนกล่าวว่า

“ที่บ้านทะเลาะกันบ่อย อาชอบทะเลาะกับย่า ทั้งตีทั้งคำย่า เพราะอาไม่ได้เสพกัญชา อาคนนึงไม่ได้ทำงานติดกัญชา”

“ที่บ้านจะตี ย่าจะตีก่อน ไม่มีถามตีเลย โคนตีบ่อย ใช้ไม้ก้านมะขามตีจนเลือดซึม ส่วนใหญ่โคนตีเรื่องให้อาหารหมูไม่ตรงเวลา ทำกับข้าวไม่อร่อย ภูบ้านไม่สะอาด ดิ้นสาย ก็โดนด่า โคนตบด้วย อาตบ”

นายชู อายุ 18 ปี บิดาเสียชีวิตประมาณปีกว่าแล้ว มารดาไม่ได้สมรสใหม่ ชูมีพี่น้อง 2 คน ชูเป็นคนสุดท้อง มีพี่สาว 1 คน ทำงานแล้วแยกไปอยู่เอง ชูกล่าวว่า

“ตอนนั้นคิดว่าพ่อแม่ไม่เอาใจใส่ เพราะ พ่อแม่กลับบ้านดึก และพ่อก็มาทุกวันชอบด่าลูกและตีด้วย พี่สาวก็โดนอย่างนี้เลยไม่ชอบด้วย พี่ก็ออกไปอยู่นอกบ้าน”

“พ่อตีด้วยหางกระเบน แรงมากเลือดออกเลย พ่อเป็นคนอารมณ์ร้อน”

นางสาวก้อ อายุ 17 ปี บิดามารดาอยู่ด้วยกัน แต่บิดามีภรรยาอื่น ก้อมีพี่น้อง 2 คน เป็นคนโต และก้อยังรู้สึกว่ามีมารดาคนรักและเอาใจใส่น้องมากกว่าตน ก้อกล่าวว่า

“ที่เข้ามากรุงเทพฯเพราะทะเลาะกับพ่อ พ่อกินเหล้าเมาไม่กลับบ้าน กลับมาตีแม่ ก็เลยทะเลาะกับพ่อหนีจากบ้านมาทำงานกรุงเทพฯ ประมาณ 2 เดือน ก็ถูกจับเพราะขโมยเงินนายจ้าง ก้อมาทำงานเป็นคนใช้ตามบ้าน นายจ้างเขาเอาเงินก้อไว้ ไม่จ่ายเงินเดือน พ่อตีมีพี่ที่เขาทำมาก่อนบอกเขาทำมาปีกว่ายังไม่ได้เงินเลย เพราะนายจ้างบอกว่ากลัวกลับบ้านออกไปก็เลยเอาเงินไว้ ก้ออยากกลับบ้านเลยไปขโมยเงินของก้อเองที่นายจ้างเก็บไว้ ก็โดยจับมา”

“พ่อเป็นคนดู ชอบควาด ถ้าวธิบายก็หาว่าเถียง พ่อก็จะตบหน้า”

“พ่อจะทำโทษ ดบตี ถ้าไปเล่นกับเพื่อนไม่ขออนุญาต กลับมาพ่อก็จะถามว่าไปไหนมา บอกพ่อก็ไม่เชื่อ หาว่าโกหกและเถียง พ่อจะตี พ่อโมโหร้าย ช่วงหลังๆโมโหบ่อย”

“ถ้าพูดคำหยาบ พ่อมักพูดคำหยาบมากกว่า ก้อไม่ชอบเลย”

“คิดว่าพ่อดู ไม่มีเหตุผล พ่อชอบหาเรื่องแม่ แม่เป็นคนเรื่อยๆ”

“เข้มงวดและบางทีก็ปล่อยไม่ค่อยสนใจด้วย”

ค.ญ. ป้อม อายุ 14 ปี บิดามารดาแยกทางกัน มีพี่น้อง 3 คน เป็นคนสุดท้อง บิดามีภรรยาใหม่ มีลูกใหม่ 2 คน มารดามีสามีใหม่ แต่ยังไม่มียูกด้วยกัน ป้อมกล่าวว่า

“เวลาทำผิด ขยติ ตีหนัก เอาไม้เรียวตี หนูโดนตีบ่อย เวลาขึ้นอยู่ตุ๊กก็มาตี อย่างเล่นไม่กลับบ้านทั้งโดนตี โดนด่า ขยไม่พูดไม่ถามก่อน เข้ามาถึงก็ตีเลย”

“ตายายสอนไม่ให้เถียง เวลาตาเมาก็ทะเลาะกันขึ้นมึงดู คำกัน ขยไล่ตา ตาก็จะมากรุงเทพฯ ๓-3 วันก็กลับ เป็นอย่างนี้ประจำ”

“ตาตี มีอะไรก็แนะนำ ขยจะดู ส่วนพ่อไม่รู้เป็นยังไง ไม่ได้อยู่ด้วย แม่เจ้าอารมณ์และมักตี น้ำก็เหมือนแม่ เจ้าอารมณ์”

นายโอ อายุ 15 ปี บิดามารดาแยกทางกัน แต่ยังไม่ได้สมรสใหม่ทั้งคู่ โอมมีพี่น้อง 4 คน เป็นคนที่ 3 โอด่าถึงความสัมพันธ์ในครอบครัวว่า

“ทะเลาะกับพี่น้อง ชกต่อยกัน ธรรมดาที่ดีกัน”

“แม่มีเวลา อยู่บ้านเลี้ยงลูก พ่อมาทะเลาะกับแม่บ่อย คำกัน ส่วนมากจะกินเหล้า ดอนเล็กงาน เมาก็เรียกลูกมาเทศน์ นำเบื้อพูดไม่ค่อยรู้เรื่อง”

“พ่ออยู่กิติ ตีหนักเลย ใช้ไม้ตีเจ็บ”

นางสาวปลา อายุ 16 ปี บิดามารดาแยกทางกัน 10 กว่าปีแล้ว เป็นลูกคนเดียว บิดามีภรรยาใหม่ มีลูกใหม่อีก 1 คน มารดามีสามีใหม่ มีลูกใหม่อีก 2 คน ปลาอาศัยอยู่กับมารดา สามีใหม่ของมารดา และน้องอีก 2 คน ปลากล่าวว่า

“พ่อเลี้ยงกับแม่ทะเลาะกันบ่อย พ่อกินเหล้า มาค่าแม่ แม่โมโห พ่อแม่ก็กินเหล้า ก็มาทะเลาะตีกัน บ่อยเลย”

“ทะเลาะกับแม่และพ่อเลี้ยง บางครั้งพ่อกับแม่กลับมา โมโหก็มาค่าหนู มาลงที่หนู”

“พ่อแม่ทะเลาะกัน เพราะเขาทะเลาะกันบ่อย เราก็ไม่อยากอยู่บ้าน อยากหนีจากบ้าน”

นายตุ๋ อายุ 17 ปี บิดามารดาแยกทางกัน 10 กว่าปีแล้ว มีพี่น้อง 2 คน เป็นคนเล็ก บิดามีภรรยาใหม่ แต่ยังไม่มียูกด้วยกัน มารดามีสามีใหม่ มีลูกด้วยกัน 2 คน ตุ๋อาศัยอยู่กับมารดา สามีใหม่ของมารดา และน้องอีก 2 คน ตุ๋กล่าวว่า

“มีเรื่องทั้งพ่อทั้งแม่ ตุ๋ทำอะไรก็ไม่ถูกใจเขาเลย แม่เขาจะหาเรื่องผมก่อน”

“แม่ตีแบบสลับเลย กว่าอะไรได้ก็ตีหมด”

“ที่บ้านมีทั้งเหตุผล และเขมงวด บางวันก็ปล่อย กินเสร็จก็ออกไปทำงานกัน ไม่สนใจ ที่ไม่สบายใจมีหลายเรื่อง อย่างถ้ากลับบ้านตีผมก็จะบอกก่อนแต่ก็โดนเหมือนเดิม แม่ตีเลย ทั้งตี ทั้งพูด ทั้งค่า”

“ถ้าพ่อเอามาแม่ก็จะหาเรื่องพูดค่า ก็ทะเลาะกัน ตีกันเกือบทุกวัน ตีกันก็ขาดเจ็บเป็นแผลบ้าง พ่อเลี้ยงช่วงนี้ทงกินประจำ เมาและทะเล บางทีก็แม่หาเรื่องก่อน”

นายคิด อายุ 15 ปี บิดามารดาแยกทางกัน แต่ยังไม่ได้สมรสใหม่ทั้งสองคน ปัจจุบันบิดาเพิ่งเสียชีวิตไป คิดกล่าวว่า

“พ่อแม่แยกทางกัน พ่อทะเลาะกับแม่ ตีกันหัวล้านข้างแตก ขนาดผมไม่เกี่ยวข้องโดนผมเคยโดนพ่อเอาสายยางฟาดหัว”

“พ่อแม่มักจะอาละวาด ทะเลาะกับคนทั้งซอย เมาที่ซอยสะเทือน แต่ไม่มาจะพูดตี”

นายเอ อายุ 15 ปี บิดามารดาแยกทางกัน เขากล่าวถึงครอบครัวว่า

“พ่อเมาประจำ ทะเลาะกับแม่บ่อย ตอนอยู่กับแม่ก็ทะเลาะ กับแม่เลี้ยงก็ทะเลาะ บางครั้งตีกันจนตาเขียว”

นอกจากแบบอย่างของพฤติกรรมก้าวร้าวและการทำโทษที่รุนแรงในครอบครัวของกลุ่มตัวอย่างข้างต้นนี้แล้ว จากการศึกษายังพบอีกว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนมากจำนวนถึง 37 คน หรือร้อยละ 92.5 มีสภาพแวดล้อมในครอบครัวที่มีแบบอย่างของพฤติกรรมเบี่ยงเบนอยู่ในครอบครัวอีกมากมาย ทั้งการดื่มสุรา สูบบุหรี่ เสพยาเสพติด การทำผิดกฎหมายต่างๆ และเล่นการพนัน ดังครอบครัวของกลุ่มตัวอย่างต่อไปนี้

นายเจ อายุ 18 ปี บิดามารดาแยกทางกัน อาศัยอยู่กับบิดา เจกกล่าวด้วยน้ำเสียงก้าวร้าว ลักษณะประชดประชันตลอดการสนทนา และเมื่อถามถึงเรื่องยาเสพติด และการทำผิดกฎหมายในครอบครัว เจกกล่าวว่า

“กินเหล้านี้ กินกันเวลามีงาน นานๆที ส่วนสูบบุหรี่ พอกับพี่ชายเขาสูบ”

“การพนัน ชอบทั้งครอบครัว ชอบเล่นไพ่กัน พอกีทำงานคุมบ่อนด้วย”

“พี่เคยโดนจับเรื่องมั่ว พอกีเคยโดนคดีฆ่าคน พอมีเรื่องกันตอนคุมบ่อนยิงกัน”

นางสาวเต้ อายุ 15 ปี บิดามารดาอยู่ด้วยกัน มีพี่น้อง 5 คน เป็นคนที่ 5 บิดาของเต้มีภรรยา 3 คนเคยอยู่ด้วยกัน แต่ปัจจุบันได้แยกครอบครัวกันไปแล้ว เต้กล่าวถึงครอบครัวว่า

“พ่อกับกินเหล้าและสูบบุหรี่ เป็นประจำ บางทีก็กินธรรมดาถ้าเกิดไม่เครียด ถ้าเครียดก็กินให้เมาเลย ส่วนมากพ่อกับจะเครียดเรื่องเงิน เขาชอบไปกู้เงินคนอื่นมาแล้วไม่มีให้เขา”

“ห้องบ้านก็เล่นไพ่ เล่นไฮโล”

“พี่สาวติดขาม้า ตอนนี้องก็เลิกแล้ว”

“พี่สาวคนโตขายขาม้า เขามีครอบครัวไปแล้ว เขาขายขาม้ากับแฟน แล้วมาให้หนูส่งยาให้ ก็โดนจับมานี้แหละ”

นายสิต อายุ 17 ปี บิดามารดาอยู่ด้วยกัน มีพี่น้อง 2 คน เป็นคนที่ 2 บิดามีภรรยาน้อยอีกคนหนึ่ง สิตพูดถึงครอบครัวว่า

“พ่อบสูบบุหรี่ กินเหล้า บางทีก็มาเวลามีเทศกาล แต่ถ้าธรรมดา ก็กินไม่เมา”

“พ่อบเล่นไฮโล เล่นไพ่ ประจำ”

นายตูน อายุ 15 ปี บิดามารดาอยู่ด้วยกัน มีพี่น้อง 3 คน ตูนเป็นคนที่ 1 ตูนกล่าวถึงครอบครัวว่า

“พ่อกินเหล้าประจำ กินเล็กๆน้อยๆ ไม่ถึงเมา แต่ไม่สูบบุหรี่”

“แม่เล่นไพ่ เล่นไม่ประจำ นานๆที อาทิตย์หนึ่งเล่นที”

ค.ช. มาตรฐาน อายุ 13 ปี กล่าวว่า

“พ่อสูบบุหรี่ กินเหล้า เมาบ่อย เมามากก็ทะเลาะกับแม่”

นายบุญ อายุ 16 ปี กล่าวว่า

“แต่ก่อนพ่อกินเหล้า สูบบุหรี่ เคี้ยวไม้เล็กล้วนแล้ว”

“พ่อแม่ นานๆเล่นไพที ก็เล่นกันในบ้าน พี่น้องเล่นกันเวลาว่างงาน”

“พ่อเล่นชนไก่ เคยเล่นชนไก่แล้วโดนจับ”

นายโก้ อายุ 18 ปี บิดาเสียชีวิตมานานแล้ว โก้มีพี่น้อง 2 คน เป็นคนที่ 2 มารดามีสามีใหม่แล้วและมีลูกด้วยกันอีก 1 คน โก้กล่าวว่า

“พ่อเคยกินเหล้า สูบบุหรี่ พ่อกับแม่เมื่อก่อนทะเลาะกันบ่อยเพราะพ่อกินเหล้ามา”

“พี่สาวทะเลาะกับแฟน แทะแฟน ถูกจับ พี่สาวมีปัญหาเกี่ยวกับแฟน จะมาหาแม่เวลาตีกับแฟน หัวแตกมาเลย”

นางสาวเมย์ อายุ 15 ปี อยู่กับบิดามารดาบุญธรรมและพี่ชาย ซึ่งเป็นลูกของบิดามารดาบุญธรรม เมย์กล่าวว่า

“พ่อแม่กินเหล้า สูบบุหรี่ กินไม่เมา กินพอกินข้าวได้”

“เมื่อก่อนแม่เล่นไพ่ เคี้ยวไม้ไม่เล่น แม่โดนจับเล่นไพ่หนึ่ง เลขเล็กเลข”

“น้ำสาวคิดสารระเหยตั้งแต่ยังเด็ก แต่ไม่ได้สนิทกัน”

นายโบ้ อายุ 15 ปี บิดามารดาเสียชีวิตแล้ว ปัจจุบันอยู่ตัวคนเดียว กล่าวว่า

“พ่อตายเพราะฉีดยา”

“พ่อสูบบุหรี่ กินเหล้า เล่นม้า หงขาว”

“พ่อเล่นไพ่ เคยโดนจับเล่นไพ่ด้วย”

นายชู อายุ 18 ปี บิดาเสียชีวิตแล้ว มีพี่น้อง 2 คน เป็นคนที่ 2 อยู่กับมารดา 2 คน เพราะพี่สาวทำงานและแยกไปอยู่ข้างนอก ชูกล่าวว่า

“พ่อกินเหล้า สูบบุหรี่ เล่นไฮโลครบเลย พี่สาวผมไม่ชอบเลยไปอยู่ข้างนอก”

นายหมู อายุ 16 ปี มารดาเสียชีวิตประมาณ 2 ปีแล้ว หมูมีพี่น้อง 2 คน เป็นคนที่ 2 บิดามีภรรยาใหม่ มีลูกด้วยกัน 1 คน หมูกล่าวถึงครอบครัวว่า

“แม่กินเหล้าทุกวัน (แม่จริง) เมาประจำ พ่อก็สูบบุหรี่แต่ไม่กินเหล้า”

นางสาวไอ อายุ 17 ปี มารดาเสียชีวิตแล้ว มีพี่น้อง 3 คน เป็นคนที่ 2 ไอกล่าวว่า

“พ่อสูบบุหรี่ กินเหล้า จะกินก่อนกินข้าว แต่ไม่เมา หนูก็กสูบด้วย”

“พ่อเคยถูกจับเรื่องขาม้า ไม่รู้ว่าเสพหรือจำหน่าย”

นายตู อายุ 17 ปี บิดามารดาแยกทางกัน 10 กว่าปีแล้ว และมีครอบครัวใหม่ทั้งสองคน ตูมีพี่น้อง 2 คน เป็นคนที่ 2 อาศัยอยู่กับมารดา ตูกล่าวว่า

“ถ้าพ่อเมามา แม่ก็จะหาเรื่องพูดคำ ก็ทะเลาะกัน ตีกันเกือบทุกวัน ตีกันก็บาดเจ็บ เป็นแผลบ้าง”

“พ่อกับแม่ ส่วนมากจะเล่นไพ่ เล่นไฮโล”

นางสาวนี อายุ 17 ปี กล่าวว่า

“พ่อกินเหล้า สูบบุหรี่ กินเหล้าเมาทะเลาะกับแม่เป็นประจำ”

“พ่อเล่นทั้งไฮโล และคัมมี่”

นางสาวปลา อายุ 16 ปี บิดามารดาแยกทางกัน และมีครอบครัวใหม่ทั้งสองคน ปลาเป็นลูกคนเดียว มารดามีลูกกับสามีใหม่ 2 คน บิดามีลูกกับภรรยาใหม่ 1 คน อาศัยอยู่กับมารดา ปลากล่าวถึงครอบครัวว่า

“พ่อแม่กินเหล้า สูบบุหรี่ พ่อติดยาฆ่าด้วยพ่อเลี้ยงจับสืบล้อก็กินขาม้า”

นายโอ อายุ 15 ปี บิดามารดาแยกทางกัน มีพี่น้อง 4 คน เป็นคนที่ 3 อาศัยอยู่กับมารดาและพี่น้อง

“พ่อกินเหล้า สูบบุหรี่ แม่ไม่เลย แล้วยังมีน้ำที่กินเหล้าด้วย”

“ป้าเป็นเจ้าของมือเล่นไพ่ จะเล่นไพ่อันตามไร่”

“มีญาติๆกัน ถูกจับคดีพรากรผู้เยาว์”

นางสาวสน อายุ 17 ปี กล่าวว่

“อาติดักัญชา ดิคยามี้าด้วย 2 คน”

“อาคนเล็กไปทุบรถเขา มีเรื่องกัน ชกต่อยกัน ค่ำรวจก็จับ”

นายโอม อายุ 15 ปี บิคามารดาอยู่ด้วยกัน มีพี่น้อง 7 คน เป็นคนที่ 7 โอมกล่าวว่า

“มีพี่หกคน คนโตตายไปแล้ว ผูกคอตาย”

“พ่อทั้งกินเหล้า สูบบุหรี พี่ชายทั้งสามคนก็สูบทั้งสามคน”

“พี่ชายเขาเล่นไพ่เป็นบางครั้ง”

นายเอ อายุ 18 ปี บิคามารดาแยกทางกันนานแล้ว มีพี่น้อง 4 คน เป็นคนที่ 2 บิคามารดาต่างมีคู่สมรสใหม่ และมารดาก็มีลูกกับสามีใหม่อีก 2 คน เออาศัยอยู่กับมารดา เอกล่าวถึงครอบครัวว่

“พ่อกับเอทั้งสูบบุหรี กินเหล้า เอก็กินเหล้ากับพ่อ เอกินตั้งแต่ป. 6 กินกับพ่อเลี้ยง”

“เอมาเริ่มสูบบุหรีตอนบวช มีเพื่อนเป็นเฒ่าด้วยกันชวนสูบบุหรี”

“พ่อทั้งตีไก่ เล่นไพ่ เล่นไฮโล เอก็เล่นด้วย”

นายราม อายุ 15 ปี บิคามารดาแยกทางกันตั้งแต่เล็กๆ มีพี่น้อง 3 คน เป็นคนที่สาม มารดามีสามีใหม่ เดิมรามอาศัยอยู่กับบิดาและญาติ แต่ปัจจุบันบิดาเสียชีวิตมา 1 ปีแล้ว พ่อพ่อตายก็ไปอยู่กับย่า พ่อย่าตาย ก็มาอยู่กับแม่ รามกล่าวถึงเรื่องราวชีวิตว่

“ที่ผมนำอยู่นี้เพราะโดนจับไปลักเงินคนอื่น คือ ตอนนั้นผมจะเลิกดูดม้าก็เลยไปนอนบ้านแม่ แม่ชวนไปวัด เขามีงาน ก็ไปด้วย พ่อเลี้ยงก็ไปด้วย ที่แรกผมไม่รู้ว่แม่กับพ่อเลี้ยงเขาจะไปล้างกระเบ้าคนที่วัดกัน ก็เลยโดนจับมาหมด”

“รามติคมี้า ทั้งพ่อ อา พี่ชาย รามด้วยก็กินเหล้า สูบบุหรีหมด พ่อเล่นผง เฮโรอินเคยโดนจับมาแล้ว”

“อาจะเล่นไพ่บ่อย”

ค.ญ. ป้อม อายุ 14 ปี บิดามารดาแยกทางกัน และมีคู่สมรสใหม่ทั้งสองคน มีพี่น้อง 3 คน เป็นคนที่ 3 บิดามีลูกกับภรรยาใหม่อีก 2 คน ป้อมอาศัยอยู่กับตา ยาย พี่สาวทั้งสองคน และหลาน ป้อมกล่าวว่า

“พี่สาวคนที่สองคมกาว”

นายเสก อายุ 17 ปี บิดามารดาแยกทางกัน และต่างมีคู่สมรสใหม่ เสกมีพี่น้อง 3 คน เป็นคนโต มารดามีลูกใหม่ 1 คน เสกอาศัยอยู่กับบิดา มารดาเลี้ยง น้องและอา เสกกล่าวว่า

“อยู่กับพ่อกินเหล้า สูบบุหรี่ กินกันในบ้าน”

“อาเล่นไพ่ เคยโดนตำรวจจับด้วย”

นายอาร์ม อายุ 15 ปี บิดามารดาแยกทางกัน และต่างมีคู่สมรสใหม่ อาร์มมีพี่น้อง 2 คน เป็นคนที่ 2 บิดามีลูกกับภรรยาใหม่อีก 2 คน ส่วนมารดามีลูกกับสามีเก่ามาแล้ว 6 คน อาร์มอาศัยอยู่กับมารดา พ่อเลี้ยง ยาย พี่สาว พี่เขย อยู่ด้วยกันประมาณ 10 คน อาร์มกล่าวว่า

“แม่กินเหล้า และสูบบุหรี่ พ่อเลี้ยงไม่สูบบุหรี่แต่กินเบียร์ พี่สาวคนหนึ่งติดสารระเหย เขาหายไปแล้ว ไม่รู้ไปไหน เขาคอมสารระเหยจนไม่มีสติ หายตัวไป”

“มีพี่สาวที่เล่นไพ่แต่ก็ไม่บ่อย”

“พี่สาวเสพผ้า พี่เขยก็เสพ”

นางสาวก้อ อายุ 17 ปี บิดามารดาอยู่ด้วยกัน มีพี่น้อง 2 คน เป็นคนโต ก้อกล่าวว่า

“ที่บ้านมีพ่อที่กินเหล้า และสูบบุหรี่ พ่อกินเหล้าประจำ”

“พ่อเล่นไพ่ด้วย ส่วนแม่เล่นแต่ห่วย”

ค.ช. จิต อายุ 14 ปี บิดามารดาอยู่ด้วยกัน มีพี่น้อง 6 คน เป็นคนโต จิตกล่าวว่า

“แม่กินเหล้า แต่ไม่สูบบุหรี่ พ่อกินเหล้า สูบบุหรี่เวลาว่าง แม่ก็ทะเลาะกับแม่ จะเห็นแม่แล้วทะเลาะกันบ่อย”

ค.ช. ตาล อายุ 14 ปี บิดามารดาอยู่ด้วยกัน มีพี่น้อง 4 คน เป็นคนที่ 3 ตาลกล่าวว่า

“พี่ชายกินเหล้า สูบบุหรี่ แล้วก็เล่นไฮโล”

“พี่ชายโดนตำรวจจับ เขาขับรถไปถูรถแข่ง คู่มือเดอร์ไซค์ซึ่งตามถนน พี่ชายขับรถแข่งด้วย เลขโดนตำรวจจับ”

นายจิม อายุ 16 ปี บิดาเสียชีวิต มารดาสมรสใหม่ มีพี่น้อง 3 คน คนละพ่อทั้ง 3 คน
จิม เป็นคนที่ 2 จิมอาศัยอยู่กับมารดา จิมกล่าวว่า

“ไม่สบายใจเรื่องพี่น้อง ก็เรื่องพี่ชายติดคุกอยู่ เขาขายยาฆ่า”

“พี่ชายและผมก็ติดยาฆ่า ส่วนพวกน้องของพ่อเลี้ยงเขาเล่นไฟกัน”

นายไจ้ อายุ 15 ปี บิดามารดาแยกกันตั้งแต่เรียนชั้น ป. 1 และไม่ได้เจอบิดาอีกเลย มีพี่
น้อง 2 คน เป็นคนที่ 2 มารดามีสามีใหม่ มีลูกด้วยกันอีก 1 คน ตอนเล็กๆอาศัยอยู่กับยาย จน
อายุได้ 12 ปี มาอยู่กับมารดา ไจ้กล่าวว่า

“พวกน้องของพ่อเลี้ยงก็ติดคุกคดีค้ายาฆ่า เมื่อก่อนผมก็เคยไปช่วยเขาด้วย”

เป็นที่ยอมรับกันทั่วไปว่า ครอบครัวเป็นหน่วยของสังคมหน่วยแรกที่สำคัญที่สุดใน
อันที่จะสร้างลักษณะนิสัยและบุคลิกภาพของเด็กและเยาวชน ถ้าคนในครอบครัวมีความสุขสงบ
สุข ทุกคนในบ้านมีความรักและเอาใจใส่ซึ่งกันและกัน บิดามารดามีความห่วงใยบุตร โดยให้
การอุปการะเลี้ยงดูและพยายามอบรมบ่มนิสัยในทางที่ถูกต้องดีงามให้แก่บุตร และบิดามารดา
ทำตัวเป็นตัวอย่างที่ดีให้แก่บุตร ย่อมทำให้บุตรเกิดความรักและเคารพบิดามารดา และเมื่อ
บุตรมีความรู้สึกอบอุ่นในครอบครัว เขาก็จะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดี และจากการศึกษาครั้งนี้
จะเห็นว่ากลุ่มตัวอย่างมีแบบอย่างพฤติกรรมเบี่ยงเบนที่ผิดปกติมาให้เห็นในครอบครัวมาก
มาย ทั้งพฤติกรรมก้าวร้าว ทะเลาะวิวาทกัน เป็นอันขาด การประกอบอาชีพที่ไม่สุจริต การ
พนัน ดื่มสุรา และเสพยาเสพติด ซึ่งการที่บุตรที่อยู่ในครอบครัวที่มีสภาพแวดล้อมเหล่านี้ก็
จะเห็นตัวอย่างที่ไม่ดี ซ้ำซากอยู่เป็นประจำจนเกิดความเคยชินกับพฤติกรรมเหล่านั้น และก็
ย่อมได้เรียนรู้พฤติกรรมก้าวร้าว มีบุคลิกภาพที่แข็งกระด้าง พุดจาหยาบคาย ขาดความมั่นคง
ทางอารมณ์ และมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนเช่นเดียวกับสมาชิกคนอื่นในครอบครัว หรือหากเด็กที่มี
ปัญหาบิดามารดาแยกทางกัน ไม่ได้อยู่ร่วมกัน หรือครอบครัวแตกแยกไม่สงบสุข บุตรมักจะ
มีพฤติกรรมที่ก้าวร้าว เป็นเด็กอันธพาลเกรเพื่อเป็นการชดเชยความต้องการที่ขาดไป สำหรับ
เด็กและเยาวชนที่กำพร้าบิดามารดาหรือคนใดคนหนึ่ง หรือเป็นบุตรบุญธรรมในครอบครัว
เด็กและเยาวชนเหล่านี้มักขาดความรักความอบอุ่น เกิดความน้อยเนื้อต่ำใจ และเกิดมีปัญห
พฤติกรรมก้าวร้าว พาลเกร และมักกระทำสิ่งผิดพลาดที่เป็นเนื่องจากขาดที่พึ่งที่ปรึกษา

นอกจากนี้เด็กและเยาวชนที่มาจากครอบครัวที่มีสถานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่ำ บิคา มารคามิรายได้น้อย และไม่ค่อยเอาใจใส่ดูแลบุตร เด็กและเยาวชนเหล่านี้จะขาดความอบอุ่น และขาดความมั่นคงทางจิตใจ และกลายเป็นเด็กที่มีปัญหาเรื่องความประพฤติที่ขัดต่อ ปทัศถานของสังคม และการกระทำผิดกฎหมายด้วยเช่นกัน

สภาพแวดล้อมในชุมชนที่อยู่อาศัย

จากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างจำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 37.5 มีที่พักอาศัยอยู่ใน ตะแวกที่มีลักษณะเป็นชุมชนแออัดหรือสลัม ซึ่งมีประชากรในชุมชนอยู่เป็นจำนวนมาก มีการปลูกสร้างบ้านเรือนกันอย่างไม่เป็นระเบียบ แออัดคับแคบ คนในชุมชนมีฐานะยากจน สภาพ ที่อยู่อาศัยส่วนใหญ่เป็นห้องเช่าราคาถูก คนในชุมชนส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพผู้ใช้แรงงาน เช่น กรรมกร รับจ้างทั่วไป ทำงานโรงงาน และเป็นคนที่มระดับการศึกษาต่ำ สลัมยังเป็น แหล่งรวมของอบายมุขต่างๆ ทั้งการพนัน ความรุนแรง มิจฉาชีพ และสิ่งเสพติดต่างๆ นอกจากนี้ก็มีกลุ่มตัวอย่างบางส่วนที่อาศัยอยู่ในเคหะชุมชนของการเคหะแห่งชาติ ซึ่งเป็นย่านที่พัก อาศัยของคนมีรายได้น้อย และเป็นแหล่งชุมชนที่ค่อนข้างแออัด รวมถึงมีสภาพแวดล้อมใกล้ เคียงกับสลัม ซึ่งจากการสอบถามถึงสภาพแวดล้อมในชุมชนของกลุ่มตัวอย่างมีดังต่อไปนี้

นายจิม อายุ 16 ปี อาศัยอยู่ที่บ้านซึ่งเป็นบ้านไม้ 2 ชั้น มี 3 ห้องนอน บ้านนี้เป็นบ้าน ของปู่ ซึ่งจะอาศัยอยู่รวมกัน 3-4 ครอบครัว โดยแบ่งครอบครัวละห้อง จิมได้พักอยู่ห้องเดียว กับพ่อแม่ และน้อง สำหรับปู่จะกางมุ้งนอนที่โถงบ้าน จิมกล่าวถึงชุมชนที่อาศัยอยู่ว่า

“แถวบ้านเป็นชอย เป็นชุมชน มีคนอยู่เยอะ มีบ้านติดกันเยอะ”

“ทะเลาะกันทุกวัน เพราะแถวนั้นเป็นห้องเช่าแถวสารุประดิษฐ์ เป็นแฟลตเยอะ มีติ กัน ม่ากันตายก็มีหลายหน”

สำหรับนางสาวนี อายุ 17 ปี ซึ่งฐานะทางบ้านไม่ยากจนนัก บ้านของนีเป็นตึก 2 ชั้น อยู่ในเคหะชุมชนร่มเกล้า ซึ่งตะแวกใกล้เคียงเป็นชุมชนแออัดและมีบ้านเช่าจำนวนมากรวมทั้ง มักมีเด็กวัยรุ่นที่รวมกลุ่มกันเสพยาเสพติดและลักขโมยทรัพย์สินอยู่เสมอ นี้อยกกล่าวถึงฐานะเพื่อน บ้านอีกว่า

“เพื่อนบ้านฐานะพอกินพอใช้ ทำงานส่งของตลาด แคชเชียร์ห้าง พวกเงินผ่อน ทำอยู่
รดเป็นช่างรดก็มี กับเพื่อนบ้านก็ต่างคนต่างอยู่ แถวบ้านมีเรื่องฉิวเมียทะเลาะกันบ่อย มีต่อย
กันตีกันอยู่ประจำ”

นางสาวโอ้อ อายุ 17 ปี อาศัยอยู่ในบ้านซึ่งบิดาปลูกเอง เป็นบ้านไม้ชั้นเดียว มี 3 ห้อง
แต่เช่าที่ดินปลูกสร้างอยู่ในสลัม ซึ่งมีบ้านเรือนมากมาย มีคนอยู่พลุกพล่าน โอ้อกล่าวถึงเพื่อน
บ้านว่า

“เพื่อนบ้านฐานะพอๆกัน ก็ทั้งมีทำงานรับจ้างทั่วไป เก็บขยะบ้าง เป็นกรรมกรบ้าง”

“แถวบ้านก็มีเรื่องทะเลาะกันบ่อย ทั้งตบตีกัน ก็มีบาดเจ็บหัวแตก ปากแตก ส่วนใหญ่
เป็นพวกวัยรุ่นตีกัน ฉิวเมียตีกัน”

นายโบ้ อายุ 15 ปี ซึ่งเป็นเด็กเร่ร่อนเดินทางจากลพบุรีมาทำงานในกรุงเทพฯ โบ้อาศัย
อยู่ที่อุดรศักดิ์กระยะ หนึ่งเพราะทำงานอยู่ซ่อมรถ แต่เมื่อมาทำงานหน่วยกู้ภัย ของมูลนิธิร่วมกตัญญู
แล้วก็ย้ายมาอยู่บ้านเช่า ซึ่งแถวหน้านั้นเป็นชุมชนแออัดที่มีบ้านเช่าอยู่จำนวนมากและมีคนอยู่
กันพลุกพล่าน โบ้อกล่าวถึงสภาพแวดล้อมในชุมชนว่า

“ข้างห้องทะเลาะกันประจำ ตีกันเกือบตาย เล่นมิดกันเลย มีทั้งเรื่องทวงหนี้ ฉิวเมียตี
กันเป็นประจำเลย”

สำหรับนางสาวเอ อายุ 17 ปี อาศัยอยู่ในบ้านของตนเองซึ่งเป็นบ้านไม้ชั้นเดียวขนาด
เล็กซึ่งปลูกอยู่ในที่ดินที่เช่า เป็นชุมชนแออัด เธอกล่าวถึงสภาพแวดล้อมในชุมชนว่า

“เพื่อนบ้านขายยาเสพติดกันเยอะ ก็มีคนที่ขายของชำ ทำงานโรงงานก็มี”

“แถวบ้านมีเรื่องทะเลาะกันทุกวัน พี่น้องทะเลาะกัน ฉิวเมียตีกัน น้าๆที่อยู่บ้านใกล้
กันก็ทะเลาะกันประจำ”

นางสาวเมย์ อายุ 15 ปี บ้านของเมย์เป็นบ้านไม้ที่ปลูกบนที่ดินที่เช่าอยู่ในบริเวณเชิง
สะพานกรุงเทพ บ้านของเมย์เป็นบ้านชั้นเดียวที่โล่งไม่มีห้อง ซึ่งจะแยกกันนอนโดยใช้มุ้ง
กางนอน เมย์กล่าวถึงชุมชนที่อยู่อาศัยว่า

“บ้านอยู่แถวดินสะพานกรุงเทพ มีคนอยู่เยอะ มีบ้านปลูกติดกันเยอะ”

“เพื่อนบ้านพอมีพอกิน ทำงานขายของเป็นร้านค้าของชำ รับจ้างทั่วไป ขายน้ำเต้าหู้
บางคนก็ไปขายเสื้อผ้าที่ตลาดก็มี”

“แถวบ้านมีคนกินเหล้าเมาก็ทะเลาะกันเอง จะเห็นบ่อยมากตีกันและ เป็นพวกผู้ใหญ่ตีกัน มีอยู่หนเอาปืนมายิงกันตายเลย”

ส่วน ค.ช. มาตรการ อายุ 13 ปี อาศัยอยู่บ้านที่ฝั่งเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ เป็นบ้านเช่า อยู่ย่านที่เป็นชุมชนที่มีคนอยู่อาศัยจำนวนมาก เนื่องจากมีสมาชิกในครอบครัว 5 คน ประกอบด้วย บิดา มารดา พี่สาว 2 คน และมาตรการเนื่องจากสภาพห้องเช่าเล็กคับแคบจึงต้องเช่าห้องไว้ 2 ห้องติดกัน

สำหรับนางสาวเต้ อายุ 15 ปี บ้านที่อาศัยอยู่เป็นบ้านไม้ 2 ชั้น ซึ่งบิดาปลูกเองเป็น 2 หลังติดกัน บนที่ดินของชุมชนที่ไม่เสียค่าเช่า เด็กกล่าวว่าชุมชนที่อยู่มีคนอยู่จำนวนมาก เป็นชุมชนอยู่แถว อาร์ ซี เอ เรียกว่า ชุมชน ศ. พัทยา ซึ่งเป็นแหล่งยาเสพติดอย่างเช่น เฮโรอีนและ ยาม้า

“มีทั้งคนทะเลาะกันและเคยมีคนเมาทะเลาะกันใช้มีดฟันกันตาย”

นายคิด อายุ 15 ปี บิดามารดาแยกทางกัน และบิดาเสียชีวิตไปแล้ว มารดาอยู่ กบินทร์บุรี และส่งให้มาอยู่ที่กรุงเทพฯ เพื่อเรียนศึกษาผู้ใหญ่และทำงานไปด้วย คิดกล่าวว่า

“บ้านที่อยู่เป็นหมู่บ้าน เป็นทาวน์เฮ้าส์ติดกัน มี 2 ชั้น ไม่กันห้อง อยู่เดอะบางพลี หมอนอนกับน้ำข้างล่าง น่านอนเตียง หมอนอนเปล เป็นเปลแบบพับได้”

“แถวบ้านมีคนตีกันบ่อย มีกลุ่มอันธพาลใครเดินผ่านมองหน้าไม่ได้ โคนตี โคนยิง บางทีใครมีแฟนสวยพามาเดินก็เสร็จ โคนตีหัวเพราะหมั่นไส้”

นายบอม อายุ 16 ปี อาศัยอยู่บ้านที่เดอะชุมชนบางพลี เป็นบ้านเช่า 2 ชั้น บ้านจะอยู่ติดกันเป็นลักษณะคล้ายทาวน์เฮ้าส์ บอมกล่าวถึงสภาพแวดล้อมในชุมชนที่อยู่อาศัยว่า

“เพื่อนบ้านส่วนมากทำงานค้าขาย ทำงานโรงงาน ขายของชำ ทำโรงงานกันเยอะแต่เพื่อนบ้านเปิดร้านข้าวแกงก็เยอะเหมือนกัน”

“แถวบ้านมีพวกวัยรุ่นวิ่งตีกันตอนดึก เคยยิงกันถูกกระสุนมาตกที่บ้านด้วย และตรงท้ายซอยจะมีร้านอาหารเป็นแบบเพื่อชีวิตมีคนมากินเหล้า ดึกๆ พอเมากันได้ที่ก็ยิงกันบ่อย”

นายเอ อายุ 18 ปี ก็อาศัยอยู่ในเดอะชุมชนบางพลีเช่นกัน ลักษณะบ้านเป็นทาวน์เฮ้าส์ ติดกันอยู่ในชุมชนที่คนพลุกพล่าน เขากล่าวถึงชุมชนที่อาศัยอยู่ว่า

“แถวบ้านเป็นชุมชนคนเยอะมาก ฐานะก็พอกิน ส่วนมากทำงานพวกรับจ้างโรงงานค้าขาย เป็นช่างก็มี”

“มีติดกันบ่อย ติดกันเข้าไอ.ซี.ยู. เลย พวกเล่นไฮโลกัน โกงกันก็เลยติดกัน บางทีแย่งแฟนกันก็ติดกันก็มี”

นอกจากนี้ยังมีกลุ่มตัวอย่างที่ฐานะปานกลาง ครอบครัวประกอบธุรกิจส่วนตัวเป็นโรงงานทำรองเท้าอยู่ย่านบางแค แต่ในละแวกบ้านเป็นแหล่งรวมวัยรุ่นอันธพาลมากมาย ได้แก่ ค.ช.ตาล อายุ 14 ปี ที่บ้านเป็นตึกแถวทำเป็นโรงงานทำรองเท้า ตาลกล่าวถึงสภาพที่พบในละแวกบ้านว่า

“เคยเห็นพวกที่ทะเลาะกัน แถวบ้านมีจึกโก้ยอะ มีติดกันบ่อย พวกนี้อยู่ในซอยบ้านผม”

และนอกจากกลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในชุมชนแออัดและเคหะชุมชนซึ่งมีสภาพแวดล้อมที่แออัดและเต็มไปด้วยเหล่ามิงฉาชีพ สิ่งเสพติด การพนัน และอบายมุขต่างๆ แล้ว ยังมีกลุ่มตัวอย่างที่มาจากต่างจังหวัด และมาพักอาศัยอยู่บ้านเช่าในย่านชุมชนที่ค่อนข้างแออัดและมีสภาพที่ใกล้เคียงกับสลัม และที่อยู่อาศัยในต่างจังหวัดก็มีสภาพแวดล้อมที่มีแบบอย่างของความก้าวร้าวและมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนในทางที่ผิดกฎหมาย ดังตัวอย่างต่อไปนี้

นายยศ อายุ 17 ปี บ้านอยู่จังหวัดร้อยเอ็ด และเข้ามาทำงานที่กรุงเทพฯ ยศเล่าถึงสภาพที่พบในละแวกบ้านว่า

“ผมเคยเห็นประจำพวกทะเลาะกัน ติดกันบ่อยเลย ใช้ปืน ใช้มีดกันเลย”

“คงทะเลาะกันเรื่องการพนัน เพราะแถวบ้านเล่นพนันกันเยอะ”

นายตุ๋ อายุ 17 ปี ซึ่งบ้านอยู่จังหวัดพิจิตร เป็นบ้านไม้ 2 ชั้น ละแวกบ้านมีอันธพาลติดกันเป็นประจำ นายตุ๋กล่าวว่

“แถวบ้านมีติดกัน แต่เป็นพวกต่างหมู่บ้านติดกัน ผมเห็นบ่อยเลยพวกยกพวกติดกัน มองหน้ากัน ข้ามถันไม่ได้ ผมก็เอาด้วย บางครั้งผมก็ติดกับเขาด้วย”

ทั้งนี้ที่อยู่อาศัยหรือละแวกบ้านก็เป็นหน่วยของสังคมที่สำคัญอีกหน่วยหนึ่ง ซึ่งมีส่วนในการขัดเกลาทางสังคมให้แก่บุคคล ทั้งยังเป็นองค์ประกอบหนึ่งของคุณภาพชีวิตของมนุษย์ที่มีความสัมพันธ์กับสุขภาพกายและสุขภาพใจของคนในชุมชน บุคคลจะต้องมีปฏิสัมพันธ์กับทั้งคนในละแวกบ้านและสภาพแวดล้อมในชุมชนที่อยู่อาศัย และในการปฏิสัมพันธ์กันนั้นจะเกิดการเรียนรู้ทางสังคมเพื่อที่จะปรับตัวเข้ากับสังคม และดำรงชีวิตให้อยู่รอดได้ จากการ

ศึกษาถึงสภาพแวดล้อมในชุมชนที่อยู่อาศัยของกลุ่มตัวอย่างพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนมากอาศัยอยู่ในชุมชนที่เป็นแหล่งเสื่อมโทรม เป็นย่านของคนมีรายได้น้อยคือในชุมชนแออัด และชุมชนการเคหะ สภาพแวดล้อมในชุมชนเหล่านี้มีความแออัดขัดเขียด มีประชากรในชุมชนพลุกพล่าน ประกอบกับมีแบบอย่างของพฤติกรรมเบี่ยงเบนที่ผิดกฎหมายให้เห็นมากมายทั้งสิ่งเสพติด การพนัน มิงฉาชีพ และกลุ่มอันธพาลที่ก่อความวุ่นวาย รวมทั้งมีการทะเลาะวิวาทกันเป็นประจำในชุมชน ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นแบบอย่างของพฤติกรรมก้าวร้าวให้กับเด็กและเยาวชนอีกด้วย

ลักษณะของกลุ่มเพื่อน

จากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนมากมีกลุ่มเพื่อนที่มีลักษณะใกล้เคียงกันทั้งระดับการศึกษา ฐานะทางครอบครัว ความประพฤติ และนิสัยใจคอ ซึ่งส่วนมากจะเป็นเพื่อนที่อยู่ ในตะแวงบ้านเดียวกัน สำหรับกลุ่มตัวอย่างบางคนที่มาจากต่างจังหวัด ส่วนมากจะมีกลุ่มเพื่อนเป็นเพื่อนที่ทำงานด้วยกัน หรือเพื่อนที่อาศัยอยู่บ้านเช่าที่เดียวกัน ซึ่งเป็นที่น่าสังเกตว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนมากถึง 31 คน คิดเป็น ร้อยละ 77.5 มีกลุ่มเพื่อนที่เสพยาเสพติด และมีพฤติกรรมก้าวร้าว เป็นเด็กพาลเกร เที้ยวเตร์ และสำหรับบางคนก็กระทำความผิดถูกจับมาพร้อมกัน ซึ่งมีจำนวน 9 คน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

นายอู๋ ซึ่งมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศ ทำงานเป็นบริกรบนรถทัวร์ อู๋กล่าวว่า

“เพื่อนเขาก็จับม. 3 กันแล้วมาทำงาน ก็เป็นแบบเดียวกันกับหนู เป็นกลุ่ม 5-6 คน ไม่ได้คิดยาแต่จะชอบไปเที่ยวเทคกันประจำ บางทีก็ดูหนัง เทียวห้างฯ ซ็องของ”

“เพื่อนหนูเขามีแฟนฝรั่ง มันรวยมีเงินเยอะ มีแหวนเพชร สร้อยด้วยเก็บไว้ที่บ้าน พอหนูไปเที่ยวกับเพื่อนอีกคน ไปนอนที่คอนโดฯ เพื่อนคนนี้ หนูกับเพื่อนที่ไปด้วยเห็นของเขา ก็ขโมยเอามาขาย ได้เงินมา 3-4 หมื่นก็ไปเที่ยวกัน แต่ก็ถูกจับมานี้”

นายโอม กล่าวถึงกลุ่มเพื่อนของตนเองว่า

“เพื่อนผมก็กลุ่มเดียวกับเพื่อนที่ถูกจับมาด้วยกัน ส่วนใหญ่ไม่ได้เรียนกันแล้ว แต่พวกเขาไม่ได้คิดยา ส่วนใหญ่ไปเที่ยวห้างฯกัน บางครั้งก็ไปเล่นตู้เกม”

นายจิม อายุ 16 ปี กล่าวว่า “เพื่อนก็ไม่ไปเกรอะไร เขายังเรียนอยู่ เราไปเที่ยวไปกินเหล้า กินเบียร์ สูบบุหรี่ เที่ยวตามคาเฟ่ ตามเทค เที่ยวเทคกันทุกวัน”

นางสาวนิ อายุ 17 ปี กล่าวว่า

“เพื่อนผู้หญิงเขาดี ไม่สูบบุหรี่ เป็นเพื่อนที่โรงเรียน แต่พวกเพื่อนผู้ชายติดยา ติดม้า เป็นพวกเพื่อนแถวบ้าน”

“หนูมีเพื่อนกลุ่มที่คอนเมืองก็พวกที่เขาขโมยมอเตอร์ไซด์มาฆ่าแหละ และอีกกลุ่มเขาก็ทำแต่เขาทำกับครอบครัว เขาทำกันทั้งบ้านเลย”

ค.ช. มาตรการ อายุ 13 ปี กล่าวว่า

“มีเพื่อน 5-6 คน เป็นเพื่อนที่โรงเรียน เขาดีห้ามเราไม่ให้ทำผิด แต่มีพวกเพื่อนที่บ้านที่ชวนสูบบุหรี่ กินเหล้า ติดยาบ้า เพื่อนคนนี้อายุมากกว่าผม 2 ปี ผมชอบไปค้างบ้านเขา เวลาไปดูหนังกัน”

“ตอนที่เขามอเตอร์ไซด์ เพื่อนจะชวนบอกว่าไปขับเล่นเฉยๆ แล้วเขามากิน เขาเอาเหล็กยาวๆ ไขศตาร์ทเครื่อง แป๊บเดียวก็ไปได้”

นายต่อ อายุ 17 ปี กล่าวว่า

“มีทั้งเพื่อนดีบ้าง ไม่ดีบ้าง บางคนไม่เรียนแล้ว พวกนี้ดมกาว บางคนก็เล่นทุกอย่าง พวกยาบ้า ก็เล่นทุกอย่าง บางคนไม่เล่นอะไรยังเรียนอยู่”

ค.ช. จิต อายุ 14 ปี กล่าวว่า

“เพื่อนที่ทำงานด้วยกัน 2 คน มีเสพม้า 1 คน เพื่อนไม่ได้เรียนเหมือนกัน”

“ชอบไปอยู่บ้านเพื่อน ดูโทรทัศน์กันเสพม้ากัน บางทีก็เที่ยวห้าง ไม่ก็เล่นตุ๊กเกม”

ค.ญ. ป้อม อายุ 14 ปี กล่าวว่า

“เพื่อนชอบยกพวกตีกัน มี 20 กว่าคน ไม่ทำงาน ไม่ได้เรียนแล้ว ก็เรียนกันน้อยคนที่กลุ่มจะซำส์แบบหนังเด็กเสเพล ชอบชวนกันไปมองแถวห้างบ้าง โรงหนังบ้าง บางทีก็ปากซอย แล้วก็มองกัน ก็หาเรื่องตีกัน ตบกัน หนูก็ตามไปกันด้วย”

“ชอบเที่ยวกันงานวัดประจำปี แถวบางขุนเทียน งานขายของ เสื้อผ้า มีรถบี๊ม ชิงช้าสวรรค์ ตกถ และหนังจอ”

“เพื่อนเล่นม้า เห็นเพื่อนทำก็อยากลองทำ เพื่อนบอกมันไม่คิด มันจะช่วยให้ขยัน”

“อีกกลุ่มเป็นเพื่อนที่ทำงาน บางคนไปขโมยเสื้อผ้า ขโมยอาหารตามบ้าน เขาบอกทำบ่อย พอหนูทำกับเขา ก็โดนจับมาด้วยกัน”

นายราม อายุ 15 ปี กล่าวว่า

“เพื่อนทำซอมรดเหมือนกัน เขาชวนม้า โคนไต่ออกจากโรงเรียน”

“กับเพื่อนจะไปเที่ยวลพบุรีกัน และชอบเที่ยวทะเล แล้วก็ไปแถวแฮปปี้เวิลด์ที่เป็นสนามแข่งรถ แล้วยังชอบเล่นตุ๊กแก”

นางสาวสน อายุ 17 ปี ซึ่งถูกจับกุมมาพร้อมกับค.ญ.ป้อมในคดีลักทรัพย์ สนกล่าวว่า

“มีเพื่อนสนิทที่สุด เขาคอยเตือนเป็นพี่หนู แต่เขาไปเมืองนอกแล้ว เขาเตือนว่าอย่าคบเพื่อนไม่ดี แต่หนูก็มีเพื่อนอีก 4 คน ที่ขโมยของด้วยกัน เพื่อนชวนไปหาแฟนเขา เพื่อนชอบขโมยของ ขโมยกับข้าว ชวนกันขโมยเสื้อผ้า เขาทำหลายครั้งแล้ว”

“ชอบเที่ยวงานวัด มีสินค้ายาถูก มีเทศ มีรถบี๊ม แล้วเพื่อนก็ชวนไปเสพยากัน บางทีก็ม้า บางทีก็ดมกาว”

นางสาวปลา อายุ 16 ปี กล่าวว่า

“เป็นเพื่อนแถวบ้านบ้าง มาจากที่อื่นบ้าง บางคนก็เรียน บางคนก็ไม่ได้เรียน มาเสพยาม้าและฉีดเฮโรอีนกัน ก็เล่นกันเยอะ”

“จะไปเที่ยวผับ เที่ยวเทค ดอนมิงงานก็จะไปกัน”

นางสาวปู อายุ 18 ปี กล่าวว่า

“มีเพื่อน 2 คน คนหนึ่งมีปัญหา อีกคนไม่มีปัญหา คนมีปัญหาปูสงสารเขา พ่อแม่ไม่มี หาเลี้ยงตัวเอง เขาติดขาม้า ปูก็ติดด้วย”

นายคน อายุ 15 ปี กล่าวว่า

“มีเพื่อน 2 คน ไม่เรียนแล้วทำงานที่เดียวกัน ก็เป็นคู่กัดด้วยกันคนหนึ่ง แต่เขาไม่ได้ติดยาด้วย”

“เพื่อนรุ่นพี่อีก 5 คน ก็เป็นคนชวนมาขโมยเศษเหล็กในโรงงานที่ปิดแล้ว พวกนี้มักจะขโมยของกันอยู่แล้ว แต่ครั้งนี้ก็โดนจับมาด้วยกัน”

นายคิด อายุ 15 ปี กล่าวว่า

“ไปกันได้ ใจถึงกันหมด เพื่อนเรียนกรุงเทพการช่างด้วยกัน ส่วนมากจะชวนกันไปตี มีตายไปคนที่โดยอิงตรงที่แยกบางนา เขาชวนไปตีกัน”

“ชอบไปเที่ยวตามคอนเสิร์ต 7 ที ดูการบาว เล่นตู้เกม แล้วชอบนั่งคุยกันเรื่องผู้หญิง เรื่องจีบสาว”

นายนวม อายุ 16 ปี กล่าวว่า

“ก็เกรเหมือนกัน บางคนเรียน บางคนไม่ได้เรียน บางคนก็ติดยาบ้า ติดบุหรี่”

“กับเพื่อนจะไปเที่ยวบ้านนอกกัน บางทีก็มั่วสุมในโรงเรียน ดูค้มา ดูคนในโรงเรียนครู ก็รู้แต่ปล่อย ไม่ว่าแต่เขาจะพูดประชดอย่างเดียว”

นายโก้ อายุ 18 ปี กล่าวว่า

“เพื่อนยังเรียนอยู่ เป็นกลุ่มที่เล่นยากัน ไม่ยาบ้า ก็กัญชา”

“ไปเที่ยวเทศกาลกันบ่อย บางทีก็ไปต่างจังหวัดกัน”

นายตุน อายุ 15 ปี กล่าวว่า

“เป็นเพื่อนแถวบ้าน มี 7-8 คน ก็ขายม้ด้วยกัน”

“ไปเที่ยวกันก็ไปนั่งตกปลา คุยกันเรื่องขายม้ ชวนกันไปสูบ เพื่อนก็ชวนขาย 2-3 ครั้ง ก็มาขายด้วย”

นายชู อายุ 18 ปี กล่าวว่า

“เพื่อนทำงานอู่รถ เรียนพาณิชย์อยู่ก็มี เพื่อนเปิดโต๊ะสนุกด้วย แล้วมีเพื่อนเป็นกลุ่ม เด็กในเทศบาล แถวสาทร เป็นกลุ่มเที่ยว ดูค้มา”

นายหมู อายุ 16 ปี กล่าวว่า

“เพื่อนแถวบ้าน ยังเรียนอยู่ แต่ขายม้ด้วยกัน ก็โค่นมาอยู่นี้ด้วยกัน”

“จะไปเที่ยวตามเทศกาล ตามห้างกัน”

นายเจ อายุ 18 ปี กล่าวว่า

“ออกจากโรงเรียนกันหมด ไปด้วยกันยกชุดเลยไปไหนไปกัน ผมไม่ชอบอยู่บ้านจำเจ”

“ไปกับเพื่อนก็เล่นสนุกกัน ซิมอเตอไซค์ไปกันเป็นกลุ่มใหญ่ ไปต่างจังหวัดด้วย”

นายเสก อายุ 17 ปี กล่าวว่า

“เพื่อนยังเรียนอยู่ มีคนคิดยาม้า 3-4 คน ในกลุ่มมี 10 คน จะไปเที่ยวเทคกัน ไปเล่นเกมตามห้างฯ แต่ไม่บ่อย แล้วก็คุยกันเรื่องติกัน ต่อยกัน ไปหาเรื่องคนอื่น”

นางสาวไอ อายุ 18 ปี กล่าวว่า

“เพื่อนแถวบ้านมีเยอะเป็น 10 กว่าคน ก็ไม่ได้เรียนกันแล้ว ทำงานที่เดียวกันก็มี ไม่ได้ทำก็มี ส่วนมากก็เสพยาบ้าเหมือนกัน”

“ไม่ได้เที่ยวจะอยู่แต่ในซอย แต่ถ้าพ่อแม่ใครไม่อยู่ก็จะไปบ้านนั้น ไปดูทีวี เล่นม้กัน”

นายไต้ อายุ 15 ปี กล่าวว่า

“เพื่อนที่เข้าร่วมกตัญญูด้วยกัน เขาชวนไปลักของจากผู้บาคเจ็บ เราทำประจำ”

“ผมจะไปเที่ยวกับเพื่อน ส่วนมากไปคนเดียว ก็ไปเทค จะพกปืนกับวิทยุติดตามไปด้วย ทำงานที่นี้จะมีพวกแก๊งค์คู่แข่งที่สู้กันตลอด”

นางสาวเอ อายุ 17 ปี กล่าวว่า

“เพื่อนแถวบ้านแล้วก็เรียนด้วยกัน เพื่อนคิดยาม้า หนูติดกัญชา”

“เพื่อนจะเฉยๆ ก็ติดยาเหมือนกัน ฐานะจนเหมือนกัน เขาขายยาม้าเลี้ยงพ่อแม่”

นางสาวเมย์ อายุ 15 ปี กล่าวว่า

“เพื่อนแถวบ้าน ก็ยังเรียนอยู่กันทุกคน มีเพื่อนในกลุ่มทั้งหมดเลยเล่นพวกกาว พวกสารระเหย”

“ชอบนั่งจับกลุ่มคุยกัน ส่วนมากพวกเพื่อนจะไปดูหนัง”

นายโจ อายุ 15 ปี กล่าวว่า

“ส่วนมากเพื่อนสนิทก็จะไม่เรียนกันแล้ว ไม่ทำงานด้วยบางที่ก็ปล่อยม้ ปล่อยยาเสพติด ผมก็หุ้กันช่วยกันปล่อยด้วย”

“เที่ยวกันแถวในซอย ดูสาว แชวสาว แชวทีไรเป็นเรื่องตลกทุกที”

ค.ช. พล อายุ 14 ปี กล่าวว่า

“มีเพื่อนที่โรงเรียน เขายังเรียนอยู่ ก็มีบางคนก็ชวนไปดมกาว แต่ผมไม่เคยไป”

“ไปดูหนัง เที่ยวห้างฯ เล่นตู้เกม จะคุยกันเรื่องเล่นเกม”

นายอาร์ อายุ 17 ปี กล่าวว่า

“เพื่อนติดม้า โคนจับมาด้วย 1 คน และมีอีก 4-5 คนที่ไม่ได้เรียนเป็นเพื่อนข้างบ้าน รู้จักกัน ไปเที่ยว ดูโทรทัศน์ ฟังเพลง แล้วก็นั่งคุยกัน บางทีก็ไปดูคอนเสิร์ตกัน”

นายยศ อายุ 17 ปี กล่าวว่า

“เพื่อนก็ไม่ได้เรียน เขาเข้ามาทำงานกรุงเทพฯ เขาก็มีปัญหาครอบครัวเหมือนกัน หนีออกจากบ้านมา”

“มีเพื่อนอีกคนเป็นคนที่ชวนลักขง เขาก็ไม่ได้เรียน อายุ 22 ปีแล้ว เขาเล่นการพนัน กินเหล้า สูบบุหรี่ เที่ยวกลางคืนประจำ”

ค.ช. ตาล อายุ 14 ปี กล่าวว่า

“เพื่อน แม่ให้เลิกคบหมดแล้ว เพราะมีแต่ไม่พาไปดี อย่างชวนไปคอกาว ดูม้า ไม่ได้เรียนกันหมด คนที่สนิทก็คนที่ทำคดีกันแต่หนีไปได้”

“ไปเที่ยวขับรถเล่น ขับมอเตอร์ไซด์แข่งกัน”

นายจู่ อายุ 17 ปี กล่าวว่า

“เพื่อนยังเรียนอยู่ ก็กลุ่มที่ไปดีกัน 2-3 คน เพื่อนติดขาม้าหลายคน”

จากการศึกษาพบว่ากลุ่มเพื่อนของกลุ่มตัวอย่างนั้นมีอิทธิพลต่อกลุ่มตัวอย่างค่อนข้างมาก เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างอยู่ในสภาพครอบครัวที่ฐานะยากจน แดกแยก และขาดความรักความเอาใจใส่ต่อบุตร กลุ่มตัวอย่างมีการพบปะ เที่ยวเตร่ และใช้เวลาว่างอยู่กับเพื่อนเป็นส่วนใหญ่ พวกเขาทำกิจกรรมต่างๆที่เขาสนใจร่วมกัน ได้แก่ ดูหนัง เล่นเกม การดื่มสุรา เที่ยวกลางคืน เสพสิ่งเสพติด และรวมกลุ่มติดกัน เด็กและเยาวชนที่อยู่ในครอบครัวที่มีปัญหาเหล่านี้มักต้องการคบหากับเพื่อนที่มีลักษณะใกล้เคียงกันทั้งฐานะทางครอบครัว การศึกษา บุคลิกภาพ และมีปัญหาเช่นเดียวกันเพื่อจะได้แลกเปลี่ยนความคิด ความรู้สึก และระบายความคับข้องใจให้กับคนที่พวกเขาสนิทสนมและไว้วางใจ ทั้งนี้กลุ่มเพื่อนมีบทบาทที่จะชักนำกลุ่มตัวอย่างให้กระทำความผิดกฎหมายต่างๆ ทั้งการเสพยาเสพติด จำหน่ายยาเสพติด การขกพวกตีกัน เที่ยวเตร่ และก่ออาชญากรรม เป็นต้น ซึ่งเห็นได้จากกลุ่มตัวอย่างบางคนที่กระทำความผิดและถูกจับกุมมาพร้อมกับเพื่อน ดังข้อมูลข้างต้น

รูปแบบและเนื้อหาของรายการโทรทัศน์ประเภทสารคดีเชิงสืบสวน

รายการโทรทัศน์ประเภทสารคดีเชิงสืบสวนที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาครั้งนี้ประกอบด้วย รายการตามล่าหาความจริง รายการเบาะแส และรายการเจาะคดีดัง ซึ่งออกอากาศตั้งแต่ปี พ.ศ. 2539 - 2540

รายการโทรทัศน์ประเภทสารคดีเชิงสืบสวน เป็นรายการโทรทัศน์ที่จัดเป็นรายการที่มีรูปแบบสารคดี (documentary) และมีการนำเสนอเนื้อหาในลักษณะการรายงานข่าวเชิงสืบสวน (Investigative Reporting) ทั้งนี้การรายงานข่าวเชิงสืบสวน หมายถึง ข่าวที่ผู้สื่อข่าวสามารถเข้าถึงแหล่งข่าวแรก (first source) ซึ่งเป็นต้นตอของเหตุการณ์ จนกระทั่งค้นพบข้อเท็จจริงอันเป็นความจริงที่แท้ แล้วนำมาตีแผ่จนสาธารณชนได้รับรู้อย่างถูกต้องและกว้างขวาง การทำข่าวสอบสวนจึงไม่ใช่เพียงแค่การสอบถาม สัมภาษณ์บุคคลที่ไม่ได้เกี่ยวข้องโดยตรงอย่างผิวเผิน หรือจากแหล่งข่าวชั้นสองหรือชั้นสามที่มีน้ำหนักความน่าเชื่อถือน้อยลงตามลำดับ ข่าวเชิงสืบสวนจึงเป็นข่าวที่ยกระดับการรายงานข่าวปกติธรรมดาจนเป็นข่าวที่ทำให้เกิดการติดตามวิพากษ์วิจารณ์อย่างกว้างขวางและเกิดการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงจนสามารถระงับยับยั้งหรือยุติการกระทำเรื่องนั้นได้ในที่สุด (สมหมาย ปาโรจน์, 2537)

สารคดีเป็นการทำรายการที่อาจจะอยู่ในประเภทข่าวสาร ความรู้ หรือบันเทิง ก็ได้แต่ส่วนมากจะทำเรื่องที่มีคุณค่าทางข่าวเกี่ยวกับเหตุการณ์ปัจจุบัน ปัญหาสังคม กิจการบ้านเมือง หรือกิจการสาธารณะ ซึ่งจัดเป็นสารคดีเชิงข่าว (news documentary) สารคดีทางโทรทัศน์ หรือ television documentary ที่แท้จริงมีลักษณะสำคัญในการเสนอเรื่องจริงของสรรพสิ่งทั้งหลายอย่างเจาะลึก และอย่างมีศิลปะ อาจเป็นเรื่องของเหตุการณ์ของบุคคลหรือของสิ่งหนึ่งสิ่งใดก็ได้ (สุโขทัยธรรมมาธิราช, 2533)

รายการตามล่าหาความจริง รายการเบาะแส และรายการเจาะคดีดัง เป็นรายการประเภทสารคดีเชิงสืบสวนที่น่าเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับการกระทำความผิดทางกฎหมาย และปัญหาสังคมต่างๆ ซึ่งแต่ละรายการมีความแตกต่างกันทั้งเนื้อหาและรูปแบบที่น่าเสนอ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

รายการตามล่าหาความจริง

รูปแบบและข้อมูลทั่วไปของรายการ

รายการตามล่าหาความจริงออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 5 ในวันพุธ เวลา 22.00 -23.00 น. เป็นรายการของบริษัทแปซิฟิก อินเทอร์เน็ตมิวนิเคชั่น จำกัด รายการตามล่าหาความจริงเริ่มออกอากาศในปี พ.ศ. 2537 โดยมีรูปแบบของรายการเป็นสารคดีเชิงสืบสวน เรื่องราวที่เป็นที่สนใจของประชาชน ทั้งที่เป็นคดีความที่เจ้าหน้าที่กำลังดำเนินการสืบสวนอยู่ และเรื่องราวที่เกิดขึ้นใหม่ในสังคมและเป็นข่าวสารที่มีคุณค่าสมควรหาข้อเท็จจริง โดยจะมีการนำเสนอเนื้อหาหลักของรายการด้วยละครที่ไม่มีบทสนทนาแต่ใช้มุมกล้องเป็นตัวสื่อและดำเนินเรื่องราว ซึ่งมีรายการจะแบ่งการนำเสนอแบ่งออกเป็น 4 ช่วงดังนี้

- ช่วงที่หนึ่งและช่วงที่สอง เสนอเรื่องหลัก ซึ่งเป็นประเด็นปัญหาที่คนส่วนใหญ่ให้ความสนใจและกำลังเป็นข่าวอยู่ มีการบอกถึงสาเหตุของปัญหาและเจาะลึกไปถึงผลกระทบที่มีต่อฝ่ายต่างๆที่เกี่ยวข้อง มีการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้อง และการจำลองเหตุการณ์โดยไม่มีทำเป็นละครที่มีบทสนทนา แต่จะใช้มุมกล้องเป็นตัวสื่อและดำเนินเรื่องแทน ซึ่งอาจมีการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ตำรวจหรือผู้เกี่ยวข้องในเรื่องราวนั้นๆ

- ช่วงที่สาม เสนอเรื่องราวสั้นๆ เป็นเรื่องที่ประชาชนแจ้งเข้ามา เช่น การดัมตุน หลอกหลวง เพื่อเตือนให้ประชาชนระวังตัว

- ช่วงที่สี่ เสนอการติดตามเหตุการณ์และความคืบหน้าเกี่ยวกับคดีที่รายการเคยเสนอไป

ตารางที่ 2

โครงสร้างของรายการตามล่าหาความจริง

ช่วงที่ 1
พิธีกรเปิดรายการและพูดเชื่อมโยงสู่เรื่องหลัก
ช่วงที่ 2
เสนอเรื่องหลักเป็นภาพละครจำลองเหตุการณ์/บรรยายประกอบภาพ/สัมภาษณ์
ช่วงที่ 3
เรื่องราวสั้นๆ ที่ประชาชนแจ้งเข้ามาหรือจากข่าวที่น่าสนใจ
ช่วงที่ 4
ความคืบหน้าของคดีที่เคยเสนอ/พิธีกรสรุปและปิดรายการ

เนื้อหาของรายการ

รายการตามล่าหาความจริงนำเสนอเนื้อหาการติดตามข้อมูลข่าวสาร คดีความ หรือเรื่องราวต่างๆ ที่ทีมงานได้รับการแจ้งโดยตรง ตั้งแต่ต้นเรื่อง ตามความคืบหน้าโดยละเอียดไปจนได้ข้อสรุปซึ่งเป็นการทำงานประสานกับความร่วมมือในการแจ้งข่าวสารจากประชาชนผู้ชมรายการ โดยในช่วงแรกของการทำรายการมีการตั้งเป้าหมายไว้ว่า เนื้อหาของรายการจะเน้นคดีอาชญากรรมประมาณ 60 เปอร์เซ็นต์ และเรื่องทั่วไป 40 เปอร์เซ็นต์ แต่เมื่อออกอากาศไประยะหนึ่งจึงเพิ่มน้ำหนักให้เน้นอาชญากรรมประมาณ 70 เปอร์เซ็นต์ และเรื่องอื่นทั่วไป 30 เปอร์เซ็นต์

จากการนำเสนอรายการที่แบ่งออกเป็น 4 ช่วงดังกล่าวข้างต้นนี้ เรื่องที่นำเสนอในช่วงที่หนึ่งและช่วงที่สอง เรียกว่าเป็น เรื่องใหญ่ ซึ่งถือว่าเป็นเรื่องหนัก เป็นเรื่องที่มาจากข่าวที่กำลังได้รับความสนใจจากประชาชน เป็นเหตุการณ์ที่ประชาชนกำลังจับตามองอยู่ในขณะนั้นมีทั้งเรื่องของสังคม เศรษฐกิจ การเมือง การต่างประเทศ ความมั่นคง โดยเหตุการณ์นั้นต้องมีคุณค่าความเป็นข่าว คือมีประโยชน์ต่อสังคมและน่าสนใจ ควรค่าที่จะนำมาออกอากาศในรายการ และในช่วงที่สามของรายการจะเสนอเป็นเรื่องสั้นซึ่งถือเป็นเรื่องเบา ส่วนใหญ่มาจากการแจ้งของประชาชนทั้งทางโทรศัพท์และจดหมาย หรืออาจมาจากข่าวตามหน้าหนังสือพิมพ์ เรื่องสั้นนี้จะต้องเป็นเรื่องเบาๆ เช่น การหลอกลวง ดัมดุ่นต่างๆ มานำเสนอให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชน ช่วยให้เกิดความระมัดระวังตัว

ทั้งนี้รายการตามล่าหาความจริงได้ออกอากาศในปี พ.ศ. 2539 ไปจำนวน 45 ตอน และออกอากาศในปี พ.ศ. 2540 จำนวน 43 ตอน ซึ่งจากการศึกษาพบว่าเนื้อหาของรายการที่ออกอากาศในปี พ.ศ. 2539-2540 นี้ ส่วนใหญ่เป็นคดีฆาตกรรม และนอกจากนั้นก็มีความคิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน ได้แก่คดีการปล้นทรัพย์ ดัมดุ่น และชิงทรัพย์ เป็นต้น รวมถึงเรื่องราวเกี่ยวกับปัญหาสังคมต่างๆ ที่ได้รับความสนใจในขณะนั้น ดังรายละเอียดในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3

ชื่อตอนที่ออกอากาศในปี พ.ศ. 2539

เรื่องใหญ่	เรื่องสั้น
- 10 คดีดังตามล่า	-
- สังหารตำรวจกองปราบ	- กำถั่วมรณะ, บ่องเมาทั้งหมู่บ้าน, หลอกขายสินค้า
- ขุมทรัพย์ป่าท่าชนะ สุดขอบฟ้า จ.กาญจนบุรี	- 18 ปี กรร ไกรในท้อง
- ตามล่า...หาโจแอน มาเธอร์	- เจาะเซฟ 35 ล้าน, จับปล้นทอง
- ฆาตกรรมอดีตคารา (ฆาตกรรมงอยโก)	- ปีศาจ 100 เสียง, ฉกทอง 1-2
- โจรกระหริ่งปล้นแหก (ทำไมต้องปล้น...ทำไมต้องฆ่า)	- ขุมทรัพย์สุดขอบฟ้า, ห้องครัวสลาย
- สังหาร 2 แม่ลูกเสียดก,	- สน.คดีเด่นประจำปี, ฉกเพชร 18 ล้าน, คืบหน้าคดี โจแอน มาเธอร์
- ศพควิดัวสิงคโปร์ (ศพควิดัวข้ามชาติ)	- ประกันแล้วฆ่า สังหารชิงเงินประกัน, หลอก...ข่มขืน
- เสี้ย 18 มงกุฎ	- ฆ่าเผาศพ...ปริศนา, โจรกรรมเงิน 1.7 ล้าน
- แกะรอยแม่ลาวหญิง	- ขำระแค้น 9 ศพ, มหันตภัยกำถั่วสายเหนือ, ระวัง...แก๊งค์กำไม้ขีด ไฟ
- ประหารคนไทยในสิงคโปร์	- ระวังสลากรินแบ่งปลอม
- ฝรั่งเศสโกง	- ขบวนการปลอมเครดิตการ์ด, หลอกหลวงโฆษณา
- ผิดถนน...ปล้นเรื่องทิว	- ฆ่าเผาพระ, หลอกหลวงขายเครื่องคิดไฟ, คืบหน้าไนจีเรีย
- นักเรียน...นักเลง	- ยกเก้าหมู่บ้าน
- ขวางทางบิน...แสงชัย (ฆาตกรรมนี้...เพื่อใคร)	- หลอก ธกส., ตุ่น...อ้างซื้อยืมเงิน
- ฆ่า 2 ศพ หั่น 12 ชิ้น	- ฆ่าเผาชิงรถ, หลอกขายยาอายุวัฒนะ, คืบหน้า ธกส.
- วิกฤตประเทศไทย	- จักฎิปล้นพระ
- มือถืออันตราย	- ปล้น ร.ศ.พ., ปล้นค่าน้ำประปา

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ชื่อคอนที่ออกอากาศในปี พ.ศ. 2539

เรื่องใหญ่	เรื่องสั้น
- ตามล่า...มือปืนสังหารแสงชัย	- กำนันแหนบทอง, ปล้นปอ. 4
- ล่า...แก๊งค์ขโมยรถ	- นางนท.อุทยานหลวง, โจรกรรม วิ ดี โอ, ตามล่า...หาน้องคอย
- ทลายแหล่งผลิตยาบ้า	- ปล้นทองรายวัน, คีบหน้าสลากกินแบ่ง
- มาเฟีย...ตลาดเชียงใหม่	- บุคสังหาร...ผจก. แท็กซี่, ตัวแทนเดือน...หลอกขายสินค้า
- รวมฮิตปล้นแบงค์	- ล่าฆ่า สวส. อ่างทอง, 1 ปีโป๊ะลัม
- ยิงหัวคะแนน	- ขบวนการ...แรงงานเดือน, ถูกจ้างมหาภัย
- หลอกเหล็กไหล	- ฆ่าหั่นศพ...ที่คลองแสนแสบ, คีบหน้าฆ่าน้องวิมลพร (สังหารปริศนา)
- ตามล่า...เฮโรอีนที่คาร์วิน	-
- ฆาตกรรม...กลางเมือง	- เงินกู้ยืมกระบาย, ทองปลอม..อาละวาด
- หลอกจัดหางาน	- คุ้มฆ่า 4 ศพ, ฉกกระเป่า...ร้านทอง
- ฆ่าหมี...เปิปพิสดาร	- เข้าหน้าที่สาธารณสุขหายตัว, คนใช้มหาภัย
- นักเรียน...นักเลง 2	- ทูริคของนายทุนที่ดิน, ตามหาน้องค่าย, พระพุทธรูปดลัดอัค
- ทลายแก๊งค์...ส่งหญิงออกนอก	- ล่าแก๊งค์...โจรกรรมจักรยานยนต์, ฉกกระเป่าในร้านทอง, รวบแก๊งค์หลอกเหล็กไหล
- เด็ก...เหยื่อสังคม	- รวบแก๊งค์แบงค์ปลอม, สวมรอย...จุดทะเบียนบริษัท, คีบหน้าบ้านฝันสลาย, น้องค่ายกลับบ้าน
- ถล่มได้	- ทลายแก๊งค์ต่างชาติ, รวบแก๊งค์กำถั่ว, บุคเดี่ยว...ฉกทอง, คีบหน้า พระหล่อรัชกาลที่ 5
- แดง โลกปีป	- สิงหลเจ้าอาวาสวัดโพธิ์ เฉลิมรักษ์, รวบแก๊งค์จับตัวริคค่าใต้, ปริศนาเผาหนังยาง

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ชื่อตอนที่ออกอากาศในปี พ.ศ. 2539

เรื่องใหญ่	เรื่องสั้น
- ปล้นปั๊มทั่วกรุง	- สังหารเศรษฐีชลบุรี, ฉกกระเป๋าริมถนน, หลอกแรงงานกลางทะเล, ภัยมืด...ศรีราชา, สาวใช้มหาภัย, คีบหน้า สืบพยานโจทก์ คดีผอ. แสงชัย
- แท็กซี่มรณะ	- ปล้นทอง...กลางเมือง, หลอก...เล่นการพนัน, คีบหน้า...สังหารเสียโรงงาน ไม่นินปราณบุรี
- ฝ่าด่าน...ฆ่าตำรวจ	- ฆ่าหั่นศพ...พิทยา, ปล้น बैंกกลางกรุง คีบหน้า ฆ่าเศรษฐีศรีราชา (จับกุมคนร้ายได้ 1 คน)
- หลอกคอลล่าร์ปลอม	- หลอกซื้อข้าวเปลือก, หลอกขายสินค้า
- ฆนมือถือ (ขบวนการฆนมือถือ)	- ฉกกระเป๋าน้ำบ้าน, ถูกเขยโหด
- แรงงานสังหารโหด	- ระเบิดใหญ่ที่ระยอง, แก๊งค์เหริชญาท, คีบหน้า...จับผู้ต้องหาฝ่าด่านยิงตำรวจเพิ่มอีก 1 คน พร้อมของกลาง
- วิสามัญฆาตกรรม 6 ศพ จ. สุพรรณบุรี	- สังหารแพทย์หญิงนิชรี , ขบวนการปลอมธนบัตร, คีบหน้า...จับคนร้ายปล้นร้านทองที่ดอนเมือง
- เส้นทางสายเดือน	-
- ยาบ้า	- ปล้นน้ำมัน
- คุ้มฆ่า จ. ระยอง	- ขโมยเซฟ, ฆ่าโจร..ปล้นบังกาโลว์, ยกเค้าหมู่บ้าน
- สรุปตามล่าหาความจริง 2539	-

๗

หน้าขาด

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ชื่อตอนที่ออกอากาศในปี พ.ศ. 2540

เรื่องใหญ่	เรื่องสั้น
- หลอกฉาบปณิก	- วิทยาลัยบัณฑิตศึกษานคร, หลอกขายสินค้า, หลอกสมัครงาน, คีบหน้า ตามหาคนหาย นายเจมี มารี สืบหาญาติเสียชีวิต
- ยาบ้า	- อุบัติเหตุหรือฆาตกรรม น.ส. ฉัญชากร
- ยาบ้า/ ขึ้นคองพิสูจน์ยาบ้า / นโยบายการปราบปราม	-
- ฆาตกรรมวิศวกรสุนไค	- ก๊วยเอกสารสมัครงาน, คีบหน้า ตลาตมาเพื่อเชียงใหม่
- ฆ่าล้างครอบครัว	- คีบหน้า จับผู้ต้องหาเพิ่มคดีฆ่าด้าน...ตำรวจเมืองนนทบุรี
- ตามล่า...แก๊งค์ฆ่าล้างครอบครัว	- หลอกพระ, จับคดีทหารพรานคดีช่วยทางหลวง
- โอนสัญชาติชาวเขา	- ชิงทรัพย์บนรถทัวร์, คดีฆ่า 5 ศพ ครอบครัวบุญทวี ผ่ากั๊งผู้ต้องหา
- ฆ่าสง.ท่าชนะ	- หลอกซื้อแอร์, คีบหน้า คดี น.ส. ฉัญชากร
- แก๊งค์โรเล็กซ์	- ฝรั่งค้าหญิงไทย
- สังหารหมู่ตำรวจหลังสวน	- ถล่มโรงงานเฮโรอีน
- ศาลาภณะ	- คอลลาร์ปลอม, คีบหน้า จับคนร้ายชิงทรัพย์หน้าธนาคารกรุงศรีอยุธยา
- โรงแรมภณะ	-
- คลายปริศनावังอัศวิน	-
- ปมภณะข้างป่า	-
- ตามล่า...เครื่องบินสิงคโปร์	- คีบหน้า เซอร์รี่ แอน ดันแคน
- แก๊งค์แม่น้ำ	- เรื่องสั้น...สาวนักกททอง
- แท็กซี่ไร	-
- โครงการภณะ	- ขอตานต่างชาติ

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ชื่อตอนที่น่าสนใจในปี พ.ศ. 2540

เรื่องใหญ่	เรื่องสั้น
- ปริศนา 2 ศพ นครสวรรค์	- คำสารภาพ แท็กซีอีโร่
- โจรไม่กล้า	- ปลอมแปลงหนังสือเดินทาง, คืบหน้า 2 ศพ นครสวรรค์
- ระเบิด...สังหาร	- เรื่องสั้น...หลอกขายสินค้า
- ถูมฆ่าตำรวจ	- คืบหน้า พิพากษาคดี ผอ.แสงชัย ศูนย์วัฒน์
- ภัยหญิง	-
- สังหารแกนนำชาวประมง	- เรื่องสั้น แก๊งค์ดินแมว
- ปมสังหารปราจีนบุรี	- เรื่องสั้น ทลายช่องบ้านโป่ง
- ฆ่าหมกถั่ง	-
- โจรกรรมรถยนต์ส่งชายพม่า	-
- ภัยนักท่องเที่ยว	- เรื่องสั้น...พิพากษามาตรกรรม 5 ศพ, คืบหน้า 2 ศพ นครสวรรค์
- ชูริกข์ใหม่แซริง	- คืบหน้า จับคนร้ายปมสังหารปราจีนบุรี
- ถล่มนายกเทศมนตรีชะอำ	- เรื่องสั้น ตามล่า..ยาบ้าเชียงใหม่, คืบหน้าศาลฎีกาพิพากษาประหารชีวิต “นายพัน สายทอง”

รายการเบาะแส

รูปแบบและข้อมูลทั่วไปของรายการ

รายการเบาะแสดออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 9 อ.ส.ม.ท. ทุกวันเสาร์ เวลา 17.00-17.30 น. ผลิตโดยบริษัทวีดีโออาร์ท เอ็นจิเนียริง จำกัด มีรูปแบบเป็นสารคดีกึ่งละคร ใช้ผู้ดำเนินรายการเป็นผู้นำเสนอเรื่องราว รายการเบาะแสดเริ่มออกอากาศเมื่อปี พ.ศ. 2537

โดยรายการจะเริ่มจากภาพในสถานที่จริงที่เกิดเหตุ แล้วพิธีกรกล่าวนำถึงเหตุการณ์เป็นการเปิดรายการ เพื่อนำกลับไปสู่เนื้อหาหลักที่จะทำเป็นละครสั้นที่มีตัวละครแสดงเรื่องราวจำลองภาพเหตุการณ์จริงสลับกับการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ตำรวจและบุคคลที่เกี่ยวข้อง หรือบางคอนอาจไม่เสนอเป็นละครก็จะเสนอเป็นการบรรยายประกอบภาพสลับการสัมภาษณ์เช่นเดียวกัน ซึ่งเนื้อหาในรายการจะเสนอข้อสันนิษฐานต่างๆ ที่ตำรวจได้ตั้งไว้ของคดีแต่ละคดีโดยเนื้อหาของรายการแต่ละครั้งจะจบในตอนนั้นเลย และหากเป็นคดีใหญ่ที่มีประชาชนสนใจมากของคดีก็จะเสนอเป็นคอนสรุปคดีดังอีกครั้งหนึ่ง เช่น คดี ฆาตกรรมแพทย์หญิงนิชิริ มกรศาสตร์ นอกจากนี้ และเมื่อมีความคืบหน้าของคดี ก็จะมีการนำความคืบหน้านั้นมาเสนอใหม่ สำหรับช่วงท้ายรายการจะเป็นช่วงบริการประชาชน โดยให้ประชาชนแจ้งเรื่องขอให้ประกาศ เช่น คนหาย หรือ ปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน ซึ่งเป็นเรื่องที่ต้องมีการตรวจสอบกับทางตำรวจแล้วก่อนที่จะเลือกมาประกาศได้

ตารางที่ 5

โครงสร้างของรายการเบาะแส

ภาพเหตุการณ์จำลอง / ภาพสถานที่จริงนำมาก่อน พิธีกรเปิดตัวรายการ
ช่วงดำเนินรายการ พิธีกรบรรยายประกอบภาพ/ สัมภาษณ์/ พิธีกรพูดเชื่อมโยงสรุป
ช่วงปิดรายการและบริการประชาชน พิธีกรสรุป/ พูดปิดรายการ/ ข่าวด่วนจากประชาชน

เนื้อหารายการ

เนื้อหาในรายการที่นำเสนอเน้นที่เรื่องราวเกี่ยวกับคดีฆาตกรรมมากที่สุด นอกจากนั้นเป็นคดีอาชญากรรมอื่น เช่น การลักทรัพย์ การปล้น ดัมพ์หุ่นลอกดวง ปลอมแปลงเอกสาร ยาเสพติด คดีป่าไม้ เป็นต้น ทั้งนี้จุดประสงค์ของรายการเน้นที่ความร่วมมือกันของ

ประชาชนและเจ้าหน้าที่ในการแจ้งเบาะแสของคดีต่างๆ รวมถึงเป็นการเตือนให้ประชาชนมีความระมัดระวัง และเตรียมพร้อมที่จะแก้ปัญหาในกรณีที่เกิดเหตุการณ์นั้นๆ ขึ้นกับตัวเอง

ตารางที่ 6

เนื้อหาของรายการเบาะแสในปี พ.ศ. 2539

คดี	จำนวนตอน
ฆาตกรรม	20
ยาเสพติด	2
ปล้น	3
ข่มขืนและกระทำอนาจาร	3
ปัญหาสังคม	3
ตอนพิเศษ	3
รวม	34

ตารางที่ 7

เนื้อหาของรายการเบาะแสในปี พ.ศ. 2540

คดี	จำนวนตอน
ฆาตกรรม	29
ยาเสพติด	3
ชิงทรัพย์/ลักทรัพย์	1
ไม้เถื่อน	1
รวม	34

ชื่อตอนที่ออกอากาศในปี พ.ศ. 2539

- สวัสดิ์ปีใหม่ (ปิดท้ายปีเก่า) ทรูปคดีเก่า	- นำนักเรียนสาวหวัง
- นำอดีตดาราสาว	- นำเศรษฐินีโคราช
- ยาเสพติด	- นำเผารถถังหนี
- นำเอาเงินประกัน	- นำ รตท.ประพันธ์ (2)
- สมเด็จพระเจ้า (1) รายการพิเศษ	- สมเด็จพระเจ้า (2) รายการพิเศษ
- นำ จสต.นนทบุรี	- นำเฉาพระ
- แหวกจักรนำ	- นำเสียให้
- ดับผู้ใหญ่บ้านทับทิม	- ดับเสียโรงไม้หิน
- นำเปลือย	- ข่มขืน
- โจรรายวัน	- ปล้น 22 ล้าน (1)
- นามบัตรเป็นเหตุ	- ไรคจิต
- นักเรียนนักเลง (2)	- ดับเสียโรงแหวน
- เคนตุก	- ศพสาวนิรนาม
- อำนาจเถื่อน	- แท๊กซ์มหากภัย
- นำโหดร่างทรง	- นำโหดแพทย์หญิง
- ยาบ้า	- ลูกทพ
- วิสามัญฆาตกรรม	- นำเสียโรงพลาสติก

ชื่อตอนที่ออกอากาศในปี พ.ศ. 2540

- ระเบิดสองนิ้วเมีย	- ถล่มขามสื่อสาร
- นำอาจารย์	- นำกำนันคลองหลวง
- วัยรุ่นกับยาเสพติด...ทางออกอยู่ที่ใด	- ทรูปคดีดัง (นำแพทย์หญิงฯ)
- การแก้ไขปัญหายาเสพติดให้โทษของกรมตำรวจ	- ปมปริศนา
- นำเด็ก	- โจรกรรมขนส่ง
- ยิงถล่มเสียคู่	- ฆาตกรรมสองนิ้วเมีย
- นำโหดร้อยเอกสุรชัย	

- มาโหดสาวญี่ปุ่น
- มาโหดสาวกรสูนโค
- คับโหดสองเตี้ยสุพรรณ
- ความคืบหน้า(มาตรการสองตระกูลในจังหวัดสุพรรณบุรี)
- มาอาจารย์ ม. นเรศวร
- มาสาวคาราโอเกะ
- คับโหดเมียผู้ใหญ่มบ้าน
- ปิดฉากกำนันจอมแฉ
- ระเบิดสังหารแม่ ส.ส. กมคาย
- มาเลียโรงไม้หิน (สุพรรณบุรี)
- มาถลกหนัง
- ถนนอเวจี (ถนน อาร์ ซี เอ)
- เลื่อยบนคร้ยมระ
- มายัดถัง
- คับนายหน้าค้าดินลูกรัง
- มาโหดเกตซ์กร
- ยิงถล่มกำนันอ้อย
- มาโหดสามศพ
- นรกกลางกรุง
- คนทรง
- มาโหดร่างทรง

รายการเจาะคดีดัง

รูปแบบและข้อมูลทั่วไปของรายการ

รายการเจาะคดีดัง ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 7 ซึ่งแต่เดิมออกอากาศทุกวันจันทร์เวลา 16.15-16.45 น. และต่อมาได้เปลี่ยนมาออกอากาศทุกวันพุธ เวลา 16.15-16.45 น. ผู้อำนวยการผลิตรายการคือบริษัท อีริค โปรดักชั่น จำกัด (Eric Production Co., Ltd.) และผู้ผลิตรายการคือบริษัท แอ็คชั่นวัน สตูดิโอ จำกัด (Action One Studio Co., Ltd.) รายการเจาะคดีดังเริ่มออกอากาศตั้งแต่ปี 2539 โดยใช้รูปแบบการนำเสนอเป็นละคร เพื่อให้ดูง่ายและน่าสนใจ แต่จะใช้ผู้ดำเนินรายการเป็นผู้เชื่อมต่อระหว่างภาพเหตุการณ์จริงกับละคร ประกอบกับการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ตำรวจที่เกี่ยวข้องเพื่อเพิ่มน้ำหนักทำให้เรื่องราวที่เสนอมีความน่าเชื่อถือยิ่งขึ้น ซึ่งในแต่ละตอนจะออกอากาศแบ่งเป็น 2 ครั้ง เนื่องจากเวลาของรายการเพียง 30 นาที แต่รายการมีการนำเสนอเรื่องราวด้วยละครที่บอกเล่าเหตุการณ์และขั้นตอนโดยละเอียด แนวคิดหลักในการผลิตรายการจะนำเสนอเกี่ยวกับวิธีการสืบสวนสอบสวนของตำรวจ วิธีการก่อคดีและเหตุปัจจัยที่ทำให้คนร้ายก่อคดี ทั้งนี้เป็นการวิเคราะห์จากเจ้าหน้าที่สืบสวนสอบสวนแล้วมีการตั้งทฤษฎีที่เป็นอุทาหรณ์ว่าดูแล้วได้อะไร จุดประสงค์ของรายการเพื่อให้ประชาชนดูแล้วได้นำไปป้องกันตัวเองจากภัยต่างๆ ทั้งนี้เนื้อหาของรายการเรื่องหนึ่งจะจัดแบ่งออกเป็น 2 ตอน โดยออกอากาศสัปดาห์ละตอนซึ่งมีความยาวตอนละ 30 นาที ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 8

โครงสร้างของรายการเจาะคดีดัง

ตอนที่ 1

ช่วงเปิดรายการ พิธีกรพูดเชื่อมโยงและเปิดรายการ
ช่วงละคร ดำเนินเรื่องด้วยละครสั้น
ช่วงสรุป พิธีกรสรุปและพูดเชื่อมโยงถึงตอนต่อไป/ปิดรายการ

ตอนที่ 2

ช่วงเปิดรายการ พิธีกรพูดเชื่อมโยงและเปิดรายการ
ช่วงละคร ดำเนินเรื่องด้วยละครสั้น (ต่อตอนจบของละคร)
ช่วงสรุป พิธีกรสรุป/อุทาหรณ์/ปิดรายการ

เนื้อหาของรายการ

เนื้อหาของรายการจะเน้นคดีอาชญากรรมที่สามารถจับตัวคนร้ายได้แล้วหรือเป็นคดีที่มีความคืบหน้าพอสมควร ซึ่งจากที่รายการได้ออกอากาศมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2539-2540 นั้น มีจำนวนทั้งหมด 30 ตอน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นคดีฆาตกรรม และส่วนนี้ออกจากนี้จะเป็นคดีเกี่ยวกับทรัพย์ คดีเกี่ยวกับเพศ เช่น ข่มขืน คังจำแนกได้ดังนี้

ตารางที่ 9

แสดงเนื้อหารายการเจาะคดีดัง

คดี	จำนวน
ฆาตกรรม	19
ปล้น/ ลักทรัพย์/ชิงทรัพย์	7
ข่มขืนฆ่า	1
ปัญหาทั่วไป	3
รวม	30

ชื่อตอนที่ออกอากาศในปี พ.ศ. 2539-2540

- ฆ่าหั่นศพ	- โจรฮ้วน-ผอม
- มุกต่อธนาคาร	- ฆ่าขัดถัง
- ฆ่าขัดกระสอบ	- ปล้นธนาคารทหารไทย
- ข่มขืนน้องอ้อม	- มือปืนรับจ้าง
- แก๊งค์ลักมอเตอร์ไซค์	- นักโทษแหกคุก
- โจรหมวกโม่ง	- ดับเศรษฐินี
- ดับตำรวจนนท์	- คาร์ต สต๊อปเบิร์ก
- ปล้นธนาคารศรีนคร	- ดับยัง บางซื่อ
- ปล้นไอซี	- ลุงอำมหิต
- ศีกสายเลือด	- ตีใหญ่ 2
- ระเบิดรัก	- ดับเชน มหาดไทย
- ปิตุฆาต	- โจรสมองใส
- ทลายช่องนรกมาเลเซีย	- นักโทษแหกคุก
- ดับอนาคต	- ฆ่าปลัดสีแก้ว
- บีเอ็มมรณะ	- ฆ่าสาวขัดถัง

จากการศึกษาเนื้อหาและรูปแบบของรายการโทรทัศน์ประเภทสารคดีเชิงสืบสวน 3 รายการ ประกอบด้วย รายการตามล่าหาความจริง รายการเขาะแส และรายการเจาะคดีดัง พบว่า รายการทั้ง 3 รายการ นั้นมีรูปแบบการนำเสนอมีความแตกต่างกัน รายการตามล่าหาความจริงนั้น เป็นการจำลองเหตุการณ์ โดยทำเป็นละครที่ใช้มุมกล้องเป็นตัวสื่อและดำเนินเรื่อง ส่วนรายการเขาะแสนั้นมีรูปแบบการนำเสนอที่ใช้ภาพสถานที่จริงสลับละครสั้นที่มีตัวละครแสดงเรื่องราวจำลองเหตุการณ์สลับกับการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องเช่นกัน และสำหรับรายการเจาะคดีดังมีรูปแบบที่ค่อนข้างแตกต่างไป คือมีการนำคดีที่สรุปลงแล้วหรือมีความคืบหน้ามากพอสมควรมาสร้างเป็นละครสั้น โดยมีตัวละครที่เป็นตำรวจดำเนินเรื่องราวการสืบสวนคดีแต่ละคดี ซึ่งคดีหนึ่งจะแบ่งออกอากาศเป็น 2 ตอน

ในส่วนของเนื้อหารายการทั้ง 3 รายการนั้นพบว่า มีเนื้อหาเน้นที่อาชญากรรมที่ส่วนมากเป็นคดีฆาตกรรม รองลงมาเป็นคดีลักทรัพย์ ปล้นทรัพย์ ยาเสพติด และการดัดแปลงรถต่าง ๆ ซึ่งเป็นเรื่องราวที่ได้รับความสนใจในขณะนั้นเพื่อเป็นการรายงานเหตุการณ์บ้านเมือง สอดส่องดูแลสังคม และช่วยควบคุมพฤติกรรมของสังคมให้อยู่ในกรอบจริยธรรม รวมทั้งเพื่อเป็นสื่อกลางความร่วมมือของประชาชนในการนำตัวผู้กระทำความผิดมาโทษและช่วยผลักดันให้มีการแก้ไขปัญหาดังกล่าวในสังคม แต่อย่างไรก็ตามอิทธิพลของสื่อมวลชนไม่ได้มีเพียงกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมตามวัตถุประสงค์ของสื่อมวลชนได้ ยังมีปริบททางสังคมอีกมากมายที่เป็นปัจจัยให้การสื่อสารนั้นอาจเป็นไปตามเจตนาของผู้ส่งสารได้ หรืออาจเป็นผลของการสื่อสารที่แฝงมา (latent function) ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อสังคมในเชิงลบได้เช่นกัน และกรณีนี้ผู้วิจัยจะได้ศึกษาต่อไปในงานวิจัยครั้งนี้

การเปิดรับและแรงจูงใจในการเปิดรับรายการโทรทัศน์

ในการศึกษาการเปิดรับและแรงจูงใจในการเปิดรับรายการ โทรทัศน์ครั้งนี้ ได้แบ่งเรื่องที่จะศึกษาเป็น 5 ส่วนดังต่อไปนี้

1. ความบ่อยครั้งและระยะเวลาในการเปิดรับรายการ โทรทัศน์
2. ช่วงเวลาที่มีการเปิดรับรายการ โทรทัศน์
3. บุคคลที่เปิดรับรายการ โทรทัศน์ร่วมด้วย

4. รายการโทรทัศน์ที่กลุ่มตัวอย่างเปิดรับ
5. แรงจูงใจในการเปิดรับรายการโทรทัศน์

ความบ่อยครั้งและระยะเวลาในการเปิดรับรายการโทรทัศน์

ตารางที่ 10

ความบ่อยครั้งและระยะเวลาในการเปิดรับรายการโทรทัศน์

ชื่อ	ทุกวัน	สัปดาห์ละ 4-5 วัน	สัปดาห์ละ 2-3 วัน	สัปดาห์ละครั้ง
1. น.ส.น้	x			
2. ค.ช.มาตร	x			
3. น.ส.เอ	x			
4. น.ส.สน	x			
5. น.ส.ก้อ	x			
6. ค.ญ.เป้อม	x			
7. นาย.บอม	x			
8. น.ส. ไร่			x	
9. น.ส. เมย์	x			
10. น.ส.ได้	x			
11. น.ส.ปลา			x	
12. น.ส. ป้	x			
13. นายโอ	x			
14. ค.ช.จิต		x		
15. นายศีล		x		
16. นายอาร์ม	x			
17. นายคน				x
18. นายตน	x			
19. นายโจ		x		
20. นายโอม	x			

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ความบ่อยและระยะเวลาในการเปิดรับรายการโทรทัศน์

ชื่อ	ดูทุกวัน	สัปดาห์ละ 4-5 วัน	สัปดาห์ละ 2-3 วัน	สัปดาห์ละครั้ง
21. ค.ช. พล	x			
22. นายไข่	x			
23. นายอาร์			x	
24. นายเสก			x	
25. นายราม		x		
26. นายช	x			
27. นายศ		x		
28. นายมม	x			
29. นายต้น				x
30. นายต๋			x	
31. นายจิม	x			
32. นายต่อ	x			
33. นายโก้	x			
34 ค.ช. ตาล	x			
35 นายเจ	x			
36 นายคิด	x			
37. นายเอ	x			
38. นายชน	x			
39. นายอ๋	x			
40. นายหม	x			
รวมทั้งหมด	28	5	5	3

ในการศึกษาการเปิดรับรายการโทรทัศน์ทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนมากคือ จำนวน 28 คน หรือร้อยละ 70 เปิดรับรายการโทรทัศน์เป็นประจำทุกวัน โดยที่กลุ่มตัวอย่างมักจะเปิดรับรายการโทรทัศน์ในแต่ละครั้งเป็นระยะเวลาสั้นคือไม่ต่ำกว่า 5 ชั่วโมง และ 3-4 ชั่วโมง ตามลำดับ ซึ่งในกรณีนี้กลุ่มตัวอย่างมักจะเปิดรับรายการโทรทัศน์ตลอดทั้งวันถ้าเป็นเวลาว่าง ดังเช่น นายช ที่มักเปิดรับรายการโทรทัศน์เป็นประจำทุกวันและใช้เวลาในการเปิดรับตลอดทั้งวัน กล่าวว่า “ดูทั้งวันเลย ตั้งแต่แปดโมงเช้าถึง 5 ทุ่ม”

ส่วนนายเจ ที่มีคูโทรศัพท์คนเดียวเป็นประจำ กล่าวว่า “ตื่นเมื่อไหร่ก็ดู ดูจนหลับไป ดูทั้งวัน ไม่มีอะไรทำ”

รวมทั้งนางสาวณี ซึ่งมักเปิดรับรายการโทรทัศน์เป็นประจำทุกวัน กล่าวว่า “ดูทุกวัน ติดโทรทัศน์ ดูที่ก๊านาน ถ้าชอบก็ดู 3-4 ชั่วโมงได้ ถ้าดูกลางคืนก็ 2 ทุ่มขึ้นไป จนตี 1 ได้ หนูจะชอบนอนดึก”

ซึ่งในกรณีที่กลุ่มตัวอย่างเปิดรับรายการโทรทัศน์เป็นประจำทุกวันและมักเปิดรับตลอดทั้งวันนี้ ผู้วิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างมักเปิดรับรายการโทรทัศน์ในเวลาว่างที่ไม่มีอะไรทำ และเวลาที่อยู่บ้านคนเดียว แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างเปิดรับรายการโทรทัศน์เพื่อต้องการเพื่อนในเวลาที่อยู่คนเดียวและเพื่อคลายความรู้สึกเหงา ดังเช่น นางสาวปลา กล่าวว่า “ดูโทรทัศน์เพราะเหงา ไม่มีอะไรทำ อยู่เฉยๆ ก็ดูไปเรื่อยๆ”

นอกจากนี้ยังพบอีกว่า กลุ่มตัวอย่างบางคนที่เปิดรับรายการโทรทัศน์ไม่บ่อย คือ สัปดาห์ละ 2-3 ครั้ง หรือ สัปดาห์ละครั้ง เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างเหล่านี้จะต้องทำงานล่วงเวลา จึงมีเวลาเปิดรับรายการโทรทัศน์ไม่บ่อยนัก และกลุ่มตัวอย่างที่เปิดรับรายการโทรทัศน์ สัปดาห์ละครั้งคือ นายคน และนายตุ่น โดยที่นายคนนั้นที่บ้านไม่มีเครื่องรับโทรทัศน์จึงต้องไปดูโทรทัศน์ที่บ้านของเพื่อนและมักจะเปิดรับรายการโทรทัศน์เพียงครั้งละ 1 ชั่วโมง และสำหรับนายตุ่น ซึ่งมักจะเปิดรับรายการโทรทัศน์เฉพาะในวันหยุดที่ไม่ต้องไปทำงานเท่านั้น และมักเปิดรับเพียงครั้งละ 1-2 ชั่วโมงเท่านั้น

ผู้วิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนมากเปิดรับรายการโทรทัศน์มากกว่าสื่ออื่นๆ เนื่องจากเมื่อเวลาที่กลุ่มตัวอย่างกลับจากทำงานแล้ว กลุ่มตัวอย่างมักเปิดรับรายการโทรทัศน์ที่บ้านของตนเอง และบางครั้งอาจดูโทรทัศน์ที่บ้านเพื่อน หรือไปเที่ยวกับเพื่อน ซึ่งเมื่อผู้วิจัยถามถึงการเปิดรับสื่อต่างๆ ทั้ง หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วิทยุ หรือหนังสือต่างๆ แล้ว กลุ่มตัวอย่างส่วนมากกล่าวว่าตนเองเปิดรับรายการโทรทัศน์มากกว่าสื่ออื่นๆ และกลุ่มตัวอย่างส่วนมากก็ไม่ชอบเปิดรับหนังสือพิมพ์หรือนิตยสาร แต่ชอบที่จะอ่านหนังสือการ์ตูนมากกว่า เช่น การ์ตูนชายหัวเราะ และการ์ตูนแนวผี สำหรับรายการวิทยุ นั้น กลุ่มตัวอย่างมักเปิดรับเวลาที่จะเข้านอนเป็นการฟังเพลงก่อนนอนและบางครั้งเปิดรับในเวลาว่างเพื่อให้เป็นเพื่อนเท่านั้น

ช่วงเวลาที่เปิดรับรายการโทรทัศน์

ตารางที่ 11

ช่วงเวลาที่มีการเปิดรับรายการโทรทัศน์

ชื่อ	7.00-12.00 น.	13.00-18.00 น.	19.00-24.00 น.	24.00 น.ขึ้นไป
1. น.ส.นั			x	x
2. ค.ช.มาตร	x		x	
3. น.ส.เอ		x	x	
4. น.ส.สน	x	x	x	
5. น.ส.ก้อ		x	x	
6. ค.ณ.ป้อม		x		
7. นาย.บอม		x	x	
8. น.ส. โอ้			x	
9. น.ส. เมย์			x	
10. น.ส.เต้			x	
11. น.ส.ปลา		x		
12. น.ส. ปุ			x	
13. นายโอ			x	
14. ค.ช.จิต	x			
15. นายศีล		x	x	
16. นายอาร์ม		x	x	x
17. นายคน				x
18. นายตน	x			x
19. นายโจ				x
20. นายโอม	x	x		

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 11(ต่อ)

ช่วงเวลาที่มีการเปิดรับรายการโทรทัศน์

ชื่อ	7.00-12.00 น.	13.00-18.00 น.	19.00-24.00 น.	24.00 น.ขึ้นไป
21. ค.ช. พล	x	x		
22. นายไ้		x	x	
23. นายอาร์	x	x		
24. นายเสก		x		
25. นายราม	x	x		
26. นายช	x	x	x	
27. นายยศ	x	x	x	
28. นายนวม	x	x	x	
29. นายต้น		x	x	
30. นายต๋			x	
31. นายจิม			x	
32. นายต่อ	x	x	x	
33. นายโก้	x	x	x	x
34. ค.ช. ตาล			x	
35. นายเจ	x	x	x	
36. นายคิด			x	
37. นายเอ			x	x
38. นายชน	x			
39. นายอ๋	x	x	x	
40. นายหม	x		x	
รวมทั้งหมด	18	22	28	8

จากการศึกษาเกี่ยวกับช่วงเวลาที่กลุ่มตัวอย่างเปิดรับรายการโทรทัศน์ พบว่า ช่วงเวลาที่กลุ่มตัวอย่างเปิดรับรายการโทรทัศน์เป็นประจำคือช่วงดึก เวลาประมาณ 19.00 - 24.00 น. เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างมักเปิดรับรายการโทรทัศน์เวลาหลังจากเลิกงานแล้ว และลำดับรองลงมาเป็นช่วงบ่ายถึงเย็น เวลาประมาณ 13.00 - 18.00 น. และช่วงเช้า เวลาประมาณ 7.00 -11.00 น. ตามลำดับ ในการเปิดรับรายการโทรทัศน์ในช่วงเย็นนั้น กลุ่มตัวอย่างมักจะเปิดรับรายการละครก่อนรายการข่าวภาคค่ำแล้วไม่ได้เปิดรับรายการข่าวภาคค่ำ และเมื่อถึงรายการละครหลัง

ข่าวจึงกลับมาเปิดรับอีกครั้งหนึ่งจนกระทั่งเวลาประมาณ 24.00 น. จึงเข้านอน ซึ่งผู้วิจัยสังเกตว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนมากไม่สนใจเปิดรับรายการโทรทัศน์ที่เป็นสาระความรู้ หรือข่าวสารต่างๆ นัก ทั้งนี้อาจเนื่องจากกลุ่มตัวอย่างอยู่ในวัยรุ่นและมีการศึกษาไม่สูง และสำหรับกลุ่มตัวอย่างที่เปิดรับรายการโทรทัศน์ในช่วงเช้านั้น มักจะเปิดรับรายการการ์ตูน รายการตลก และรายการละคร ซึ่งเป็นรายการเพื่อความบันเทิงทั้งสิ้น

บุคคลที่เปิดรับรายการโทรทัศน์ร่วมด้วย

จากการศึกษาเกี่ยวกับบุคคลที่กลุ่มตัวอย่างเปิดรับรายการโทรทัศน์ร่วมด้วย ปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนมากมีการผลัดเปลี่ยนบุคคลที่ร่วมเปิดรับรายการโทรทัศน์ด้วยตามโอกาสต่างๆ ตัวอย่างเช่น นายชู ซึ่งมักเปิดรับรายการโทรทัศน์คนเดียวเป็นประจำ แต่สำหรับในช่วงเวลาเย็นนั้นจะดูโทรทัศน์ร่วมกับมารดา และสำหรับนายศ ก็มักเปิดรับรายการโทรทัศน์ร่วมกับเพื่อนที่ทำงาน แต่บางครั้งก็เปิดรับโทรทัศน์คนเดียว ทั้งนี้ผู้วิจัยได้แสดงกลุ่มบุคคลที่กลุ่มตัวอย่างเปิดรับรายการโทรทัศน์ร่วมด้วยดังต่อไปนี้

ดูโทรทัศน์ร่วมกับบิดา	จำนวน	3	คน
ดูโทรทัศน์ร่วมกับมารดา	"	1	คน
ดูโทรทัศน์ร่วมกับบิดามารดา	"	10	คน
ดูโทรทัศน์ร่วมกับพี่/น้อง	"	4	คน
ดูโทรทัศน์ร่วมกับญาติ	"	4	คน
ดูโทรทัศน์ร่วมกับครอบครัว	"	5	คน
ดูโทรทัศน์ร่วมกับเพื่อน	"	11	คน
ดูโทรทัศน์ร่วมกับแฟน	"	3	คน
ดูคนเดียว	"	18	คน

นอกจากนี้ยังพบว่ากลุ่มตัวอย่างเพศหญิงมีการเปิดรับรายการโทรทัศน์ร่วมกับเพื่อน และบิดามารดามากที่สุด ลำดับรองลงมาคือกลุ่มตัวอย่างมักจะเปิดรับรายการโทรทัศน์คนเดียว และเปิดรับรายการโทรทัศน์ร่วมกับญาติในจำนวนที่เท่ากัน นอกจากนี้ยังมีกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 2 คนที่ดูโทรทัศน์ร่วมกับเพื่อนชาย ซึ่งผู้วิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างเพศหญิงจำนวน 3 ใน 10 คน นั้นได้อยู่กินฉันสามีภรรยาอยู่กับเพื่อนชายแล้วแต่เป็นการอยู่ร่วมกันโดยไม่ได้สมรส และยังมีกลุ่มตัวอย่างเพศหญิงอีก 3 ใน 10 คน ที่มีความสัมพันธ์ทางเพศกับเพื่อนชายแล้ว แต่ยังไม่ได้อยู่กินด้วยกัน สำหรับกลุ่มตัวอย่างเพศชาย พบว่ากลุ่มตัวอย่างเพศชายมีการเปิดรับรายการโทรทัศน์คนเดียวมากที่สุด และในลำดับรองลงมา คือ กลุ่มตัวอย่างมักจะเปิดรับรายการโทรทัศน์ร่วมกับบิดามารดาและเพื่อนในจำนวนที่เท่ากัน ซึ่งจะสังเกตได้ว่าในเวลาว่างกลุ่มตัวอย่างเพศชายมักจะใช้เวลาอยู่ลำพังคนเดียวมากกว่ากลุ่มตัวอย่างเพศหญิง

รายการโทรทัศน์ที่เปิดรับ

จากการศึกษารายการโทรทัศน์ที่กลุ่มตัวอย่างเปิดรับนั้นปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างมีการเปิดรับรายการโทรทัศน์ประเภทต่างๆ เช่น รายการละคร รายการการ์ตูน รายการคนตรี รายการสำหรับผู้หญิง รายการเกมโชว์ รายการวาไรตี้ ทอล์คโชว์ รายการสำหรับเด็ก รายการภาพยนตร์ต่างประเทศ รายการตลก รายการสารคดี และรายการข่าว ซึ่งจำแนกได้ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 12

รายการโทรทัศน์ที่กลุ่มตัวอย่างเปิดรับ

ประเภทรายการ	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
ละคร ประกอบด้วย	20
<ul style="list-style-type: none"> ● ละครแนวรัก เช่น หวานใจ สัมปทานหัวใจ สายรุ้ง ซิมน้อยหน้อยกระถ่อนมากน้อย ตะวันทองแสงหัวใจทรง บิ๊กเสี่ย ทัดดาว นุชยา และรักเดียวของเงินจيرا ● ละครแนววัยรุ่นมีปัญหา เช่น ดวงไฟในพายุ ทอฝันกับมาวิน เพื่อน และปีหนึ่งเพื่อนกันฯ 	9
	6

ตารางที่ 12 (ต่อ)

รายการโทรทัศน์ที่กลุ่มตัวอย่างเปิดรับ

ประเภทรายการ	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
● ละครผี เช่น ปอบผีฟ้า ภูตพิศวาส	2
● ละครพื้นบ้าน เช่น นายขนมต้ม มนต์รักลูกทุ่ง สิงห์ไตรภพ	3
<u>การ์ตูน</u> เช่น คาร์กอนบอล โคราเอมอน สแลมปี ดิงค์	8
<u>รายการดนตรี</u> เช่น 7 สี คอนเสิร์ต	8
<u>รายการสำหรับผู้หญิง</u> เช่น ทรบเครื่องเรื่องผู้หญิง ผู้หญิงอยากรู้	2
<u>รายการเกมโชว์</u> เช่น ชิงร้อยชิงล้าน เวทีทอง	10
จุกบ็อก เกม ไครมิดไครดุก มาสเตอร์ คีย์	
<u>รายการวาไรตี้ ทอล์กโชว์</u> เช่น ทไวไลท์โชว์ เจาะใจ สี่มุมสแควร์ สมากมชมดาว	11
<u>ภาพยนตร์ต่างประเทศ</u> เช่น เปาปุ้นจิ้น กลิ้งงับๆ ผู้หญิงซ่าไครอย่าแตะ	5
<u>รายการตลก</u> เช่น ฮา 7 ดาว วิก 07 โจ๊กกะจี่ ขบวนการ จี้เส้น ยุทธการขยับเหงือก	9
<u>รายการข่าว</u> เช่น ข่าวภาคค่ำ	3
<u>รายการสารคดี</u> เช่น สารคดีรอบโลก	1
<u>รายการสำหรับเด็ก</u> เช่น กิ๊พดีแก๊ท	1

จากข้อมูลข้างต้น รายการโทรทัศน์ที่กลุ่มตัวอย่างเปิดรับมากที่สุดได้แก่ รายการละคร ซึ่งมีเนื้อหาที่เป็นละครแนวรัก แนววัยรุ่นมีปัญหา และละครพื้นบ้าน ตามลำดับ สำหรับ รายการโทรทัศน์ที่กลุ่มตัวอย่างเปิดรับมากรองลงมาคือรายการประเภทวาไรตี้ ทอล์กโชว์ ได้แก่ รายการทไวไลท์โชว์ รายการสี่ทุ่มสแควร์ รายการเจาะใจ และรายการสมาคมชมดาว นอกจากนี้รายการที่กลุ่มตัวอย่างเปิดรับมากเป็นอันดับที่ 3 คือรายการประเภทเกมโชว์ ประกอบด้วย รายการเวทีทอง รายการชิงร้อยชิงล้าน รายการมาสเตอร์คีย์ ฯ รายการจู้จู้บอกเกม และรายการใครผิดใครถูก และสำหรับรายการประเภทที่กลุ่มตัวอย่างเปิดรับจำนวนน้อยที่สุด คือ ประเภทรายการสำหรับเด็ก และรายการสารคดี

จากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างจำนวน 18 คน หรือร้อยละ 45 มีการเปิดรับรายการโทรทัศน์เนื่องจากต้องการฆ่าเวลา โดยใช้โทรทัศน์เป็นเพื่อนเมื่ออยู่บ้านคนเดียวและรู้สึกเหงาดังเช่น นายไต้ ซึ่งมักจะเปิดรับรายการโทรทัศน์เป็นประจำทุกวัน นายไต้กล่าวว่า

“ไม่มีอะไรทำ เลิกงานมาก็คืออยู่คนเดียว”

ส่วน ค.ช. พล ซึ่งใช้เวลาเปิดรับรายการโทรทัศน์ตลอดทั้งวัน และเปิดรับรายการโทรทัศน์เป็นประจำทุกวัน ได้กล่าวว่า

“ดูเพราะเหงา อยู่บ้านคนเดียวประจำ ไม่มีอะไรทำด้วย”

และนายยศ ยังกล่าวอีกว่า “ไม่มีอะไรทำก็เปิดทีวีดู บางทีดูกับเพื่อน แต่ตอนที่ยังอยู่กับแม่จะดูคนเดียวเพราะแม่ทำงานกลับดึก”

นอกจากนี้ กลุ่มตัวอย่างอีกจำนวน 14 คน หรือร้อยละ 35 ที่เปิดรับรายการโทรทัศน์เนื่องจากต้องการได้รับความสนุกสนานและพักผ่อนจากการดูรายการโทรทัศน์ ดังเช่น นายหนู ซึ่งมักเปิดรับรายการโทรทัศน์ร่วมกับบิดา กล่าวว่า “ดูเพื่อสนุก คลายเครียด เหนื่อยมากก็ดูได้พักผ่อน”

นายบอม ซึ่งดูโทรทัศน์ร่วมกับบิดามารดา กล่าวว่า “ดูเพราะชอบ สนุกดี ชอบดูตลก พ่อแม่ก็ชอบดูเกมโชว์ และรายการเจาะใจก็ชอบ”

นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างบางคนยังเปิดรับรายการโทรทัศน์เพื่อรับรู้เรื่องราวต่างๆและสามารถนำเรื่องราวที่ได้รับรู้จากรายการโทรทัศน์ไปใช้เป็นหัวข้อสนทนาร่วมกับเพื่อน ดังเช่น นายโจ ซึ่งกล่าวว่า “ดูไปแล้วแต่โอกาส บางทีเขาคุยกันเราก็จะได้คุยด้วย เขาไม่คุยกันเราก็เก็บไว้ก็ดูเพื่อพักผ่อนด้วย” และสำหรับนายโก้ ยังกล่าวอีกว่า “ดูเพราะผ่อนคลายดี บางทีเอาไปพูดคุยกับเพื่อนได้” นอกจากนี้ยังมีกลุ่มตัวอย่างบางคนที่เปิดรับรายการโทรทัศน์เพื่อติดตามข่าวสารในสังคม และกลุ่มตัวอย่างบางคนก็เปิดรับรายการโทรทัศน์เพราะต้องการหลีกเลี่ยงจากสังคม เช่น นางสาวเอ ที่มีจะดูโทรทัศน์เป็นประจำทุกวัน โดยดูร่วมกับเพื่อนชาย และดูกับยายเป็นบางครั้ง ซึ่งเอได้กล่าวไว้ว่า “ชอบอยู่คนเดียว ไม่ชอบคุยกับใคร มีแต่ปัญหาออกไปข้างนอกมีแต่ปัญหา ก็จะดูโทรทัศน์ดีกว่า”

ผู้วิจัยยังได้ศึกษาถึงเนื้อหารายการละครหรือภาพยนตร์ที่กลุ่มตัวอย่างชอบ ปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนมากคือจำนวน 28 คน หรือร้อยละ 70 ชอบดูละครและภาพยนตร์แนววัยรุ่นที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเด็กมีปัญหากับครอบครัว ดิเคาเสพติด และมีการต่อสู้กัน เช่น เรื่องเด็กเสเพล เด็กระเบิดยัดแล้วยุค โลกทั้งใบให้นายคนเดียว เร็วกว่าใจไกลเกินฝัน แรงเป็นไฟ ละครลายแกะเธอ เสียขาย ถนนนี้หัวใจข้างอง ดวงไฟในพายุ 18 ผนคนอันตราย สุดแต่ใจจะไขว่คว้า และ 2499 อันธพาลครองเมือง รวมทั้งมีกลุ่มตัวอย่างจำนวน 4 คนที่ชื่นชอบเรื่องผู้หญิงเข้าโคราย่าแตะ ซึ่งเป็นภาพยนตร์ฮ่องกงแนวความรักและมีการต่อสู้แย่งชิงกัน และเหตุผลที่กลุ่มตัวอย่างชื่นชอบภาพยนตร์เหล่านี้ได้แก่ การที่กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าชีวิตตนเองเหมือนกับในภาพยนตร์ มีเรื่องราวใกล้เคียงกับชีวิตตนเอง ซึ่งมีจำนวนมากที่สุดคือ 21 คน หรือร้อยละ 52.5 นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างอีกจำนวน 18 คน หรือร้อยละ 45 ที่ได้เรียนรู้จากประสบการณ์ในภาพยนตร์และนำพฤติกรรมทั้งทางบวกและทางลบที่ได้เห็นมาปฏิบัติ ดังเช่น น.ส. ก้อย ซึ่งทำความผิดคดีลักทรัพย์ ได้กล่าวไว้ว่า

“ชอบดูเรื่องขอมอนๆ ชอบเพราะเกี่ยวกับเด็กมีปัญหา พ่อไม่รัก ลำเอียง แต่เขารักแม่ก็เคยมาเปรียบกับตัวเองที่ไม่เข้าใจกับพ่อ”

นางสาวปู ทำความผิดคดีชิงทรัพย์ กล่าวว่า “ชอบดูเด็กเสเพล มันเหมือนชีวิตปูตรง พ่อแม่ไม่ค่อยมีเวลาให้ และปู่ก็เคยใช้ยาด้วย เหมือนชีวิตปูและเหมือนของเพื่อนด้วย พ่อแม่เขาเลิกกันทิ้งไป เพื่อนปูก็เป็นแบบนี้เหมือนกัน”

นางสาวเมย์ ทำความผิดคดีลักทรัพย์ กล่าวว่า “ชอบดูเสียดาย เหมือนชีวิตเราเอง ดูมาคิดว่าเหมือนเราที่ตรงดึกขา ออกจากบ้าน ก็รู้ว่าไม่ดีแต่ทำ แล้วก็ชอบเค็กระเบิดๆ เพราะในเรื่องเขารู้จักช่วยเหลือตัวเองที่ต่อสู้กับผู้ร้าย ก็คิดว่าถ้าดี อยากรู้แบบนั้น”

ซึ่งในกรณีที่กลุ่มตัวอย่างได้เรียนรู้จากประสบการณ์ในภาพยนตร์และมีการนำมาปฏิบัติตามนั้น ผู้วิจัยยังพบอีกว่ากลุ่มตัวอย่างจำนวน 4 คน หรือ ร้อยละ 10 ที่ได้รับแนวคิดที่ดีจากตัวละครในภาพยนตร์ และกระตุ้นให้กลุ่มตัวอย่างต้องการทำความดีและต้องการมีชีวิตที่ดีเหมือนกับในภาพยนตร์ ซึ่งเป็นผลกระทบในทางบวก ดังเช่นกรณีของนายเอที่ทำความผิดคดีกรรโชกทรัพย์ ได้กล่าวว่า

“ชอบเรื่องพี่หนึ่งเพื่อนกันๆ เพราะเกี่ยวกับพี่น้องรักกันดี แต่มีปัญหากับพ่อแม่ มันไม่ค่อยเหมือนชีวิตจริงของเรา”

“ชอบเรื่องข้าวเปลือกที่เกี่ยวกับที่พ่อล่าเหยี่ยว ทำให้ต้องจูนออกมาจากบ้านแต่เล็ก แต่ผมอยากเหมือนเขาตอนโตที่ต่อสู้ตั้งแต่เล็กจนโตก็ประสบความสำเร็จ”

นางสาวนี กล่าวว่า “ชอบดูพวกถนนนี้หัวใจข้างอง เสียดาย เพราะได้ข้อคิดว่าดึกขาแล้วไม่ดี เทียวก็ไม่ดีก็อยากเลิกเที่ยวเหมือนกัน”

สำหรับกลุ่มตัวอย่างบางคนก็ได้เกิดทั้งผลกระทบในทางลบและผลกระทบทางบวก ดังเช่น นางสาวไอ ที่ทำความผิดคดีลักทรัพย์ กล่าวว่า “ดูเรื่องเสียดาย ตอนคมกาวก็เคยมาเปรียบกับตัวเองที่เคยรวมกลุ่มคมกาว คมกันไม่กลับบ้านเลย ดูจากหนังเห็นว่าน่าเกลียดที่เคยทำดูไม่ดีเลย ดูหนังแล้วอยากเลิก”

“ชอบแนววัยรุ่นสะท้อนชีวิตแบบเสียดาย ชอบ เพราะเหมือนชีวิตเรา บางครั้งดูเห็นว่าเขาดีดึกขาก็ไม่อยากทำ บางครั้งก็ทำให้เราอยากทำไม่รู้เหมือนกัน เคยคิดอยากเหมือนตัวละครอย่างบางครั้งมีตอนที่พ่อแม่รักลูกก็อยากจะเป็นแบบลูก บางครั้งคอนเสียวใจในหนัง เขาผิดผงกันก็อยากผิดดูบ้าง อยากรู้ว่าเป็นอย่างไร เห็นใบหน้าเหมือนสบายจิตแล้วสบายไม่มีทุกข์ ก็อยากดับความทุกข์แบบเขาบ้าง”

สำหรับกลุ่มตัวอย่างส่วนมากจำนวนถึง 15 คน หรือร้อยละ 37.5 ที่เมื่อได้ดูภาพยนตร์แนววัยรุ่นมีปัญหาเกี่ยวกับครอบครัว ดิคาเสพติด และมีการต่อสู้กันแล้วกระตุ้นให้เกิดการเลียนแบบพฤติกรรมในทางลบขึ้น ดังเช่น ค.ญ.ป้อม ทำความผิดคดีลักทรัพย์ “ชอบเรื่องพวกเด็กวัยรุ่นตีกัน อย่างเด็กเสเพล เด็กกระบี่ เพราะมีแต่คาราวีรุ่น คาราโปรด เวลาดูเขากพวกตีกันแล้วอยากยกพวกตีกันบ้าง สนุกดี ตื่นเต้น มันดี หนูก็เคยไปกับเพื่อน 20 กว่าคน ไปตีกับเขาเป็นพวกที่อยู่เขตตรงข้ามกัน”

นายจิม ทำความผิดคดีลักทรัพย์ กล่าวว่า “ชอบ 2499 เป็นหนังนักเรียนตีกัน ชอบเพราะสนุกตื่นเต้นดี ผมชอบหนังแนวเด็กนักเรียนตีกัน ผมมักชอบไปตีกันเหมือนกัน”

นางสาวสน ทำความผิดคดีลักทรัพย์ “ชอบเด็กเสเพล เหมือนชีวิตเรา ก็อยากจะใช้ชีวิตแบบในหนังที่มีความทุกข์ก็ดมกาวกับเพื่อน ในหนังเขาดมกาว ดมกาว ขายยาม้ากัน แล้วก็ไปกระซอกกระเป่าเขา”

นายอาร์ม ทำความผิดคดีข่มขืน “ชอบดู 18 ฝนฯ กับเด็กเสเพล เคยอยากเลียนแบบที่จะที่ตอนเกรวมกันเป็นแก๊งค์ไปตีกับเขา ชีวิตเขาไม่มีพ่อ ตัวผมก็ไม่มีพ่อมีแต่แม่อยากเรียนก็ได้เรียน เกร เคยทำตามด้วย ผมมีเพื่อนเยอะตอนไปตีก็ตามเพื่อนและสงสารเพื่อนด้วย”

นายต่อ ทำความผิดคดีอนาจาร กล่าวว่า “ชอบดู 2499 สนุกคืออยากเป็นอย่างเขา เป็นสุภาพบุรุษดี ไม่ทิ้งเพื่อน ช่วยพ่อแม่ อยากรวมกลุ่มแบบเขา เป็นเพื่อนกันไปตีกัน ตอนนี้ก็เป็นกลุ่มคล้ายๆเขา ผมชอบอยู่กับเพื่อน 5 คน เหมือนกับแดงไปเล่นเลย”

นายราม ทำความผิดคดีลักทรัพย์ กล่าวว่า “ชอบเรื่องเด็กเสเพล 18 ฝนฯ ชอบเตะดูแล้วอยากเหมือนกับดู อยากไปตีกันแต่ก็ไม่ได้ ก็อยากเสพอย่างเขาดูเท่หัด”

นางสาวปลา ทำความผิดคดีลักทรัพย์ กล่าวว่า “ชอบเรื่องดวงไฟในพายุ เด็กเสเพล 18 ฝนฯ รู้สึกว่าเหมือนชีวิตเราที่ครอบครัวมีปัญหา พ่อแม่ไม่มีเวลาให้ลูก ต้องพึ่งพยายาเสพติดหนีจากบ้าน ตอนดูเมื่อก่อนที่ยังไม่ได้ติดยา ยังไม่ได้ออกจากบ้าน ดูแล้วคิดว่าสนุกดีได้เล่นของ ปล้นร้านทอง ดูแล้วก็อยากทำ คิดว่ามันคงเท่”

นายบุม ทำความผิดคดีช่องโจร กล่าวว่า “ชอบดูถนนนี้หัวใจข้างอง เป็นเรื่องที่เด็กตีกัน ตอนจบมีข้อคิดให้ ตอนนั้นดูก็คิดแบบผ่านๆ ก็ลืมไป ดูแรกๆก็คิดอยากทำตาม อยากจะเก่งแบบในเรื่องเขา”

นายโอม ทำความผิดคดีลักทรัพย์ กล่าวว่า “ชอบแรงเป็นไฟละลายแต่เธอ กับเด็กเสเพล เป็นเรื่องเด็กติดยา ผมเคยคิดอยากทำตามแบบนั้น อยากเป็นแก๊งค์มาตีกัน”

ค.ช. มาตร ที่ทำความผิดคดีลักทรัพย์ กล่าวว่า “ชอบดูหนังต่อสู้ อย่างเรื่องเสือโหด (โปลิตซ์จับขโมย) ชอบที่เขาเก่งคู่มืออำนาจ อยากเหมือนเขาที่สู้กันยิ่งกัน”

“ชอบดูการ์ตูนที่มันสู้กัน มันส์ สะใจดี อย่างเรื่องคาร์กอนบอด ก็เคยคิดอยากเหมือนโมกุลก็เอาไปต่อสู้เล่นกับเพื่อน”

นายเจ ทำความผิดคดีลักทรัพย์ กล่าวว่า “หนังบู๊ ยิ่งกระหน่ำ ฆ่าล้างโคตร เร้าใจดี”

นายเสก ทำความผิดคดีจำหน่ายยาบ้า กล่าวว่า “ชอบดูเรื่อง Died Hard 3 เป็นเรื่องบู๊ ก็เคยเอามาลองสู้เล่นกับเพื่อน”

นายหมู ทำความผิดคดีจำหน่ายยาบ้า กล่าวว่า “ชอบพวกเบ๊ทแมน ชอบพวกแนวบู๊ต่อสู้กัน อย่างตอนยิงกับพวกผู้ร้าย ก็นี่ก็อยากทำบ้างเฉยๆ มันดูเท่ดีเหมือนกัน”

นายจิต ทำความผิดคดีจำหน่ายยาบ้า กล่าวว่า “ชอบดูหนังจีนบู๊ๆชอบหนังของเฉินหลง เคยรู้สึกลอยล่องไปสู้กันแบบในหนังจีน อยากตั้งแก๊งค์ อยู่บ้านนอกก็มีแก๊งค์ ไปดูหนังกัน ไปกันเยอะ หนีเรียนแต่ไม่ได้เสพยา”

ทั้งนี้ จะเห็นว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนมากได้รับอิทธิพลจากตัวแบบในภาพยนตร์ที่มีการต่อสู้ และรวมกลุ่มเป็นแก๊งค์อันตราย มีการแสดงถึงพฤติกรรมก้าวร้าว และกระทำความผิดกฎหมายต่างๆทั้งการเสพยาเสพติด อดายมุข และอาชญากรรมต่างๆ ซึ่งกลุ่มตัวอย่างส่วนมากที่ชื่นชอบภาพยนตร์หรือละครแนวแบบนี้มักจะเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ได้กระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ เกี่ยวกับเพศ และยาเสพติด คือคดีลักทรัพย์ ข่มขืน และจำหน่ายยาบ้า เป็นต้น นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างที่ชื่นชอบละครหรือภาพยนตร์เกี่ยวกับวัยรุ่นมีพฤติกรรมก้าวร้าวเป็นอันตรายแล้วยังมีกลุ่มตัวอย่างบางคนที่มีความชอบแตกต่างกันไป เช่น นายใจ ที่กระทำความผิดในคดีโทรมหนิง นายใจชอบที่จะเปิดรับละครหรือภาพยนตร์แนวรักโรแมนติก เช่น เรื่องอันดากับฟ้าใส และมักจะเปิดรับสื่อหนังสือหรือนิตยสารสำหรับผู้ชาย ตัวอย่างเช่น นิตยสารเพลย์บอย นิตยสารนายแบบ และนิตยสารนางแบบ เป็นต้น รวมทั้งชอบฟังเพลงร็อกหวานซึ้ง ซึ่งในกรณีนี้เองที่ผู้วิจัยได้เห็นถึงความสัมพันธ์ของการเปิดรับสื่อกับการกระทำความผิดกฎหมายของกลุ่มตัวอย่างกับเนื้อหาสารที่เปิดรับและพบว่าการเปิดรับสื่อที่มีเนื้อหาประเภทใดนั้นขึ้นอยู่กับบุคลิกภาพและความสนใจส่วนตัวของบุคคลนั้นๆ และยังสามารถพบว่าการกระทำความผิดของกลุ่มตัวอย่างนั้นมีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพและความสนใจส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่างเช่นกัน และในกรณีของการเลียนแบบนั้น กลุ่มตัวอย่างมักชอบที่จะเลียนแบบสิ่งที่ตนชอบจากที่ได้

เห็นในละครหรือภาพยนตร์ ไม่ว่าจะเขียนแบบคำพูด การกระทำ หรือบุคลิกท่าทางต่างๆ ที่กลุ่มตัวอย่างรู้สึกประทับใจและคิดว่าเมื่อทำตามพฤติกรรมเหล่านั้นก็จะได้รับความสนใจและการยอมรับจากกลุ่มเพื่อนเช่นเดียวกับตัวละคร

การเปิดรับและแรงงูใจในการเปิดรับรายการโทรทัศน์ประเภทสารคดีเชิงสืบสวน

ในการศึกษาการเปิดรับและแรงงูใจในการเปิดรับรายการโทรทัศน์ประเภทสารคดีเชิงสืบสวน ปรากฏผลดังต่อไปนี้

ตารางที่ 13

การเปิดรับรายการโทรทัศน์ประเภทสารคดีเชิงสืบสวน

ชื่อ	รายการตามล่าฯ	รายการเบาะแส	รายการเจาะคดี	รวม
1. น.ส.นี่	x	x	x	3
2. ค.ช.มาตร	x	x	-	2
3. น.ส.เอ	x	x	x	3
4. น.ส.สน	x	x	-	3
5. น.ส.ก้อย	-	x	x	2
6. ค.ญ.ป้อม	-	x	x	2
7. นาย.บอม	x	x	x	3
8. น.ส. ไอ้	-	x	-	1
9. น.ส. เมย์	x	x	x	3
10. น.ส.เต้	x	-	x	2
11. น.ส.ปลา	x	x	x	3
12. น.ส. ปู่	x	-	x	2
13. นายโอ	x	-	x	2
14. ค.ช.จิต	-	x	-	1
15. นายศีล	x	x	-	2
16. นายอาร์ม	x	x	x	3
17. นายคน	-	-	x	1
18. นายตน	x	x	x	3
19. นายใจ	-	x	x	2
20. นายโอม	-	x	x	2

ตารางที่ 13 (ต่อ)

การเปิดรับรายการโทรทัศน์ประเภทสารคดีเชิงสืบสวน

ชื่อ	รายการตามล่าฯ	รายการเบาะแส	รายการเจาะคดีดัง	รวม
21. ด.ช. พล	-	x	x	2
22. นายไต้	x	x	x	3
23. นายอาร์	-	-	x	1
24. นายราม	x	x	x	3
25. นายเสก	-	x	x	2
26. นายช	x	x	x	3
27. นายยศ	-	x	x	2
28. นายบม	x	x	-	2
29. นายต้น	-	x	x	2
30. นายดี	x	x	-	2
31. นายจิม	x	x	x	3
32. นายต่อ	x	x	x	3
33. นายโก้	x	x	x	3
34. ด.ช. ตาล	x	x	x	3
35. นายเจ	-	x	x	2
36. นายคิด	x	x	x	3
37. นายเอ	x	x	x	3
38. นายชน	x	x	x	3
39. นายอู๋	x	x	x	3
40. นายหม	x	x	-	2

ในการศึกษาการเปิดรับรายการโทรทัศน์ประเภทสารคดีเชิงสืบสวน (รายการฯ) ของกลุ่มตัวอย่าง ปรากฏผลว่า มีกลุ่มตัวอย่างที่เปิดรับรายการฯ ทั้ง 3 รายการ จำนวน 19 คน หรือร้อยละ 47.5 และกลุ่มตัวอย่างที่เปิดรับรายการฯ 2 รายการ จำนวน 17 คน หรือร้อยละ 42.5 และมีกลุ่มตัวอย่างที่เปิดรับรายการฯ รายการเดียว เพียง 4 คนเท่านั้น แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนมากสนใจและติดตามเปิดรับรายการโทรทัศน์ประเภทสารคดีเชิงสืบสวน และนอกจากนี้ยังพบอีกว่า กลุ่มตัวอย่างเปิดรับรายการเบาะแสบ่อยครั้งที่สุด รองลงมาคือรายการเจาะคดีดัง

และรายการตามล่าหาความจริง ตามลำดับ โดยที่กลุ่มตัวอย่างส่วนมากมีการเปิดรับโทรทัศน์ประเภทสารคดีเชิงสืบสวนคนเดียว เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างมักจะอยู่บ้านโดยลำพังในเวลาที่เปิดรับรายการโทรทัศน์เพราะบิดามารดาหรือผู้ปกครองไปทำงานยังไม่กลับบ้าน ตัวอย่างเช่น นายเจ ซึ่งทำความผิดคดีลักทรัพย์ และบิดามารดาแยกทางกัน เจมักเปิดรับรายการโทรทัศน์ประเภทสารคดีเชิงสืบสวนคนเดียวเพราะที่บ้านไม่ค่อยมีเวลาว่างต่างคนต่างทำงานออกจากบ้านกันและกลับบ้านดึกหรือไม่กลับบ้านเลยเป็นประจำ และในบางครั้งเจจะมีเพื่อนมาบ้านแล้วก็มักจะร่วมดูรายการด้วยกัน และลำดับรองลงมากลุ่มตัวอย่างมักเปิดรับรายการโทรทัศน์ประเภทสารคดีเชิงสืบสวนร่วมกับบิดามารดาและร่วมกับเพื่อนมากในระดับที่เท่ากัน กลุ่มตัวอย่างที่ดูรายการโทรทัศน์ประเภทสารคดีเชิงสืบสวนร่วมกับบิดามารดาส่วนมากเป็นกลุ่มตัวอย่างในครอบครัวที่บิดามารดาอยู่ด้วยกัน เช่น นายนวม ซึ่งทำความผิดคดีข่มขืน และมีฐานะทางครอบครัวในระดับปานกลาง นวมเปิดรับรายการโทรทัศน์ประเภทสารคดีเชิงสืบสวนเนื่องจากเห็นว่าเป็นรายการที่มีลักษณะคล้ายภาพยนตร์และให้ความรู้เกี่ยวกับสังคม และนวมมักจะเปิดรับรายการโทรทัศน์ประเภทสารคดีเชิงสืบสวนร่วมกับบิดามารดา แต่บางครั้งก็เปิดรับคนเดียวด้วย

ผู้วิจัยพบว่าในระหว่างการเปิดรับรายการโทรทัศน์ประเภทสารคดีเชิงสืบสวนนั้น กลุ่มตัวอย่างมักติดตามชมตลอดรายการและรู้สึกตื่นเต้นกับเหตุการณ์ต่างๆที่ได้นำเสนอ และในขณะที่เปิดรับรายการโทรทัศน์ประเภทสารคดีเชิงสืบสวนร่วมกับบิดามารดาหรือผู้ปกครองนั้น กลุ่มตัวอย่างมักมีการวิพากษ์วิจารณ์และตำหนิการกระทำของคนร้ายซึ่งก่อคดีฆาตกรรมบ่อยที่สุด รวมทั้งบิดามารดาหรือผู้ปกครองก็มักมีการพูดห้ามปรามในเรื่องการปล้น ลักทรัพย์ และชิงทรัพย์ เป็นลำดับรองลงมา ตัวอย่างเช่น นายนวม ซึ่งบางครั้งจะพูดคุยกับบิดามารดาในขณะที่เปิดรับรายการโทรทัศน์ประเภทสารคดีเชิงสืบสวน และบิดามารดาก็เคยสอนไม่ให้กระทำผิดตามอย่างในรายการเพราะจะถูกลงโทษได้ ส่วนนางสาวก้อย ที่ทำความผิดในคดีลักทรัพย์ บิดามารดาอยู่ด้วยกัน แต่บิดามักดื่มเหล้าและทะเลาะกับมารดาจนก็ต้องหนีออกจากบ้าน ก้อยเปิดรับรายการโทรทัศน์ประเภทสารคดีเชิงสืบสวนร่วมกับบิดามารดาเป็นประจำ ก้อยกล่าวว่า “ติดตามดูตั้งแต่ต้นจนจบ เพราะจะได้รู้สังคม และเวลาคุยกับพ่อกับแม่ แม่เคยบอกว่าทำผิดอะไรสักวันต้องรับกรรม จะได้ยินอย่างนี้ตลอด” และนางสาวเมย์ ที่ทำความผิดคดีลักทรัพย์ ซึ่งอาศัยอยู่กับบิดามารดาบุญธรรม เมย์กล่าวถึงการเปิดรับรายการโทรทัศน์ประเภท

สารคดีเชิงสืบสวนว่า “ ถ้าคู่ออาทิตย์ละ 2 ครั้ง ดูรายการตามล่าหาขบอยที่สุด และรายการเบาะแสและเจาะคดีดังก็ดูเพราะอยากรู้เลียด ส่วนใหญ่ก็ดูกับพ่อแม่ และก็พี่ แม่ก็จะว่าผู้ร้ายมันเหยีย ไมตรี อย่างพวกฆ่าคนเนี่ยะ แม่ว่าไมตรีแม่เกลียดมาก”

สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ดูรายการโทรทัศน์ประเภทสารคดีเชิงสืบสวนร่วมกับเพื่อนนั้นผู้วิจัยพบว่าส่วนใหญ่มาจากครอบครัวที่ไม่สมบูรณ์มักเป็นครอบครัวที่มีปัญหาบิดามารดาแยกทางกัน บิดามีภรรยาหลายคน บิดามารดาหรือคนใดคนหนึ่งเสียชีวิตไปแล้ว และกลุ่มตัวอย่างเป็นบุตรบุญธรรม ตัวอย่างเช่น นายศิต ที่ทำความผิดคดีขกยอทรพย์ บิดามารดาอยู่ด้วยกันแต่บิดามีภรรยาหลายคน ศิตกล่าวว่า

“จะดูกับเพื่อนข้างบ้านของเหมเอง ดูกันประมาณ 5 คน เพื่อนมาคุยเล่นกันธรรมดาแล้วก็ดูทีวีกัน คู่ออาทิตย์ละครั้ง”

นายเจ ที่ทำความผิดคดีลักทรัพย์ ซึ่งบิดามารดาแยกทางกัน บิดาทำอาชีพคุมบ่อนการพนัน มีรายได้ค่อนข้างมาก เจกล่าวถึงการเปิดรับรายการโทรทัศน์ประเภทสารคดีเชิงสืบสวนของตนเองว่า

“บางตอนน่าติดตาม อย่างคดีใหญ่ๆ พวกนักศึกษาตีกันยิงกันสมองกระชุก เวลาดูผมจะดูยันป้ายเลข ส่วนใหญ่จะดูคนเดียว ที่บ้านไม่ค่อยมีเวลาว่าง เพื่อนมาที่บ้านบ่อยจึงหะรายการมาก็ดู”

นายใจ ที่ทำความผิดคดีโทรมหญิง บิดามารดาของใจแยกทางกันและใจอาศัยอยู่กับมารดาและสามีใหม่ของมารดา ใจมักจะไปดูโทรทัศน์ที่บ้านเพื่อนรวมทั้งบางทีเพื่อนมาก็ดูโทรทัศน์ที่บ้านใจเป็นประจำเช่นกัน

จากการศึกษายังพบอีกว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนมากเปิดรับรายการโทรทัศน์ประเภทสารคดีเชิงสืบสวนโดยที่ไม่ได้ตั้งใจจะเปิดมาดู เพียงแต่เปิดดูโทรทัศน์ไปเรื่อยๆ เมื่อเจอรายการแล้วเห็นว่าน่าสนใจก็จะดู ซึ่งในการดูนั้นกลุ่มตัวอย่างส่วนมากมักจะใช้เวลาดูตั้งแต่ต้นรายการจนจบรายการ ทั้งนี้กลุ่มตัวอย่างส่วนมาก จำนวน 18 คน หรือร้อยละ 45 ที่เปิดรับรายการโทรทัศน์ประเภทสารคดีเชิงสืบสวนเนื่องจากเห็นว่ารายการสนุก ตื่นเต้น ทำให้ต้องติดตามลุ้นว่าจะเกิดอะไรขึ้นและเหตุการณ์จะสรุปลงอย่างไร และกลุ่มตัวอย่างจำนวน 14 คน

หรือร้อยละ 35 ที่เปิดรับรายการฯ เพื่อนำไปเป็นหัวข้อสนทนากับเพื่อน ดังเช่น นางสาวปลา ที่ทำความเข้าใจความคิดที่ถกเถียง วิเคราะห์และแลกเปลี่ยนกัน ปลาและเพื่อนมักจะนำเรื่องราวที่รับรู้มาจากรายการโทรทัศน์ประเภทสารคดีเชิงสืบสวนมาพูดคุยกันและเพื่อนของปลาได้เคยเล่าให้ฟังว่า ตนเองได้เคยดูรายการเบาะแสเกี่ยวกับคดีปล้นคนสูงอายุและฆ่าโดยการหลอกว่าจะงูมมือข้ามถนนและพาไปที่เปลี่ยวๆเพื่อทำการปล้น และเพื่อนคนนั้นก็ได้นำวิธีนี้มาใช้ด้วยโดยเพื่อนจะสะกดรอยตามคนสูงอายุคนหนึ่งและอาสาจะช่วงงูข้ามถนนเมื่อถึงที่ลับตาคนจึงจี้เอาทรัพย์จากคนนั้นไป นอกจากนี้ในการสนทนากับเพื่อน ปลาและเพื่อนได้เคยคุยกันถึงคดีการจับบ้านเพื่อเข้าไปลักทรัพย์ และเคยคิดกันว่าจะทำตามวิธีนั้นบ้าง และด้วยเหตุนี้ ปลาจึงเชื่อว่าจะมีคนนำวิธีทำความเข้าใจจากรายการ ไปใช้ด้วย และปลายังกล่าวอีกว่า “ หนูว่ามันต้องมีคนทำ เพราะมันต้องมีคนไม่มากก็น้อยคิด หนูเคยคิดเอาเองว่าอยากจับบ้านคนเอาเงินมาเที่ยว ตอนนั้นดูตอนจับบ้านยังเคยมาคุยกับเพื่อนเลย ”

ทั้งนี้จากการที่กลุ่มตัวอย่างมักจะเอาเรื่องราวที่ได้รับรู้จากรายการโทรทัศน์ประเภทสารคดีเชิงข่าวสืบสวนไปเป็นหัวข้อในการสนทนากันนั้น กลุ่มตัวอย่างและเพื่อนมักจะมีการชักชวนกันกระทำตามแบบอย่างพฤติกรรมที่ปรากฏทางรายการ เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างและเพื่อนนั้นมีทัศนคติและค่านิยมที่โน้มเอียงที่จะประพฤตินก้าวร้าว พาลเกร และขัดต่อสังคมอยู่แล้ว และประกอบกับวุฒิภาวะที่ยังน้อยไม่สามารถตัดสินใจได้ด้วยเหตุผลและถูกต้องมากนัก ดังในกรณีของนางสาวปลาและเพื่อน ซึ่งปลาได้กล่าวไว้ว่าเพื่อนของตนเองเคยเลียนแบบการจัดการฉ้อโกง โดยมีการคิดแปลงวิธีมาจากการเปิดรับรายการโทรทัศน์ประเภทสารคดีเชิงสืบสวน ดังนี้ “เพื่อนคนที่ฉ้อโกงเขาดูจากโทรทัศน์ ไม่ทราบรายการอะไร เขาบอกว่าดูจากรายการโทรทัศน์ แล้วก็มาคิดแปลง ในโทรทัศน์ใช้เหล็กไปไปแล้วใช้มือบิดมันเจ็บมือ แล้วก็ออกยาก เขาเลยไปซื้อ ไขควงมาช่วยจัดให้บิดได้ง่ายขึ้น และไม่เจ็บมือ เพื่อนเคยถูกรณมาหลายครั้งแล้ว”

จากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างมักกล่าวว่าเพื่อนของตนเองได้เปิดรับรายการโทรทัศน์ประเภทสารคดีเชิงสืบสวนและนำมาปฏิบัติตามการทำงานของคนร้ายในรายการเช่นเดียวกับกรณีของปลา เป็นการเปิดรับรายการฯ เพื่อเรียนรู้วิธีการทำงานของคนร้ายและนำมาเลียนแบบ ซึ่งพบว่ามีจำนวนกลุ่มตัวอย่างถึง 15 คน หรือร้อยละ 37.5 ที่กล่าวว่ามีการเรียนรู้ทักษะการกระทำผิดจากรายการ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

นายอู๋ ที่ทำความผิดคดีลักทรัพย์ และกระทำร่วมกับเพื่อน อู๋กล่าวว่า “ตัวหนูไม่มี แต่เพื่อนมีเขาก็จะดูว่าวิธีการทำอะไรบ้าง เขาดูตอนที่คนเข้าไปปล้นจี้ เอาทรัพย์จากเจ้าของ ที่เขาใช้ยาป้ายแล้วเอาไขควงแทงเจ้าทรัพย์ตาย เพื่อนก็มาทำกับหนู เห็นหนูชอบใส่ทองเยอะเขา เอายามาป้ายเอาทองไป ใช้วิธีเดียวกันกับที่เขามาดูรายการตอนนี้ที่บ้านของหนู คิดว่าอาจจะได้จากที่อื่นด้วยแต่รายการก็มีส่วนด้วย”

นายคิด ที่ทำความผิดร่วมกันลักทรัพย์และพกพาอาวุธปืน ก็เห็นว่ารายการมีการแสดงวิธีการทำงานของคนร้ายซึ่งอาจทำให้คนอื่นทำตามได้ คิดกล่าวว่า

“ไม่ควรแสดงวิธีมาก จะจำไปทำตาม มีเพื่อนบอกว่าดูจากรายการว่ามีคดีขโมยรถ แล้วคิดอยากจะลองทำดู แต่เขาไม่ทำเพราะเขารวยไม่ขัดสน เขาอยากลองเฉยๆ”

นายตุน ทำความผิดคดีจำหน่ายยาบ้า ทั้งบิดามารดาอยู่ด้วยกัน ตุนได้เคยสนทนากับเพื่อนๆเกี่ยวกับรายการบ่อยครั้ง และตุนก็เห็นด้วยว่าอาจมีคนไปทำตามเนื่องจากตนเองก็เคยคิดจะทำตามรายการแต่ยังไม่เคยทำ แต่เพื่อนก็ได้นำมาชักชวนด้วยเช่นกัน ดังที่ตุนกล่าวไว้ว่า

“คิดว่าจะมีคนเอาไปทำตามเพราะอยากลองเพื่อความสนุก เห็นตอนที่จับบ้าน ผมเคยคิดอยากทำตามเขาเพราะอยากรู้อยากเห็น อยากลองทำว่าเป็นยังไง และคิดอยากได้ดั่งค์เยอะแบบคนร้ายด้วย คิดจะทำแต่พ่อแม่พูดก็ไม่อยากทำ กลัวพ่อแม่เดือดร้อน บางทีเพื่อนก็ชวนเพื่อนดูรายการแล้วเอามาชวนกันไปทำ ก็ดูตอนนั้นจะดูกับเพื่อน ดูรายการตอนเขาขายน้าแล้วมาเล่าให้กันฟัง เพื่อนก็ดูมาด้วยมากุยกัย เขาก็เลยชวนไปขาย เห็นว่าได้ดั่งค์เยอะดี แต่ก็มีเพื่อนที่ทำมาก่อนชวนขายด้วย ตอนนี้นำเพราะความสนุก เห็นเขาทำแล้วได้ดั่งค์ก็อยากลองดูบ้าง”

นอกจากนี้นายเอ ที่ทำความผิดคดีกรโชกทรัพย์ บิดามารดาแยกทางกัน เอมีความสนใจและติดตามชมรายการโทรทัศน์ประเภทสารคดีเชิงสืบสวนเกือบทุกครั้ง โดยจะเปิดรับทั้งรายการตามล่าหาความจริง รายการเบาะแส และเจาะคดีดัง เนื่องจากเห็นว่ารายการสนุก น่าติดตามว่าจะเกิดอะไรต่อไป และเอยังเคยนำเรื่องราวที่ดูจากรายการไปพูดคุยกับเพื่อน ซึ่งเพื่อนคนหนึ่งของเขา ได้บอกกับเอว่าตนนั้นดูรายการเหล่านี้เพื่อศึกษาวิธีหนีตำรวจของผู้ร้าย ดังที่เอได้กล่าวไว้ดังนี้

“ถ้าดูการฆ่าจะทำให้รู้ตึกตึกกะนอง บางคนมีความแค้นก็อาจเป็นไปได้ ผมรู้จักเพื่อนที่เขาปล้น 5 น้า 7 น้าชิงทรัพย์ คนนี้เขาดูบ่อยแล้วเคยมาเล่าให้ฟังเกี่ยวกับรายการ เขาดูเพื่อศึกษาวิธีหนีแต่มาบ่นว่า ก็ไปไม่รอดอยู่ดี” นอกจากนี้เอยังมีความเห็นอีกว่าอาจมีคนทำตามเนื้อหาที่เสนอในรายการ

“คิดว่าคนทำตามได้เพราะว่าเขาอธิบายให้ฟังวิธีการทำมีคนอยากลองก็ทำได้ แต่เจ้าของรถก็อาจระวังไว้”

นายโก้ ซึ่งทำความผิดคดีขโมยมา กล่าวว่า “เคยคิดจะทำตามตอนที่เอาตะแกงแอบตัดทองในร้านทอง คิดว่าทำง่ายดี”

นายโอ ที่ทำความผิดคดีลักทรัพย์ กล่าวว่า “ดูตอนจับบ้านในหมู่บ้านจับเอาสตูดิโอ เขาทำให้ดูกร้าวๆไม่กระฉ่างเท่าไร รู้ว่าเข้าทางประตูเอาไขควงไขบานพับ ดูตอนแรกก็ไม่ได้คิด แต่พอติดอนหลังไม่มีเงินเลยลองทำดูไขประตูเข้าไป เอาบานพับออก เอาไขควงไขบานพับ เห็นที่เคยทำจากรายการตามล่าฯ ที่เขารับจับบ้าน ผมไม่ได้รู้จากทางอื่น เคยดูทางโทรทัศน์”

ค.ญ.ป้อม ที่ทำความผิดคดีลักทรัพย์ก็เคยคิดว่าจะทำตามที่คนร้ายปฏิบัติในรายการป๊องกล่าวว่า “ดูแล้วอยากลองอย่างที่เขากำหนด ดูตอนลักทรัพย์ก็อยากลองเอาทองของเพื่อน หนูเอง ในโทรทัศน์เขาเอาไม้ทุบหัวเพื่อนแล้วเอาทองของเพื่อนไป แต่หนูยังไม่ได้ทำ”

ค.ช. พล ที่ทำความผิดคดีลักทรัพย์ กล่าวว่า “ไม่เคยคิดจะทำตาม รู้จักเพื่อนที่ดูแต่ไม่มีใครทำตาม ก็มีบ้างที่พูดกันว่านำเอาไปทำบ้าง เพื่อนดูตอนล้างกระเป๋าก็อยากไปทำตามบ้าง แต่ไม่ได้ทำ เพื่อนบอกเองว่าเขาจูดจากรายการ”

เป็นที่น่าสังเกตว่ากลุ่มตัวอย่างบางคนมีความคิดเห็นตรงกันที่ว่าอาจจะมีคนนำวิธีการทำงานของคนร้ายไปปฏิบัติตามได้ ซึ่งนางสาวเมย์ ได้กล่าวอีกว่า “คิดว่าเลียนแบบได้ มีเพื่อนขโมยรถมอเตอร์ไซค์มาดัดแปลง คิดว่าคงจะดูจากโทรทัศน์ เพราะวิธีเหมือนกัน หนูเห็นจากโทรทัศน์ก่อนแล้วเห็นเพื่อนทำ แต่คิดว่ามี 2 ส่วน จากรายการด้วย จากรุ่นพี่แฉะด้วย”

นายเอ ทำความผิดคดีกรรโชกทรัพย์ ก็เห็นด้วยว่าจะมีคนนำวิธีการทำงานของคนร้ายที่ได้รับรู้จากรายการไปปฏิบัติตาม เขากล่าวว่า “คิดว่ามีคนทำตามได้เพราะว่าเขาอธิบายให้ฟังเกี่ยวกับวิธีการทำ มีคนอยากลองได้ เจ้าของรถก็จะได้ระวังด้วย มี 2 แ่ง มีเพื่อนหลายคนที่ยังขโมยรถมอเตอร์ไซค์หักคอรถ เขารู้วิธีจากคนอื่นที่แสดงวิธีให้ดูด้วย”

นายราม ทำความผิดคดีลักทรัพย์ กล่าวว่า “คิดว่ามีคนจะไปทำตามได้ พวกกรีดกระเป๋าก็เพราะพวกวัยรุ่นชอบทำ คิดว่าเป็นวิธีง่าย ทำตามง่ายด้วย”

นายบม ทำความผิดคดีขโมยเงิน กล่าวว่า “คิดว่าบางพวกทำตาม บางคนดูให้ข้อคิด บางพวกปฏิบัติตามดูหนังดูอะไรก็ทำตาม รู้จักเพื่อนที่บ้านหนัง ดูในหนังคนนี่เก่ง เขาก็อยากเก่งตาม ก็ชอบหาเรื่อง เขาคิดว่าตัวเองเหมือนคนในหนัง อย่างดีกันแบบเด็กเสเพล ถนนนี้หัวใจข้างอง”

ทั้งนี้จากการที่กลุ่มตัวอย่างมักจะเอาเรื่องราวที่ได้รับรู้จากรายการโทรทัศน์ประเภทสารคดีเชิงข่าวสืบสวนไปเป็นหัวข้อในการสนทนากันนั้น กลุ่มตัวอย่างและเพื่อนมักจะมีการซักชวนกันกระทำตามแบบอย่างพฤติกรรมที่ปรากฏทางรายการ เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างและเพื่อนนั้นมีทัศนคติและค่านิยมที่โน้มเอียงที่จะประพาศติคนก้าวร้าว พาลเกร และขัดต่อสังคมอยู่แล้ว และประกอบกับวุฒิภาวะที่ยังน้อยไม่สามารถตัดสินใจต่าง ๆ ได้ด้วยเหตุผล และถูกต้องมากนัก ดังในกรณีของนางสาวปลาและเพื่อน ซึ่งปลาได้กล่าวไว้ว่าเพื่อนของตนเองเคยเลียนแบบการจัดรดยন্ত্র โดยมีการคัดแปลงวิธีมาจากการเปิดรับรายการโทรทัศน์ประเภทสารคดีเชิงสืบสวน ดังนี้ “เพื่อนคนที่จัดรดเขาจากโทรทัศน์ ไม่ทราบรายการอะไร เขาบอกว่าจาดูจากรายการโทรทัศน์ แล้วก็มาดัดแปลง ในโทรทัศน์ใช้เหล็กไปแล้วใช้มือบิดมันเจ็บมือ แล้วก็ออกยาก เขาเลยไปซื้อไขควงมาช่วยจัดให้บิดได้ง่ายขึ้น และไม่เจ็บมือ เพื่อนเคยลักรถมาหลายครั้งแล้ว”

ทั้งนี้มียุทธศาสตร์ตัวอย่างบางคนที่เปิดรับรายการโทรทัศน์ประเภทสารคดีเชิงสืบสวนแล้วนำมาคิดปรับใช้ในการป้องกันตัวเองจากตำรวจซึ่งเป็นเรียนรู้ทักษะจากรายการฯ เช่นกัน ดังเช่น นางสาวปู ที่ทำความผิดคดีชิงทรัพย์ และบิดามารดายังคงอยู่ร่วมกัน แต่บิดาไปทำงานที่ประเทศไต้หวันได้เป็นเวลา 2 ปีแล้ว ปูกล่าวว่า “ดูเพราะสนุกดี คนที่โรงงานเขาก็ชอบดูรายการนี้ ดูแล้วก็มาคุยกัน ถ้าคนไหนเล่นของ ถ้าเห็นในรายการจับม้า เราก็จะกลัวโดนจับแบบในรายการ เช่นตำรวจปลอมตัวมาแกล้งทำซื้อของแล้วจับ เราก็ระวังตัวถ้ารู้ว่าตำรวจจับอย่างไรก็ระวังไว้ ดูไว้เอามาคอยระวังตัว”

สำหรับนางสาวไอ ที่ทำความผิดคดีลักทรัพย์นั้นติดตามรายการโทรทัศน์ประเภทสารคดีเชิงสืบสวนเป็นประจำเนื่องจากสนใจอยากทราบการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ไอกล่าวว่า “ดูรายการเบาะแสบ่อยที่สุด ดูตลอดรายการเลย คิดว่าน่าสนใจคืออยากทราบว่าตำรวจเจอคนร้ายได้ยังไง มันไม่น่าเชื่อว่าจะตามได้ บางครั้งไม่มีร่องรอยอะไร”

“ดูตอนจับม้า มีเพื่อนดูด้วยกันแล้วเขาคุยกัน เพื่อนขายม้าด้วย ดูแล้วเห็นว่าคนร้ายซ่อนของไว้ตรงไหนแล้วตำรวจจับได้ก็จะได้ไม่ซ่อนของไว้ตรงนั้น จะได้ไม่โดนจับ ตอนที่ดูคนร้ายเขาเอาม้าซ่อนไว้ใต้ที่นอน ก็โดนตำรวจจับได้”

ส่วนนายเจ ที่ทำความผิดคดีลักทรัพย์ มีความเห็นว่ารายการฯ สอนให้รู้การทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ซึ่งเจได้กล่าวไว้ดังนี้ “รายการสอนให้รู้การทำงานของตำรวจ รู้แล้วจะได้ไม่โดนจับ มีส่วนนิดหน่อย เช่นผมไปตี หนีไปไม่กลับก็จะรอด รู้ว่าหนีไปกลับบ้านก็โดนจับ เราหนีไปไม่กลับบ้าน ไม่ให้ตามเจออยู่หลายที”

“บางครั้งดูในหนังมีรูปแบบอย่างนั้นว่าโดนจับ เราก็ไปทำรูปแบบอื่นที่ไม่ให้โดนจับ ทำตามก็เกมกัน ตามรอยเดิม เราต้องคิดแปลงจากโทรทัศน์บ้าง”

นอกจากนี้ยังมีกลุ่มตัวอย่างจำนวน 7 คน หรือร้อยละ 17.5 ที่สนใจเปิดรับรายการโทรทัศน์ประเภทสารคดีเชิงสืบสวนบางตอนเป็นพิเศษเนื่องจากมีความใกล้ชิดกับเหตุการณ์นั้นและเห็นว่าสอดคล้องกับสภาพชีวิตของตน ดังเช่น นางสาวนิตี ซึ่งเคยถูกลักขโมยรถจักรยานยนต์และเพื่อนๆของนิตีหลายคนก็เป็นแก๊งค์ลักขโมยรถจักรยานยนต์และรถจักรยานยนต์เช่นกันด้วยเหตุนี้จึงสนใจติดตามชมตอนที่เกี่ยวกับการลักขโมยรถจักรยานยนต์เป็นพิเศษ และกลุ่มตัวอย่างที่จำหน่ายหรือเสพยาบ้ามักสนใจรายการตอนที่เสนอเรื่องเกี่ยวกับยาบ้าและยาเสพติดต่างๆ หรือในกรณีที่กลุ่มตัวอย่างบางคนสนใจติดตามชมรายการตอนที่เกิดเหตุฆาตกรรมในละแวกบ้านของตนเอง เป็นต้น ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการที่กลุ่มตัวอย่างสนใจเปิดรับรายการโทรทัศน์ประเภทสารคดีเชิงสืบสวนนั้นเป็นเรื่องของความสนใจส่วนบุคคลและความรู้สึกใกล้ชิดกับเหตุการณ์ของกลุ่มตัวอย่าง และยังมีกลุ่มตัวอย่างอีก 10 คน หรือร้อยละ 25 ที่เปิดรับรายการฯ เพื่อเปิดรับข่าวสาร เพราะเห็นว่ารายการสอนให้ทราบถึงเหตุการณ์ต่างๆ เพื่อเอาไว้ป้องกันเหตุร้ายที่จะเกิดกับตัวเอง และเห็นว่ารายการสอนให้ไม่คิดที่จะกระทำผิดเพราะเมื่อดูแล้วจะเห็นคนร้ายถูกตำรวจจับก็จะกลัวถูกจับเช่นกัน

ผู้วิจัยยังพบอีกว่าเมื่อกลุ่มตัวอย่างเกิดการรับรู้เรื่องราวจากรายการแล้วมักจะจดจำเนื้อหาได้ค่อนข้างดีทั้งรายละเอียดการทำงานของคนร้ายและการสืบสวนคดีของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ตัวอย่างเช่น นายราม นางสาวนิตี เด็กหญิงป้อม และเด็กชายพล ที่สามารถจดจำการทำงานของคนร้ายที่กรีดกระเป๋าและล้วงกระเป๋าได้อย่างละเอียด นายเอ นางสาวไอ และเด็กชายมาตร ก็สามารถจดจำรายละเอียดของการจับขโมยรถจักรยานยนต์และลักขโมยมอเตอร์ไซค์ได้ดี และนายไอ ก็สามารถจดจำขั้นตอนการจับประตูบ้านเพื่อเข้าไปขโมยทรัพย์สินได้ละเอียด เช่นเดียวกับนายโก้ ที่จดจำวิธีการขโมยทองคำจากร้านค้าทองด้วยวิธีเอาตะแคงแอบซ่อนและยังคิดว่าอาจจะทำตามถ้ามีโอกาส ทั้งนี้ แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างมีการจดจำรายละเอียดของการก่ออาชญากรรมในด้านต่างๆ ใกล้เคียงกัน ซึ่งเป็นไปได้ที่เมื่อกลุ่มตัวอย่างอยู่ในสถานการณ์ที่เอื้อให้ก่ออาชญากรรมและมีสิ่งมากระตุ้นอารมณ์และความต้องการส่วนบุคคลนั้นกลุ่มตัวอย่างอาจกระทำตามที่ได้เรียนรู้มาได้ด้วย

จากการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนมากเปิดรับรายการโทรทัศน์ประเภทสารคดีเชิงสืบสวนในคดีเกี่ยวกับการฆาตกรรมบ่อยครั้งที่สุด รองลงมาเป็นคดีปล้นทรัพย์ และการค้ายาเสพติด ซึ่งสอดคล้องกับเนื้อหาของรายการทั้ง 3 รายการ ที่เน้นเสนอเกี่ยวกับคดีฆาตกรรมเป็นส่วนใหญ่ และในการเปิดรับรายการโทรทัศน์ประเภทสารคดีเชิงสืบสวนไม่มีเนื้อหาเกี่ยวกับฆาตกรรมนั้นเนื่องจากกลุ่มตัวอย่างส่วนมากจะแสดงความรู้สึกสะเทือนใจและกล่าวตำหนิฆาตกรในคดีด้วย โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนมากจะกล่าวว่าฆาตกรมักใช้วิธีที่รุนแรง น่าสยดสยอง และเป็นกรกระทำป่าเถื่อนเกินไป เช่น เด็กชายมาครที่กล่าวว่า “ดูตอนที่ฆ่าแล้วเผา บางทีเห็นศพก็ปิดตา แต่อยากดู คิดว่าคนทำใจร้าย เข็มโหดเกินไป” และนายชคกล่าวว่า “ชอบดูตอนจำลองภาพให้ดู ทำแผน รู้สึกน่าสนใจ อย่างคดีเสียชีวิตไม่ถูกฆ่า รู้สึกคนทำทำเกินไปมีเรื่องขัดแย้งเรื่องที่ดิน ไม่ควรแก้ปัญหาด้วยการฆ่ากัน” และนายขุน ก็กล่าวว่า “คดีฆ่าป่าคอก โหดเกินไป ดูแล้วน่ากลัว แต่ชอบที่คนร้ายโดนจับได้” นอกจากนี้แล้วกลุ่มตัวอย่างคนหนึ่งก็ผู้วิจัยพบว่ามีความโน้มเอียงของการกระทำผิดที่รุนแรงอย่างคดีฆาตกรรม เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างกลุ่มนี้มีพฤติกรรมที่ค่อนข้างก้าวร้าว พุดจาแข็งกระด้างและรู้สึกชาชินกับความรุนแรงที่เสนอในรายการโทรทัศน์หรือสื่ออื่นๆ เช่น นายเจ ที่ทำความผิดคดีลักทรัพย์ และบิดาของนายเจก็เคยก่อคดีฆาตกรรมมาแล้วเนื่องจากเป็นคนคุมบ่อนแล้วมีเรื่องทะเลาะวิวาทยิงกันตาย นายเจมักพูดในลักษณะแข็งกระด้างและประชดประชันเรื่องครอบครัว และแสดงความรู้สึกไม่พอใจในสภาพครอบครัวของตัวเองตลอดการสัมภาษณ์ ดังคำกล่าวต่อไปนี้

“ ที่จริงผมไม่ได้ขโมย ผมไม่ชอบอยู่แล้วทำอะไรลับหลัง ผมชอบซึ่งๆหน้าชอบแบบชกกันตีกัน เอาก็เอาเลย ที่ผมเอามอเตอร์ไซค์เพื่อนมาเพราะหมั่นไส้ ยืมมันแล้วทวงเลขไม่คืนเลย”

“ถ้าผมออกไปเดี่ยวผมก็ทำอีก กลับมาอีก ไม่เป็นไรสะใจดี”

“ไม่ชอบดูโทรทัศน์เท่าไร หนึ่ง ละครนี้ไม่ดูเลย ไม่เคยคิดว่าจะเหมือนละครตัวไหนไม่รู้จัก คาราที่ชอบก็ไม่มี เทียวไปวันๆกับเพื่อนไม่ชอบจำเจออยู่บ้าน ไปไหนไปกัน มีเรื่องกับใครก็ไปกัน ไม่ชอบหน้าผมเอาเลย”

“ผมชอบดูหนังวี ยิงกระหน่ำ ฆ่าล้างโคตรและ เร้าใจดี ”

๗

หน้าขาด

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย